

NATALIA DABREGA & ELENA A.K LIKNES
VEILEDER: PROFESSOR NORVALD NYTRÆ MONSEN

**Regnskap i offentlig sektor:
En komparativ studie med fokus på nåværende
og forrige kommuneloven og forskriftene,
illustrert med regnskap fra Utsira kommune**

Masteroppgave, år 2023

Master i regnskap og revisjon

Handelshøyskolen ved Universitetet i Stavanger

Universitetet
i Stavanger

HANDELSHØYSKOLEN VED UIS

MASTEROPPGAVE

Studieprogram/spesialisering:

MRR – Master i regnskap og revisjon

Vår 2023

Forfatter(e)

Nataliia Dabrega, kandidatnr.: 7003

Elena Alekseevna Kononova Liknes, kandidatnr.: 7004

Fagansvarlig:

William Gilje Gjedrem

Veileder:

professor Norvald Nytræ Monsen

Tittel på masteroppgaven:

Regnskap i offentlig sektor: En komparativ studie med fokus på nåværende og forrige kommuneloven og forskriftene, illustrert med regnskap fra Utsira kommune.

Studiepoeng: 30

Sted, Dato

Stavanger, 13 Juni 2023

Sidetall: 88

Forord

Det er med stor glede og ydmykhet at vi skriver dette forordet som en avslutning på vårt masterstudium i regnskap og revisjon (MRR) ved universitet i Stavanger. Denne masteroppgaven tar for seg temaet «Endringer i kommuneloven og forskriftene som skjedde etter 2020 og hvordan kommune årsregnskapet gjenspeiler disse endringene med tall.»

Vi ønsker å rette en dypfølt takk til konstituert regnskapssjef i Stavanger kommune, Trine Norland, for deres uvurderlige støtte gjennom hele oppgaveprosessen. Deres ekspertise, engasjement og faglige innsikt har vært essensiell for utformingen og gjennomføringen av denne oppgaven.

Vi vil takke vår veileder Norvald Nytræ Monsen som ga oss noen konstruktive tilbakemeldinger.

Til slutt vil vi takke alle de som har deltatt i denne studien, enten som respondenter eller informanter. Uten deres bidrag og samarbeid ville denne oppgaven ikke vært mulig.

Vi håper at denne masteroppgaven vil bidra til økt forståelse og kunnskap innenfor området endringer i loven og forskriftene for kommuneregnskap. Det er vårt håp at funnene og konklusjonene som presenteres i denne oppgaven vil være en kilde til refleksjon og mulig bidra til videre utvikling av regelverket på området.

Stavanger, 13. juni 2023

Nataliia Dabrega og Elena A.K Liknes

Sammendrag

I Norge spiller den offentlige sektoren en betydelig rolle i forvaltningen av store ressurser på vegne av felleskapet. Lovgivningen som styrer kommunene, inkludert kommuneloven og tilhørende forskrifter, sikrer at kommunene forvalter økonomi og ressurser forsvarlig og effektivt, samtidig som de skal tilby innbyggerne best mulig tjenestetilbud over tid.

Kommunen styres gjennom demokratiske prosesser, der innbyggerne har mulighet til å påvirke og delta i beslutninger som angår dem. Endringer i offentlig sektor, som ofte tar form av reformer, påvirker også kommunenes økonomi og regelverk. Disse endringene kan være utfordrende å gjennomføre på grunn av ulike interesser og begrensninger, og må balansere motstridende hensyn og knappe ressurser.

Masteroppgaven vår tar sikte på å studere lov- og regnskapsreglene som gjelder for kommunene i Norge, spesielt med fokus på endringene som ble innført etter 2020, og hvordan disse endringene gjenspeiles i kommunenes årsregnskap. Vi har valgt å bruke Utsira kommune som et konkret eksempel.

Den overordnede problemstillingen vi ønsker å besvare er: Har det vært endringer i kommuneregnskapet i 2020 sammenlignet med 2019, og kan disse endringene kvantifiseres ved hjelp av tall fra en spesifikk kommune? Masteroppgavens tittel er derfor: «En komparativ studie med fokus på nåværende og tidligere regnskapsforskrifter, illustrert med regnskap fra Utsira kommune.»

Gjennom oppgaven vår håper vi å bidra til en bedre forståelse av de aktuelle regnskapsforskriftene og deres påvirkning på kommuneregnskapet, samtidig som vi gir et innblikk i synspunktene til lokale aktører i kommunene.

Abstract

In Norway, the public sector plays a significant role in managing substantial resources on behalf of the community. The legislation governing municipalities, including the Municipal Act and related regulations, ensures that municipalities manage finances and resources responsibly and effectively while providing the best possible services to citizens over time.

Municipalities are governed through democratic processes, where residents have the opportunity to influence and participate in decisions that affect them. Changes in the public sector, often in the form of reforms, also impact municipal finances and regulations. Implementing these changes can be challenging due to various interests and limitations, and they must balance conflicting considerations and limited resources.

Our master's thesis aims to study the legal and accounting rules applicable to municipalities in Norway, specifically focusing on the changes implemented after 2020 and how these changes are reflected in municipalities' annual financial statements. We have chosen Utsira Municipality as a specific example.

We aim to answer the overarching research question: Have there been changes in municipal accounting in 2020 compared to 2019, and can these changes be quantified using figures from a specific municipality? Therefore, the title of the master's thesis is: «A comparative study focusing on current and previous accounting regulations, illustrated with financial statements from Utsira Municipality.»

Through our thesis, we hope to contribute to a better understanding of the relevant accounting regulations and their impact on municipal accounting, while also providing insights into the perspectives of local stakeholders in municipalities.

Innholdsfortegnelse

Forord	iii
Sammendrag	iv
Abstract	v
Tabelliste	viii
Figurliste.....	ix
1. Innledning.....	1
1.1 Innledning	1
1.2 Formål og problemstilling	2
1.3 Oppgavens struktur.....	3
2. Metoder	5
2.1 Innledning	5
2.2 Valg av metoden.....	5
2.3 Avgrensning.....	7
2.4 Kritikk.....	8
3. Referanseramme	9
3.1 Innledning	9
3.2 Begrepsapparat	10
3.3 Forretningsregnskap	13
3.3.1 Ulike bokføringsmetoder. Fra enkelt til dobbelbokføring	13
3.3.2 Forretningsregnskap.....	14
3.4 Kameralregnskap	16
3.4.1 Forvaltningskameralistikk.....	18
3.4.1.1.Anordningsprinsippet og to kameralistiske bokføringsregler i FKAM	19
3.5 Oppsummering	21
4. Kommuneregnskap.....	22
4.1 Økonomistyring i kommunesektoren	22
4.1.1 Budsjett og økonomiplan	23
4.1.2 Kommunale regnskap og årsberetning.....	25
4.2 Rammeverk.....	26
4.2.1 Kvalitetskrav	28
4.2.2 Grunnleggende prinsipper.....	30
4.2.3 Bokføring. Grunnleggende bokføringsprinsipper	35
4.2.4 God kommunal regnskapsskikk	37

4.3 Regnskapets formål og brukere	38
4.4 KOSTRA	40
5. Analyse og diskusjon	42
5.1 Kommuneloven. Presentasjon og sammenligning.....	42
5.1.1 Hva var endret i loven.....	43
5.2. Forskrifter til kommuneloven (FKL). Presentasjon og sammenligning.....	44
5.2.1 Hva var endret i forskriftene	51
5.3 Analyse av spørreundersøkelse	53
5.4 Diskusjon	56
6. Utsira kommune	60
6.1 Innledning.....	60
6.2 Om Utsira kommune	61
6.3 Utsira kommuneregnskapet. Oversikt. Presentasjon	63
6.4. Hvordan endringer og nyvinninger i kommuneloven og forskriftene har påvirket Utsira kommune	70
7. Konklusjon og forslag til videre studier	74
7.1. Konklusjon.....	74
7.2. Forslag til videre studier	74
Referanser.....	76
Vedlegg	79

Tabelliste

Tabell 3.1: Forretningsregnskap. (Kilde: Monsen, 2021, tabell 3.8 p. 38).	16
Tabell 3.2: Den kameralistiske kontoen. (Kilde: Monsen, 2021, tabell 4.1 p. 48).....	18
Tabell 6.1: Driftsinntekter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).....	66
Tabell 6.2: Driftsutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).	67
Tabell 6.3: Brutto driftsresultat (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).....	67
Tabell 6.4: Netto finansutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).....	68
Tabell 6.5: Investeringsutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).	69
Tabell 6.6: Investeringsinntekt (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).....	69
Tabell 6.7: Balanseposter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).	70

Figurliste

Figur 3.1: Begrepene inntekt og utgift. (Kilde: Monsen, 2021, figur 2.2 p.13).....	11
Figur 3.2: Kjøpmannens bokføring. (Kilde: Monsen, 2021, figur 3.1 p. 21).....	13
Figur 3.3: Begrepene inntekt og utgift med relevans for FKAM. (Kilde: Monsen, 2021, figur 4.1 p. 50).....	20
Figur 4.1: Selvkonstruert figur, basert på Sunde (2020) pp. 106-111.....	27
Figur 4.2: Grunnleggende regnskapsprinsipper (Kilde: GKRS,2021, p. 33).....	30
Figur 6.1: Kommunestruktur (hentet fra Utsira kommuneside 2.mars 2023).....	63

1. Innledning

Innledningen har som formål å forklare hvorfor vi har valgt denne problemstillingen og å presentere det overordnede målet med utredningen. Vi vil også beskrive den strukturelle oppbygningen av utredningen.

1.1 Innledning

Den offentlige sektoren har en overveldende plass i Norge. I den sektoren forvaltes det store ressurser på vegne av felleskapet. Skatteinntektene fra innbyggere finansierer felles behov og siden midlene er begrenset skal de forvaltes på en god og effektiv måte.

Kommunen er en del av det offentlige forvaltningssystem i Norge. På regjerings nettside kan vi lese at: «Kommunene og fylkeskommunene har ansvaret for å forvalte økonomi og utnytte ressurser forsvarlig og effektivt, samt å sikre innbyggerne et best mulig tjenestetilbud over tid.» (Kommunaldepartementet, 2021a).

Som et forvaltningsorgan styres kommunen gjennom lovgivning. Felles retningslinjer for kommunene er lovfestet i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) og presisert i flere forskrifter som hjelmet i loven.

Samtidig som kommunen er regelstyrt er innbyggere også med på å styre kommune. Det er lovfestet mulighet til å påvirke og delta i beslutninger som angår dem. Stort sett skjer påvirkningen gjennom såkalt «demokratisk kjede» man velger sine representanter som har mandat til å ta avgjørelse på innbyggernes vegne. (Engelsrud et al., 2020, p. 75).

Vi kommer tilbake til dette, hvor vi i kapittel 4 ser på oppgaver og organisering i kommune-Norge, men allerede her kan man forestille seg hvor stort og komplisert system er kommune-Norge. I tillegg til dette er det enorme systemet er kontinuerlig under transformasjon.

Det er flere reformer i offentlig sektor som fant sted i senere tid, de ble « ... kalt ved ulike navn som rasjonalisering, effektivisering, forenkling, modernisering og fornying.» (Johnsen, 2007, p. 24).

I mange tilfeller blir kommuneøkonomien berørt av disse endringer og reglene skal rettes deretter.

Det er flere aktører med forskjellige interesser, så alle mener noe om hvordan felles ressurser bør forvaltes og ikke minst kontrolleres. Enhver endring på det feltet hvor det finnes mange aktører, begrensninger og interesser er vanskelig å gjennomføre. Delvis fordi økonomiske og politiske løsninger utarbeides fra prinsipielt forskjellige grunnlag og kan direkte stride mot hverandre.

Vi kan lese at reformene har forsøkt å «oppnå balanse mellom motstridende hensyn og knappe ressurser.» (Johnsen, 2007, p. 25).

Formålet med hver omstilling er vel å forsøke å gjøre ting bedre. Det er denne tanken som var sikkert bak den nye kommuneloven og de nye forskriftene som tredd i kraft i 2020.

Det er interessant å se på hva som egentlig var endret og analysere disse endringene mens de er «ferske», så vi har bestemt å skrive en masteroppgave hvor vi retter fokus på forrige og nåværende kommunale regnskapsforskrifter. Den nye budsjett- og regnskapsforskriften gjaldt fra og med regnskapsåret 2020. Årsregnskapet for år 2019 ble avsluttet i samsvar med tidligere regler.

For å gjøre oppgaven mindre teoretisk valgte vi å eksemplifisere kommuneregnskap med tall fra en konkret kommune. Den beste norske «testekommune» er selvfølgelig Utsira. Den er den minste, ikke så langt fra Stavanger, hvor vi studerer. Vi håpet at Utsira har et enkelt og oversiktlig regnskap.

Vi ville også supplere vår oppgave med kommentarer fra 2 lokale politikere og 3 regnskapsansvarlige i kommunene. De har delt sine synspunkter på den nye kommuneloven og forskriftene med oss, og vi deler disse med leserne av vår utredning.

1.2 Formål og problemstilling

Vi har to formål med masteroppgaven vår.

Hovedformålet er å studere lov og regnskapsregler som gjelder for kommunene i Norge, det vil si Kommuneloven og forskriftene. Vi er særlig interessert i endringer som ble iverksatt etter 2020 og hvordan kommune årsregnskap gjenspeiler disse endringene med tall.

For å belyse disse endringene bruker vi to empiriske eksempler. Vi presenterer og studerer årsregnskapene til Utsira kommune, ett fra 2019 som ble utarbeidet før endringene, og ett fra

2020 som ble utarbeidet rett etter endringene trådte i kraft. Før vi sammenligner de to kommuneregnskapene ser vi på empiri som hjelper oss med å forstå hvordan kommuneregnskap utarbeides. Vi ser på rammeverket, grunnleggende prinsipper, regler og andre tilgjengelige kilder.

Delformål EN er å studere tidligere og nåværende kommunelov og regnskapsforskriftene og sammenligne dem basert på dokumentene. Vi vil illustrere eventuelle endringene med tall fra Utsira kommunes regnskap.

Delmål TO er å presentere og delvis analysere synspunktene til lokale politikere og økonomiansvarlige angående endringene i kommuneloven og forskriftene, som vi sammenligner i delformål EN.

I oppgaven vår vil vi besvare følgende spørsmål «Skjedde det endringer i kommuneregnskapet 2020 i forhold til 2019, og kan disse endringene fanges ved hjelp av tall fra en bestemt kommune?»

Tittelen til masteroppgaven vår lyder derfor som: En komparativ studie med søkelys på nåværende og tidligere regnskapsforskrifter, illustrert med regnskap fra Utsira kommune.

1.3 Oppgavens struktur

Masteroppgaven vår er strukturert på en måte som tar hensyn til de ulike aspektene ved studien. Vi gir en oversikt over oppgavens fremgangsmåte, som bidrar til en klar og systematisk gjennomgang av temaet.

Vi starter med kapittel 1, der problemstillingen presenteres. Vi utforsker bakgrunnen og motivasjonen for studien, og formulerer de sentrale spørsmålene vi ønsker å besvare gjennom oppgaven. I kapittel 2 går vi nærmere inn på metodevalg, begrensninger og kritikk. Vi diskuterer de metodene vi har valgt for å gjennomføre studien, og tar opp eventuelle begrensninger og kritikk knyttet til metodene. Vi reflekterer også over påliteligheten og gyldigheten til våre funn. I kapittel 3 presenterer vi den teoretiske referanserammen for oppgaven. Vi utforsker tidligere forskning og relevant litteratur som gir oss et solid fundament for å forstå og analysere vårt eget arbeid. Dette gir oss en bredere forståelse av kommuneloven, regnskapsforskrifter og kommuneregnskap. Kapittel 4 er viet til den teoretiske delen av oppgaven, hvor vi skal se nærmere på kommunen og dens regnskapssystem. Vi ser nærmere på prinsipper, regelverk og andre relevante faktorer som

påvirker kommunenes økonomiske forvaltning og rapportering. I kapittel 5 gjennomfører vi en grundig analyse og sammenligning av de tidligere og nåværende kommunelovene og regnskapsforskriftene. Vi ser spesielt på hvordan endringene i regelverket reflekteres i Utsira kommunes årsregnskap. Vi inkluderer også resultater og svar fra spørreskjemaundersøkelser for å få et bredere perspektiv. I Kapittel 6 fokuserer vi på Utsira kommune som et konkret eksempel. Vi presenterer og studerer kommunenes årsregnskap for både 2019 og 2020, og undersøker hvordan endringene i regelverket kommer til uttrykk i tallene og rapporteringen. Til slutt, i kapittel 7, oppsummerer vi funnene fra studien og besvarer oppgavens sentrale spørsmål. Vi presenterer våre konklusjoner og vurderer implikasjonene av resultatene. Videre gir vi forslag og anbefalinger for fremtidig praksis på området, basert på våre funn og innsikter.

Den strukturen gir en helhetlig og systematisk tilnærming til oppgaven, og gjør det mulig å følge en logisk fremgangsmåte gjennom hele studien.

2. Metoder

I dette kapittelet vil vi presentere vår tilnærming til å løse oppgavens problemstilling. Vi vil forklare metoder og klargjøre hvilke metoder vi vil benytte i oppgaven vår og begrunne hvorfor vi har valgt dem. Valget av metoder har betydelig innvirkning på oppgavens konklusjoner.

2.1 Innledning

«Metode, av det greske methodos, betyr å følge en bestemt vei mot et mål.» (Johannessen et al., 2011, p. 32).

I denne sammenheng snakker vi om en samfunnsvitenskapelig metode, noe som handler om hvordan man innhenter informasjon om virkeligheten og hvordan man tolker og analyserer det man har innhentet. Innhenting, tolkning og analyse er sentrale deler av empirisk forskning. Forskning er en prosess som har fire faser, forberedelse, datainnsamling, dataanalyse og rapportering.

Det finnes to typer data som benyttes i forskning: primær og sekundær data. Primærdata er det som en forsker samler inn for oppgaven selv og sekundærdata er det som allerede eksisterer. (Larsen, 2007).

Når det gjelder innsamling av primærdata, kan man benytte seg av to perspektiver: kvalitativ og kvantitativ metode. Begrepene kvalitativ og kvantitativ henviser til spesielle egenskaper. (Grønhaug & Kleppe, 1989). «Kvalitet betyr beskaffenhet og viser til egenskaper ved fenomener, mens kvantitet viser til mengde eller antall.» (Johannessen et al., 2011, p. 363).

2.2 Valg av metoden

Masteroppgaven vår er skrevet som en kombinasjon av teoretisk og empirisk utredning. Det vil si at vi både samler, analyserer data som er selvprodusert og bruker tidligere analyser og teorier fra åpne kilder. Dette innebærer at vi tar i bruk både kvantitative og kvalitative metoder for å oppnå helhetlig tilnærming til virkeligheten og setter ting i perspektiv. I vår forskning benytter vi oss av både primærdata, som vi selv samler inn, og sekundærdata som

allerede eksisterer. I tillegg støtter vi oss på empiriske undersøkelser utført av andre forskere, som omtalt i kapitler 3 og 4.

I utredningen vår fokuserer vi på lover, regler og årsregnskap med noter, både fra den konkrete kommunen som vi har valgt som et eksempel, samt fra andre kommuner.

Hovedfokus i utredningen vår legger vi på en sammenligning av to sett med konkrete materialer, i vårt tilfelle regnskapene til Utsira kommune fra henholdsvis 2019 og 2020.

Deretter utfører vi sammenligning av to sett med lover, spesifikt Kommuneloven fra 2020 og Kommuneloven fra 2018, med litt berøring av en tidligere versjon fra 1992. Sist, men ikke minst, gjennomfører vi sammenligning av to sett forskrifter: en forskrift som kalt «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner» som trådte i kraft i 2020, og en fra tidligere versjon av forskriften.

Disse sammenligningene er metodisk sett en komparativ studie. Resultatene som fremkommer fra slike komparative studier, gir vanligvis et grunnlag for generalisering. I vårt tilfelle ønsker vi å finne ut om funnene og resultatene som gjelder for Utsira kommune også kan gjelder for alle kommuner i Norge.

For å øke kunnskap innenfor vårt emneområde og inkludere brukerens syn i vår masterutredning, valgte vi å generere kvalitative data gjennom en spørreundersøkelse.

I boken «Hvordan gjennomføre undersøkelser?» påstår Jacobsen at « ... når vi er interessert i hvordan den enkelte fortolker og legger mening i et spesielt fenomen bruker man åpne individuelle intervjuer.» (Jacobsen, 2018, p. 147). Intervjuene kan foregå i ulike form, for eksempel, ansikt til ansikt, via telefon eller e-post. Denne metoden er kjent som en fortolkende eller konstruktivistisk tilnærming til vitenskapelig syn. (Jacobsen, 2018).

Vi sendte spørreskjemaet til alle Rogalandskommunene på e-post.

Dersom vi hadde fått flere tilbakemeldinger, ville vi brukt kodenavn og behandle data i bolker. Men siden antallet svar var begrenset, kunne vi behandle dataene manuelt.

Før vi begynte å analysere de innkommende dataene, har vi laget et vedlegg med spørsmål på den ene siden og svar på den andre. Dette gjøre det mulig for leseren å lese deltakeres svar ordrett.

Etter å ha mottatt svar på de 11 spørsmålene som ble sendt til politikerne og økonomiansvarlige i kommunene, vil vi ha et datagrunnlag for senere analyse.

Analysemetoden vil innebære systematisk sammenligning og evaluering av svarene fra ulike politikere og økonomiansvarlige i forskjellige kommuner. Vi vil identifisere eventuelle mønstre, likheter og forskjeller i svarene for å trekke meningsfulle funn og konklusjoner.

Ved å konstruere et eget skjema med spørsmål og svar fra hver respondent, vil vi ha en strukturert og sammenlignbar ramme for å analysere dataene. Dette vil gjøre det mulig å systematisk evaluere og tolke svarene på en grundig og objektiv måte.

2.3 Avgrensning

Vi er nødt til å avgrense studiet vårt til to regnskapsår, nemlig 2019 og 2020. Dette valget er begrunnet med at det i 2020 ble gjort endringer i kommuneloven og forskriften. Ved å gjennomgå Utsiras rapporter i løpet av disse to årene håper vi å kunne identifisere eventuelle endringer som reflektere innføringer av disse nye reglene. Da det var i 2020 endringene i kommuneloven og forskriften skjedde. Derfor kan funnene i de to kommuneregnskap fra Utsira gjenspeile/ eller ikke gjenspeile endringen.

Vi har valgt å fokusere på kun en kommune i vår studie. Vi valgte Utsira. Dette skyldes at Utsira er den minste kommunen i Norge, og det er vanlig praksis å betrakte Utsira som et Norge i miniatyr. I tillegg håpet vi at det blir mer praktisk å studere Utsiras årsregnskap empirisk.

Når det gjelder spørreundersøkelsen vår, har vi mottatt kun to svar, og det ene svaret var ikke helt i samsvar med skjemaet. Derfor har vi ikke tilstrekkelig grunnlag for å konstruere noe basert på kun to svar.

Det er viktig å merke seg at studien vår er begrenset i tid, og at vi har kanskje ikke fordypet oss nok i alle aspekter av problemstillingen. Vi måtte ta et valg om hva vi skulle fokusere på, noe som kunne bety at enkelte områder ikke ble utforsket tilstrekkelig.

2.4 Kritikk

Som er nevnt i avsnittet 2.3 må vi begrense omfanget og tidsrammen for vår masteroppgave. I denne delen vil vi vurdere hvilke punkter av arbeidet vi anser som kritiske og hvilke av disse punktene som potensielt kan påvirke resultatene av vår studie. Vi vil gjennomgå en kritisk vurdering av eksisterende teori og eget arbeid.

Referanserammen vår er basert på rapporter og artikler fra professor Monsen. Det kan kritiseres for at vi ikke har brukt flere kilder til referanserammen. Flere kilder og synspunkter har vi forsøkt å presentere i kapittel 4.

Som det mest kritiske punktet i vårt arbeid anser vi spørreundersøkelsen. Vi sendte inn spørreskjemaet for sent, uten å sette en frist. Det er kun én spesiell kommune som er inkludert i utvalget og utvalget av respondenter i fylket er begrenset og kan muligens ikke anses som representativt.

Tolkingen av resultatene av spørreundersøkelsen er basert på vår egen forståelse og oppfatning. Vi fikk lav respons, og det kan være feil i måten vi distribuerte spørreskjemaet på og til hvem det ble sendt. Det kan også hende at spørsmålene var for komplekse, og vi klarte ikke å motivere folk til å svare på dem.

En alternativ tilnærming kunne vært å kontakte politikerne direkte og stille spørsmålene direkte til dem, i stedet for å sende spørreskjemaet. På grunn av det begrensede og ikke-representative utvalget er det ikke mulig å generalisere resultatene.

3. Referanseramme

3.1 Innledning

I dette kapittel vil vi presentere et teoretisk grunnlag som vi bruker senere i utredningsoppgaven. Her vil vi introdusere de to hovedgruppene av organisasjoner og beskrive hvordan de to ulike gruppene genererer inntekter. For å forstå forskjellen mellom de to, vil vi forklare begrepene inntekt og utgift. Til slutt presenterer vi ulike regnskapsmodeller, vi konsentrerer oss mest om forretningsregnskap og kameralregnskap.

Ifølge Danielsson (henvist i Monsen, 2021, p.1) eksisterer det to typer organisasjoner: markedsrelaterte organisasjoner og budsjettrelaterte organisasjoner. Felles for alle organisasjoner er at de må finansiere sine utgifter fra inntekter. Det som skiller markedsrelaterte organisasjoner fra budsjettrelaterte organisasjoner, er deres formål og måte å generere inntekter på. (Monsen, 2021).

Ifølge Monsen, markedsrelaterte organisasjoner, for eksempel, private bedrifter, skaffer seg inntekter for å finansiere sine utgifter gjennom, såkalt markedsmessige byttetransaksjoner. De setter seg et lønnsomhetsmål og oppnår det ved kjøp og salg av varer og tjenester. For å fange og følge lønnsomhetsvirkninger i salg og kjøp utarbeider markedsrelaterte organisasjoner lønnsomhetsregnskap.

Offentlige organisasjoner har ikke lønnsomhet som formål, de klassifiseres som budsjettrelaterte organisasjoner. Formålet med disse organisasjonene er offentlig forvaltning av skatteinntekter og demokratisk kontroll. Budsjettrelaterte organisasjonene får skatteinntekter fra skattebetalere uten å gi en direkte motytelse, noe som kalles enveis pengetransaksjon, i motsetning til toveis transaksjon i markedsrelaterte organisasjoner. De offentlige inntektene fordeles mellom ulike avdelinger, for eksempel skoler og barnehager, samtidig som utgiftene finansieres gjennom budsjett. Formålet er ikke å oppnå lønnsomhet, men å sikre offentlige tjenester og velferd. (Monsen, 2021).

I offentlig sektor finner vi også kommunale foretak (KF) og interkommunale selskaper (IKS) i tillegg til budsjettkoblet forvaltning. Disse selskapene er finansiert gjennom inntekter som mottas i bytte for tjenester levert til innbyggerne. Dette betyr at offentlige virksomheter får inntekter gjennom markedsvekslingstransaksjoner, og ikke gjennom enveis pengetransaksjoner. Dermed har KF og IKS mer til felles med markedsrelaterte private virksomheter enn med offentlig budsjettkoblet forvaltning når det gjelder tilgang til inntekter

for å finansiere kostnadene som påløper. Dermed kan også KF og IKS, i likhet med private selskaper, klassifiseres som markedselskaper som trenger informasjon om påløpte inntekter og utgifters innvirkning på lønnsomheten. (Monsen, 2021).

Allerede her kan man tenke seg at regnskapet for markeds komplette organisasjon som er interessert i lønnsomhetsresultat, bør ha en annen fokus enn regnskapet fra en budsjettrelatert organisasjon som har som formål å fordele inntektene. Informasjonen som finansregnskapene gir brukere for å fatte beslutninger i disse to typene organisasjoner, bør dekke to vidt forskjellige behov: for markeds komplette organisasjonen er det behov å innhente informasjon om hvordan og hvor fort skapes gevinst i organisasjonen. For en budsjettrelatert organisasjon er det hvor mye budsjett avviker av «reelle» regnskapstall i en periode og hvordan inntektene fordeles.

3.2 Begrepsapparat

I avsnitt 3.1 introduserte vi forskjellen mellom markedsorienterte og budsjettorienterte organisasjoner. I neste avsnitt vil vi presentere ytterligere definisjoner av begreper som kan være nyttige for å klassifisere ulike regnskapsmodeller. Vi vil forklare nøkkelbegrepene som er relevante for å forstå ulike aspekter ved regnskap.

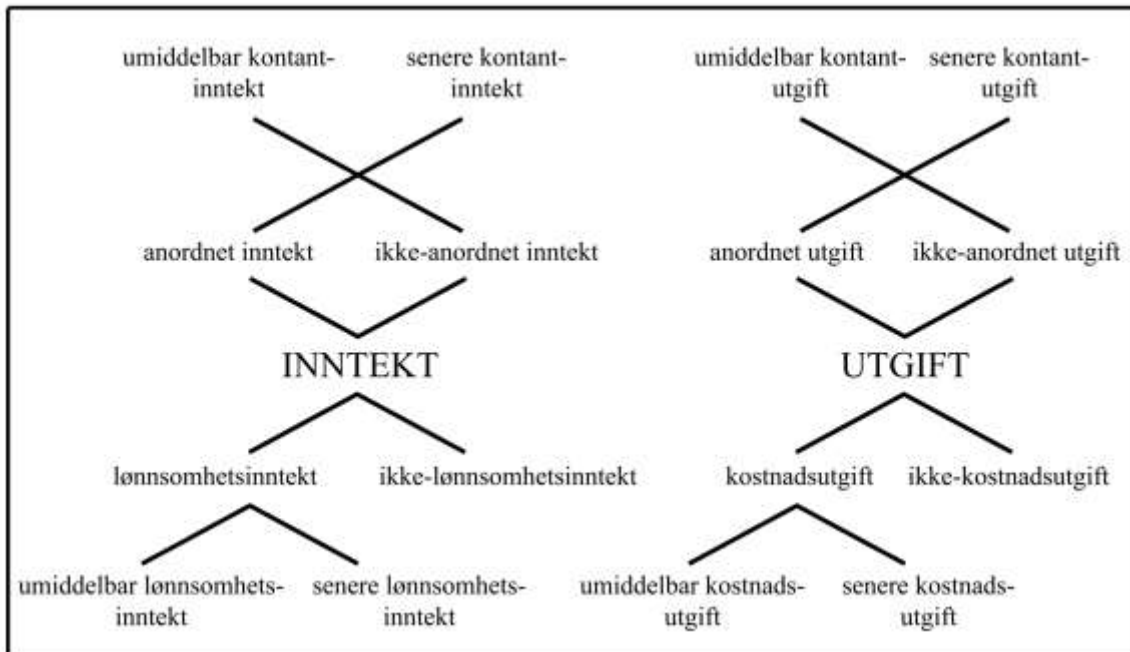
Inntekter og utgifter

I et regnskap er det to hovedbegrep: *inntekt* og *utgift*. Ifølge Monsen defineres inntekt som et krav på innbetaling, mens utgift defineres som en forpliktelse til utbetaling. Disse begrepene ble utviklet for regnskap i privat sektor og videreutviklet slik at de kan anvendes for regnskap i offentlig sektor i form av kameralregnskap. (Monsen, 2021).

«Inntekter og utgifter som er påløpt omtales som inntekt og utgift.» (Monsen, 2021, p. 13).

Inntekt er definert som krav på innbetaling og utgift er definert som forpliktelse til utbetaling.

Figur 1 gir en visuell representasjon av forholdet mellom inntekter og utgifter i et regnskapssystem, og gir en bedre forståelse av hvordan disse begrepene henger sammen og påvirker organisasjonens økonomiske stilling.

Figur 3.1: Begrepene inntekt og utgift. (Kilde: Monsen, 2021, figur 2.2 p.13).

Figurens 3.1 øverste del viser at inntekter og utgifter som er anordnet (anvist) for innbetaling og utbetaling defineres som anordnet inntekt og anordnet utgift. De resterende delene av inntektene og utgiftene som ikke er anordnet for innbetaling og utbetaling, kalles som *ikke - anordnet inntekt* og *ikke anordnet utgift*. (Monsen, 2021, p. 13).

Videre kan både inntekter og utgifter deles inn i to kategorier basert på kontantstrømmen: umiddelbart (dvs. i regnskapsperioden) eller senere (dvs. i senere perioder) kontantinntekter og kontantutgifter. Dette betyr at inntektene og utgiftene pengemessig kan periodiseres til den aktuelle rapporteringsperioden for å fastslå om de er påløpt, er anordnet for inn-/utbetaling eller inn-/utbetalt. (Monsen, 2021).

Det finnes flere varianter av pengeperiodiseringsprinsippet som kan anvendes for å periodisere inntekter og utgifter i regnskaper. Disse inkluderer:

- a. Påløptprinsippet - inntektene og utgiftene kan periodiseres med henblikk på om innbetalingskrav og betalingsforpliktelser er påløpt i regnskapsperioden, uavhengig av når betalingen faktisk ble foretatt.
- b. Anordningsprinsippet - inntektene og utgiftene periodiseres basert på når de er anordnet eller godkjent for innbetaling eller utbetaling i regnskapsperioden.
- c. Kontantprinsippet - inntektene og utgiftene periodiseres basert på når de faktisk blir innbetalt eller utbetalt. (Monsen, 2021).

I tillegg til pengevirkninger kan inntektene og utgiftene også ha lønnsomhetsvirkninger (se nederst i figur 3.1). Inntekter og utgifter med positive og negative lønnsomhetsvirkninger kalles *lønnsomhetsinntekt* og *kostnadsutgift*. (Monsen, 2021, p. 14).

De delene av lønnsomhetsinntektene og kostnadsutgiftene som har lønnsomhetsvirkninger umiddelbart (dvs. i løpet av rapporteringsperioden), kalles som *umiddelbar lønnsomhetsinntekt* og *umiddelbar kostnadsutgift*. Inntekter og utgifter med lønnsomhetsvirkninger senere (dvs. i senere perioder) kalles som *senere lønnsomhetsinntekt* og *senere kostnadsutgift*. (Monsen, 2021, p. 14).

I tillegg er det inntekter og kostnader som ikke har noen påvirkning på lønnsomheten, og disse kalles *ikke-lønnsomhetsinntekt* og *ikke-kostnadsutgift*. Låneinntekter og avdragsutgifter er gode eksempler på dette. (Monsen, 2021, p. 14).

Basert på informasjonen ovenfor og figur 3.1 kan vi oppsummere Monsens konklusjon. Inntekter og utgifter har to regnskapsmessige effekter: en økonomisk påvirkning på kontantbeholdningen og en påvirkning på periodens lønnsomhet. Dermed står vi overfor to hovedtyper av regnskap: en av dem er *finansielt regnskap*, som bruker *et pengeperiodiseringsprinsipp* og et annet *lønnsomhetsregnskap* som benytter et *lønnsomhetsperiodiseringsprinsipp*. Det kan også konkluderes at det eksisterer tre ulike pengeperiodiseringsprinsipper, nemlig påløptprinsippet, anordningsprinsippet og kontantprinsippet som nevnt ovenfor, og kun ett lønnsomhetsperiodiseringsprinsipp.

Lønnsomhetsregnskap er spesielt tilpasset resultatorienterte organisasjoner og fokuserer dermed på lønnsomhetseffekten av inntekter og utgifter som er knyttet til hverandre gjennom verdikjeden i disse virksomhetene.

Finansielt regnskap fokuserer på pengestrømmer inn og ut av organisasjonen. Det tar hensyn til umiddelbare inn- og utbetalinger og ser hvilken innvirkning dette har på kassebeholdningen. Siden budsjettkoblete organisasjoner genererer inntekter gjennom enveis pengetransaksjoner og det dermed ikke er noen direkte kobling og sammenheng mellom inntekter og utgifter, er det viktig å sikre at inntektene er tilstrekkelige til å dekke utgiftene. Budsjettkoblete organisasjoner er mer interesserte i effekten av pengevirkning på inntekten deres enn lønnsomhetsvirkning, så det bør utarbeides et finansielt regnskap.

I noen av artikler kaller Monsen finansielt regnskap som pengeregnskap for å understreke fokuset på pengestrømmer og den økonomiske virkningen av transaksjoner i organisasjonen.

I det foregående avsnittet har vi presentert to regnskapsbegreper: et finansielt regnskap og et lønnsomhetsregnskap. Vi avklarte deretter begrepene «inntekter» og «utgifter» og kategoriserte dem basert på deres lønnsomhetsvirkning eller pengevirkning. I tillegg har vi delt inntekter og utgifter inn i kategorier basert på deres virkning.

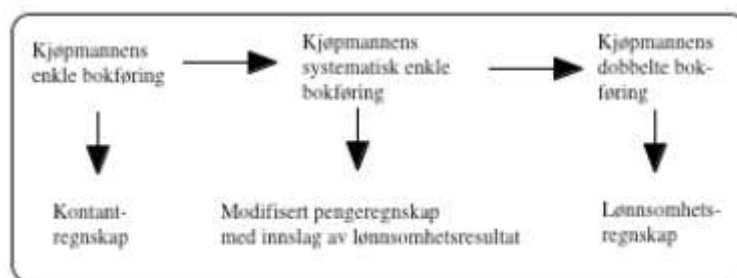
3.3 Forretningsregnskap

Som vi har visst før, finnes det to typer av regnskap innen regnskapsteori: den ene er finansielt regnskap (pengeregnskap) og den andre er lønnsomhetsorientert regnskap. Hovedforskjellen mellom disse to typene av regnskap tar utgangspunkt i begrepene inntekt og utgift (Figur 3.1) og hvilket periodiseringsprinsipp og bokføringsmetoder de benytter.

I dette kapittel vil vi se nærmere på begrepet «forretningsregnskap» og ulike bokføringsmetoder som kan brukes innen denne typen regnskap. Ved å se nærmere på disse bokføringsmetodene kan vi bedre forstå hvordan økonomisk informasjon registreres, måles og presenteres i forretningsregnskap.

Regnskap for private bedrifter kan kalles forretningsregnskap (FOR) for å gjøre det klart at det er regnskap basert på en bedrifts forretningsvirksomhet (Monsen, 2021).

Forretningsregnskap bruker kjøpmannens bokføring, som ble utviklet fra enkelt til dobbel bokføring.

Figur 3.2: Kjøpmannens bokføring. (Kilde: Monsen, 2021, figur 3.1 p. 21).

3.3.1 Ulike bokføringsmetoder. Fra enkelt til dobbelbokføring

Ifølge Monsen (2021) bestod tidligere regnskapet i privat sektor av føring av innbetalinger og utbetalinger i samsvar med enkle bokholderis prinsipp, hvoretter det ble videreutviklet til systematisk enkel bokføring. Sistnevnte er basert på bruk av enkle bokholders prinsipp som registrerer enkle regnskapstransaksjoner. Her er det viktig å skille mellom pengetransaksjoner

som har en lønnsomhetseffekt og pengetransaksjoner som ikke har det. Ikke-pengetransaksjoner som har lønnsomhetsvirkning tas også med. «Dermed blir det mulig å rapportere et lønnsomhetsresultat som differansen mellom lønnsomhetsinntekter og kostnadsutgifter.» (Monsen, 2021, p. 20).

Dobbelt bokholderi, eller dobbelt bokføring er en annen metode for føring av regnskapstransaksjoner. I henhold til dette prinsippet føres hver transaksjon to ganger, en gang på Debet (+) og en gang på Kredit (-), og to forskjellige konti benyttes. Balansekontiene som representerer betalingssiden av transaksjoner, som er kontoene som brukes i den systematiske enkel regnskapsføring, kompletteres med lønnsomhetskonti som representerer produksjonssiden. Dette skillet gjør at lønnsomhetsresultater kan rapporteres både på betalingssiden (balansekonti) og resultatsiden (lønnsomhetskonti). (Monsen, 2021). Dette systemet gjør regnskapet selvovervåkende, ettersom summen av alle transaksjoner alltid må være lik null.

Ifølge Monsen er *kjøpmanns dobbelte bokføring* er en bokføringsmetode som danner grunnlaget for et lønnsomhetsregnskap. (Monsen, 2021).

Lønnsomhetsresultatet som kommer frem i resultatregnskapet viser forskjellen mellom inntekter og kostnader som har innvirkning på lønnsomheten i perioden (umiddelbar lønnsomhetseffekt, se figur 3.1), og det forklarer også endringer i egenkapitalen i perioden, sammen med eventuelle direkte innskudd og uttak av egenkapital som føres direkte i balansen.

3.3.2 Forretningsregnskap

Forretningsregnskap ofte unøyaktig omtalt som periodiseringsregnskap, er som det tyder fra ordlyden, et regnskap for private bedrifter og derfor rapporteres det her lønnsomhetsvirkninger av inntekter og utgifter i form av lønnsomhetsinntekter (opptjent inntekt) og inntektskostnader (investering). (Veggeland, 2018).

«Moderne» forretningsregnskapet benytter lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet, kombinert med dobbelte bokholderis prinsipp, som ble presentert i det foregående avsnittet.

Forretningsregnskap ifølge Monsen (2021) har ulike varianter:

Kontantforretningsregnskap (KFOR), som bruker kjøpmannens enkle bokføring. Ifølge Monsen (2021) rapporterer dette regnskapet pengevirkningene av inntektene og utgiftene ved bruk av kontantprinsippet (i form av umiddelbar pengevirkning, eller med andre ord kasseendringen). Dette regnskapstype er grunnlaget for finansregnskap da fokus er på inn- og utbetalinger. (Monsen, 2021, p. 27).

Systematisk forretningsregnskap (SFOR), som kjøpmannens systematisk enkle bokføring. Umiddelbare kontantinntekter i form av regnskapsperiodens innbetalinger og umiddelbare kontantutgifter i form av regnskapsperiodens utbetalinger bokføres på en systematisk måte ved bruk av det enkelte bokføring prinsipp. Disse enkle regnskapspostene har en dobbel effekt, nemlig en kontanteffekt og en lønnsomhetseffekt. På den annen side blir inn- og utbetalinger uten innvirkning på lønnsomheten (for eksempel lånebetalinger og avdrag) bokført to ganger (to enkle transaksjoner), nemlig én oppføring på kontantkontoen (kontanters innvirkning og innvirkning på lønnsomheten), og den andre posteringen på motsatt side av kontoen til en annen konto enn kontantkontoen (opphever lønnsomhetseffekten, men ikke kontanteffekten av den første enkle oppføringen). (Monsen, 2021, p. 28).

Lønnsomhetsforretningsregnskap (LFOR), er en videreutvikling av kjøpmannens systematiske enkle bokføring. Med andre ord, bruker LFOR dobbelt bokføringsprinsipp og erstatter den systematiske bruken av det enkle bokføringsprinsippet. Denne regnskapstypen reflekterer innvirkningen av inntekter og kostnader på lønnsomheten ved bruk av periodiseringsprinsippet. (Monsen, 2021, p. 33).

Lønnsomhetsresultat rapporteres ved hjelp av betalings- og ytelsessidene, som er representert ved balanse- og resultatregnskapskonti. I tillegg til dobbelt bokføring, finner vi «integreerte fullstendige balanseregnskapskonti» i LFOR. Dette innebærer at selskapets eiendeler, gjeld og egenkapital blir rapportert, samt den påfølgende lønnsomheten på balansedatoen. (Monsen, 2021, p. 37).

Vi kan se på forskjellen mellom disse typene av regnskap i sammenlenking skjema nedenfor:

Tabell 3.1: Forretningsregnskap. (Kilde: Monsen, 2021, tabell 3.8 p. 38).

	FORRETNINGSREGNSKAP		
	Kontant- forretningsregnskap	Systematisk forretningsregnskap	Lønnsomhets-forretningsregnskap
(1) Formål	• informasjon for pengeforvaltning av finansielle midler i private bedrifter	• informasjon for lønnsom forvaltning av finansielle midler i private bedrifter	• informasjon for lønnsom forvaltning av finansielle midler i private bedrifter
(2) Oppgave(r)	• rapportering av inn og utbetalingene	• rapportering av lønnsomhetsresultatet via betalingssiden (balanseregnskapskonti)	• rapportering av lønnsomhetsresultatet via både betalingssiden (balanseregnskapskonti) og ytelsessiden (lønnsomhetsresultatregnskapskonti) • rapportering av integrerte fullstendige balanseregnskapskonti (eiendeler, gjeld og egenkapital samt eventuell senere lønnsomhetsinntekt)
(3) Periodiseringsprinsipp	• pengeperiodiseringsprinsipp (kontantprinsippet)	• lønnsomhets-periodiseringsprinsipp	• lønnsomhets-periodiseringsprinsipp
(4) Inntekts-/utgifts virkning	• pengevirkning	• lønnsomhetsvirkning	• lønnsomhetsvirkning
(5) Type regnskap	• pengeregnskap (kontantregnskap)	• modifisert pengeregnskap med et lønnsomhetsresultat	• lønnsomhetsregnskap
(6) Bokføringskonto/-konti	• kjøpmannens konto (debet- og creditsider; kun én kolonne på hver side)	• kjøpmannens konti (debet- og creditsider; kun én kolonne på hver side)	• kjøpmannens konti (debet- og creditsider; kun én kolonne på hver side)
(7) Bokføringsmetode	• kjøpmannens enkle bokføring	• kjøpmannens systematisk enkle bokføring	• kjøpmannens dobbelte bokføring

3.4 Kameralregnskap

Kameralregnskap stammer fra det latinske ordet camara eller camera, og ble brukt i offentlig sektor i det kontinentale Europa i det 16. århundre og fremover for å bistå til demokratisk kontroll med offentlig skatteinntekter (Walb, 1926, referert i Monsen, 2021, p. 43). Kamera

betydde et sted hvor de som var ansvarlig får å administrere inntekter vanligvis samlet seg. (Monsen, 2021).

Vi vil gå gjennom utviklingsstadiene for å få en bedre forståelse av kameralregnskap og presisere kameralregnskapsformål i ulike faser.

I henhold til Wabl (1926, referert i Monsen, 2021, p. 43) gjennomgikk kameralregnskap flere utviklingsstadier. Formålet med kameralregnskap varierte og til ulike tidspunkt var rettet mot innhenting av informasjon til kontrollformål, til statistiske formål og for å utarbeide et lønnsomhetsresultat. (Monsen, 2021).

Det første stadiet (ca. 1500 – 1750) kalles *den enkelte kameralstil*, og består i å etablere en balanse mellom penger og løssøre. Det kunne også omfatte kartlegging av fast eiendom og inndeling av inntekter og utgifter etter deres kilder. (Walb, 1926, p.211 referert i Monsen, 2021, p.43).

Det andre stadiet (ca. 1750 – 1810) kalles *innføring av anordningsregnskap*, utgangspunktet for diskusjonen på dette stadiet var et forsøk på å inkludere i regnskapet ikke bare betalte inntekter og betalte utgifter, men også alle inntekter og utgifter som skulle betales i regnskapet. (Monsen, 2021).

Det tredje stadiet i kameralregnskapets utvikling (fra ca. 1810) kalles *videre inndeling av kameralregnskapet*. I 1810 ble det utgitt en regnskapsmanual som forklarte hvordan inntekter og utgifter skulle regnskapsførers avhengig av om de hadde en overskuddseffekt eller ikke (se nederst i figur 3.1). (Monsen, 2021).

Det fjerde stadiet i utviklingen av kameralregnskap, kalt *utviklingen av bedriftskameralistikk*, startet rundt 1910. På dette stadiet introduserte utøverne kameralregnskap, noe som gjorde det mulig til å føre beholdninger av råvarer, halvfabrikata og ferdigvarer som til slutt ville bli avskrevet som utgifter i henhold til deres forbruk/salg og fysiske eiendeler som skulle avskrives. Disse kameralistiske bokføringskontoene ble brukt til å utarbeide resultatregnskap og balanse for offentlige virksomheter med nøyaktig samme informasjon som tilsvarende bokføringskonti utarbeidet for private virksomheter (se nederst i figur 3.1). (Monsen, 2021).

Dagens kameralregnskap består av to hovedvarianter: forvaltningskameralistikk (FKAM), som er utformet for offentlig forvaltning, og bedriftskameralistikk (BKAM), som er utformet for offentlig bedrifter. (Monsen, 2021).

Vi setter søkelys på FKAM da i denne utredningen legger vi vekt på kommuneregnskapet.

3.4.1 Forvaltningskameralistikk

Hovedmålet med forvaltningsregnskapet (FKAM) er å rapportere informasjon som er nødvendig for demokratisk forvaltning av skatteinntekter. Dette betyr at offentlig inntekter og utgifter bør kontrolleres demokratisk i den forstand at de skal brukes til å finansiere utgifter som påløper og følge politikernes demokratiske budsjettvedtak. (Monsen, 2014a).

Ifølge Monsen (2021) finnes det fire oppgaver for FKAM som støtter dette hovedformålet:

Budsjettkontroll. Den første oppgaven er å sammenlikne budsjettall hentet fra budsjett- og regnskapsdata hentet fra den kameralistiske kontoen. En oversikt over kameralistiske kontoen er vist i tabell 1 nedenfor.

Innbetaling- og utbetaling kontroll. Den andre oppgaven er sammenligning av innbetalingsanordning- og utbetalingsanordning, bokført i AO-kollunene til den kameralistiske kontoen til og innbetalinger – og utbetalinger, bokført i V-kolonnene til denne kontoen.

Klassekontroll. Den tredje oppgaven er rapportering av inn- og utbetalinger bokført i V-kolonnene til den kameralistiske kontoen.

Rapportering av pengeresultat. Den fjerde oppgaven er å rapportere forskjellen mellom anordnede inntekter og utgifter i form av innbetalings- og utbetalingsanordninger, bokført i V-kolonnene til den kameralistiske kontoen.

Tabell 3.2: Den kameralistiske kontoen. (Kilde: Monsen, 2021, tabell 4.1 p. 48).

	Inntekter				Utgifter			
	Rester brakt frem (RF)	An-ordning (AO)	Virkelig utfall (V)	Rester overført (R)	Rester brakt frem (RF)	An-ordning (AO)	Virkelig utfall (V)	Rester overført (R)
Bokføringssted								

Nedenfor finner vi forklaringer som gis av Monsen (2021) på hva disse begrepene betyr.

Kolonnen Rester brakt frem (RF) viser beløp som bringes frem fra tidligere perioder. På inntektssiden viser den inntektsrester (fordringer), mens på utgiftssiden viser den utgiftsrester (forpliktelses). Fordringer og forpliktelses føres i FKAM som det er inngått innbetalingsordninger og utbetalingsanmodninger for, men som ikke er innbetalt eller betalt.

RF-kolonnene representerer saldokolonnene ved begynnelsen av perioden, fordi de utestående beløpene fra forrige periode overføres som inngående beløp i den gjeldende perioden.

(Monsen, 2021, pp. 48-49).

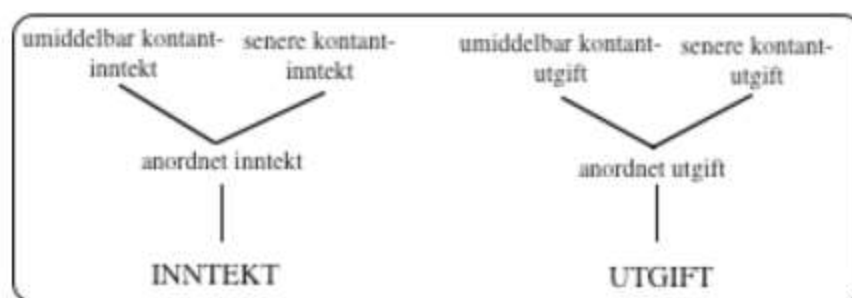
Kolonnen Anordning (AO) i FKAM viser inntekter på inntektssiden og utgifter på utgiftsside som det er gitt innbetaling- og utbetalingsanordninger for. AO - kolonnene danner dermed grunnlag for rapportering og utarbeidelse av resultatregnskapet, som viser pengevirkningene av fordelt inntekt og kostnad. (Monsen, 2021, p. 49).

Kolonnen Virkelig utfall (V) i FKAM har dobbelt funksjon. For det første fungerer den som en beregningskolonne for de anordnende beløpene i RF og/eller årets anordning AO, da den viser hvor mye av de anordnende beløpene som er realisert gjennom inn- og utbetalinger i perioden. For det andre, når vi ser det vertikalt, viser den umiddelbare kontantinntekter og umiddelbare kontantutgifter over en periode. Dermed tilsvarer denne kolonnen kjøpmannens dobbelte bokføring som viser pengetransaksjoner, dvs. kontanter og bankkontoer. (Monsen, 2021, p. 49).

Kolonnen Rester overført (R) på inntektssiden viser utestående beløp i form av inntektsrester (fordringer), og på utgiftssiden den viser utgiftsrester (forpliktelser) ved slutten av perioden. Denne kolonnen danner en restkolonne, hvor beløpene overføres til kolonnen Rester brakt frem (RF) i kommende periode. Denne kolonnen indikerer fordringer og forpliktelser som det er gitt betalings- og utbetalingsanordninger for, men som ennå ikke er inn- og utbetalt. (Monsen, 2021, p. 49).

3.4.1.1. Anordningsprinsippet og to kameralistiske bokføringsregler i FKAM

Inntekter og utgifter periodiseres i FKAM av hensyn til pengevirkningene. Den øverste delen av figur 3.1 er relevant for FKAM. Nedenfor i figur 3.4 tar vi kun den delen av figuren 3.1 som er relevant for FKAM. En inntekt føres i FKAM når den anordnes for innbetaling og ikke når inntekten påløper. På samme måten føres utgifter inn i FKAM, dvs når de er anordnet for utbetaling og ikke når de er påløpt. (Monsen, 2021).

Figur 3.3: Begrepene inntekt og utgift med relevans for FKAM. (Kilde: Monsen, 2021, figur 4.1 p. 50).

Ifølge Monsen (2021), i offentlig forvaltning er viktig å skille mellom anordningsmyndighet og betalingsmyndighet. For å gjøre det etter man søkelys på anordnende inntekter og utgifter fremfor å fokusere på påløpte inntekter og utgifter. Dette betyr at en kommunekasserer ikke har mulighet til å motta eller betale penger med mindre han har tidligere har mottatt eller samtidig mottatt en betalingsanordning fra rådmann for eksempel, som har anordningsmyndighet.

«Et grunnprinsipp for den offentlige betalingsgjennomføringen består i at ingen utbetaling kan foretas uten en tilsvarende utbetalingsanordning gitt av en anordningsberettiget enhet og en innbetaling kan kun mottas av kassekontoret basert på en tilsvarende innbetalingsanordning. Av kontrollårsaker gis inn- eller utbetalingsanordningene alltid av en enhet som hverken er betrodd med betalingsutførelsen eller med bokføringen.» (von Wysocki, 1965, s. 23, referert i Monsen, 2014a, p. 22).

Ifølge Monsen (2021) føres regnskap i FKAM etter enkle bokføringsmetoden. Det er to regler som alltid må følges innenfor denne metoden. Disse reglene gjelder hver for seg for inntekts- og utgiftssiden på kameralistiske kontoer:

1. Det skal ikke foretas noen bokføring i V-kolonnen uten at det tidligere har blitt bokført i AO-kolonnen, enten samtidig eller før.
2. Restbeløpet beregnes som summen av rester fra tidligere år, årets anordninger og virkelig utfall ($R = RF + AO - V$).

Den første regelen stammer fra bruken av anordningsprinsippet i FKAM. Den sier at en betalingsanordning må først oppgis og registreres i AO-kolonnen på inntektssiden til en kameralistisk konto før en utbetaling kan mottas og registreres i kolonnen V på samme kontoside. På samme måte må en betalingsanordning først oppgis og legges inn i kolonne AO

på utgiftsside av kameralistiske kontoen før betaling kan foretas og registreres i kolonne V på samme side av kontoen. Den andre regelen viser forholdet mellom fire forskjellige kolonner i kameralistekontoen og representerer balanseligningen til kameralisten. Ved slutten av perioden får vi restbeløpet på inntektssiden ved å ta restinntekten overført fra forrige periode (RF), legge til periodens anordnede inntekt (AO), og trekke fra umiddelbare kontantinntekten (V). På samme måte blir det på utgiftssiden av kameralistiske kontoen. (Monsen, 2021, p. 51).

Kort oppsummert, er FKAM utformet for å gi informasjon til bruk i den demokratiske kontrollen av offentlige skatteinntekter. FKAM rapporterer kontanteffekten av påløpte inntekter og utgifter ved å bruke anordningsprinsippet, og da utføres det fire oppgaver: budsjettkontroll, betalings- og utbetalingskontroll, kontantkontroll. (Monsen, 2014b).

3.5 Oppsummering

I dette kapitlet har vi presentert to forskjellige regnskapsformer: lønnsomhetsregnskap og finansielt(penge) regnskap. Vi har vist at forretningsregnskapet, som er basert på kjøpmannens dobbelte bokføring, er forestilt her som det beste eksempelet på et lønnsomhetsregnskap, mens kameralregnskap ble presentert som eksempel på finansielt regnskap. Vi har sett at FKAM er historisk designet for å rapportere «informasjon til bruk for demokratisk kontroll med offentlige skatteinntekter.» (Monsen, 2021, p. 59).

Vi har gått gjennom ulike bokføringsmetoder og blitt kjent med pengeperiodiseringsprinsippet og lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet. For en dypere forståelse og talleksempler av selve føringene av overnevnte forretningsregnskap som er FKAM og BKAM, henvises det til mer detaljerte presentasjoner. Professor Norvald Nytræ Monsen skrev flere bøker, artikler og rapporter om dette. Mest oppdaterte og relevante til dette temaet er en av Norvald N. Monsens bøker: «Forretningsregnskap og kameralregnskap: en sammenligning med henblikk på bruk i offentlig forvaltning», 2019.

I neste kapittel går vi gjennom empiri. Vi ser nærmere på kommune som en budsjettkopledd organisasjon. Vi går gjennom regelverket for kommuneregnskapet og prinsippene som brukes i dette regnskapet. Vi er også interessert i å utforske hva og hvordan kommuneregnskap rapporterer, samt hvem er brukere kommuneregnskapet.

4. Kommuneregnskap

I dette kapittelet tar vi sikte på å presentere kommuneregnskapet slik det praktiseres i alle norske kommuner i dag. Vi vil se nøye på økonomistyring, budsjett og økonomiplan i kommunesektoren. Det vil bli presentert formål og hovedbrukere av regnskap, rammeverk og kommuneloven. Videre vil vi presentere de grunnleggende prinsippene og forskriftene som er relevante for kommuneregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven.

4.1 Økonomistyring i kommunesektoren

I kommunesektoren er økonomistyring en viktig del av den overordnede styringen. Styringen omfatter budsjettering, regnskapsføring, rapportering og økonomisk analyse.

Ifølge regelverk og veiledere om økonomiforvaltning i kommuner og fylkeskommuner mv. avsnitt 1, har kommuner og fylkeskommuner en plikt til å følge nasjonale regler og retningslinjer for økonomistyring. Dette omfatter krav til budsjettering og regnskapsføring, og rapportering av økonomisk informasjon til nasjonale myndigheter. Kommunene har også et ansvar for å sørge for god intern kontroll og risikostyring, for å sikre økonomien håndteres på en sikker og effektiv måte. (Kommunaldepartementet, 2021a).

Ifølge Rudaa (2021) handler økonomistyring i kommunesektoren om å administrere og kontrollere økonomien til kommuner og fylkeskommuner. Økonomistyringen i en kommune har som mål kommunelovens krav om langsiktig økonomiforvaltning. Det er kommunestyret selv som har ansvaret for å vedta de viktige økonomistyringsdokumentene:

- Økonomiplan og årsbudsjett
- Årsregnskap og årsberetning
- Regler for økonomiforvaltningen
- Regler for finans- og gjeldforvaltningen

Økonomistyring refererer til beslutninger som påvirker måten ressurser disponeres på og/eller er rettet mot å oppnå økonomiske mål. (Busch, T, Johnsen, E. og Vanebo, J. O., 2009 referert i Rudaa, 2021, s.27).

En alternativ definisjon av økonomistyring, som beskrevet av Opstad (2013), vektlegger ledelsens evne til å styre virksomheten på en måte som maksimerer utnyttelsen av ressursene.

En betydelig del av økonomistyringen i en kommunal kontekst fokuser på å sikre effektiv bruk av ressurser og fastsette nødvendige ressursnivåer for å oppnå økonomisk mål. Bindende bevilgninger som fastsettes i årsbudsjettet legger rammene for kommunens ressursallokering på ulike tjenesteområder. Utarbeidelsen av realistiske budsjetter og nøyaktig regnskapsføring er essensielt verktøy for å god kontroll over ressursbruk og fortløpende økonomistyring. (Rudaa, 2021).

Ifølge Rudaa (2021) inkluderer annen relevant økonomistyringsdokumentasjon finans- og tjenstedatarapporter, samt månedlige og kvartalsvis regnskaps- og budsjettrapporter. I tillegg nevnes også KOSTRA-rapportering.

Når det gjelder informasjonsfunksjonen, gir budsjettet et konkret bilde av politiske prioriteringer og gir derfor viktige tilbakemeldinger til befolkningen. Innbyggerne betaler skatt og forventer derfor at skattepengene deres brukes rasjonelt og effektivt. De har også behov og forventninger til produksjon av flest mulig kommunale tjenester som kommer dem til gode. (Andersen, 2019).

Tillit til forvaltning og produksjon av tjenester er viktig for kommunenes egen sektor. Mål- og resultatstyring er det mest omfattende økonomistyringsprinsippet i all offentlig sektor.

Ifølge Rudaa (2021) kan man beskrive sentrale prosesser innen økonomistyring i fem faser, som følger en kronologisk rekkefølge:

1. Fastsettelse av mål.
2. Utarbeidelse av handlingsplaner, årsbudsjetter og langtidsbudsjetter.
3. Administrasjonen påser at planer gjennomføres med hensiktsmessige handlinger.
4. Løpende evaluering av om gjennomføring er i samsvar med mål, planer og bevilgningsrammer.
5. Korrigering ved avvik mellom planer og gjennomføring.

4.1.1 Budsjett og økonomiplan

Lovgrunnlaget for økonomiplanen og årsbudsjettet er forankret i kapittel 14 av lov om kommuner og fylkeskommuner, også kjent som kommuneloven. (Rudaa, 2021).

I boken til Rudaa (2021) påpekes det at i kommuner og fylkeskommuner spiller budsjett og økonomiplan en sentral rolle i styringen av økonomien. Økonomiplanen gir en langsiktig planstruktur, mens årsbudsjettet er et dokument som tildeler midler for ett spesifikt år, det vil si på kort sikt. (Rudaa, 2021).

Kommunene er pålagt å utarbeide og oppdatere økonomiplanen årlig. Økonomiplanen skal ha en tidshorisont på 4 år og bør ikke være for detaljert. Hensikten er å gi en oversiktlig fremstilling av kommunens forventninger og prioriteringer når det gjelder tilgangen på og bruk av økonomiske ressurser. Økonomiplanen fungerer som et bindeledd mellom strategisk og administrativ planlegging, og bidrar til å samordne disse aspektene i kommunens virksomhet. (Hedenstad, 1995).

Ifølge Rudaa (2021) blir årsbudsjettet og økonomiplanen vanligvis utarbeidet samtidig i de fleste kommuner. I denne sammenhengen vil årsbudsjettet være identisk med det første året i økonomiplanen. Det er kun det politisk vedtatte årsbudsjettet som har bindende virkning for kommunens ressursbruk. Rudaa (2021) poengterer at: «Mange kommuner refererer til årsbudsjettet og økonomiplanen som et handlingsprogram, ettersom det nettopp gjenspeiler at budsjettprosessen handler om å planlegge aktiviteter for å oppnå spesifikke mål. Både årsbudsjettet og økonomiplanen formidler deres planlagte aktiviteter og målsettinger gjennom både tall og tekst.» (Rudaa, 2021, p. 48).

I veilederen «Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner» presiseres det at økonomiplanen skal presenteres på en oversiktlig måte og inkludere sentrale økonomiske størrelser, som brutto driftsresultat, netto finansutgifter, netto driftsresultat, fondsavsetninger og gjeldsutvikling. (Kommunaldepartementet, 2013).

Ifølge Rudaa (2021) gir økonomiplanen en oversikt over kommunens politiske prioriteringer som strekker seg utover kommende budsjettår. Budsjettprosessen i en kommune har følgende hovedfunksjoner:

- Politisk
- Prioritering
- Kontroll
- Delegering

I boken «Kommuneøkonomi» av Rudaa (2021) blir det også påpekt at kommunelovens kapittel 14 inneholder flere krav til kommunens årsbudsjett og økonomiplan. Noen av hovedkravene er som følger:

1. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer.
2. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal være fullstendige og omfatte hele kommunens virksomhet, inkludert kommunale foretak og overføringer til/fra selskaper med eierinteresser.
3. Årsbudsjettet og økonomiplanen må være realistiske og basert på faktiske beregnede inntekter og utgifter for budsjettåret.
4. Årsbudsjettet skal være oversiktlig og tydelig formidle kommunestyrets prioriteringer, målsettinger og premisser.
5. Både økonomiplanen og årsbudsjettet skal ha en driftsdel og en investeringsdel.
6. Både økonomiplanen og årsbudsjettet skal være i balanse, i henhold til nærmere konkretiserte krav i loven.

4.1.2 Kommunale regnskap og årsberetning

I «Kommuneøkonomi» av Rudaa (2021) leser vi at kommunenes økonomiske aktiviteter blir reflektert gjennom kommuneregnskapet, som dokumenterer deres samlede utgifter og inntekter i løpet av et år. Dette regnskapet består av tre hoveddeler: driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balanseregnskapet.

Ifølge Rudaa (2021) gir driftsregnskapet informasjon om ressursbruk i form av utgifter og hvordan disse utgiftene er finansiert gjennom inntekter. Investeringsregnskapet gir en oversikt over kommunens investeringer og finansieringskilder, og dette regnskapet er spesifikt for kommuner og ikke vanlig i virksomheter som følger regnskapsloven. «Balanseregnskapet gir en oversikt over kommunens eiendeler og gjeld.» (Rudaa, 2021, p. 69).

I tillegg til regnskapstallene kan en annen indikator for ressursbruk i en virksomhet være den faktiske bruken av ressurser, for eksempel antall årsverk, som ofte blir rapportert i den pålagte årsberetningen. (Rudaa, 2021).

Kommunenes regnskapsføring følger retningslinjer fastsatt i kommuneloven og budsjett- og regnskapsforskriftene. Kommuneregnskapet er en sentral del av den økonomiske styringen og gir et omfattende bilde av kommunens økonomiske aktiviteter i løpet av et regnskapsår.

Regnskapet er arbeidskapitalorientert, med et spesielt fokus på bevilgningsregnskapet som dokumenterer all tilgang og bruk av midler. Vi kommer tilbake til arbeidskapitalprinsippet i kapittel 4.2.2.

Gjennom en grundig og omfattende regnskapsprosess, som inkluderer kontinuerlig budsjettoppfølging og rapportering, bidrar kommunene til å oppnå økonomisk ansvarlighet, gjennomsiktighet og bærekraftig økonomisk styring. Dette er avgjørende for å opprettholde tilliten til kommunens økonomiske forvaltning, sikre effektiv ressursbruk og kunne levere viktige tjenester til innbyggerne på en forsvarlig måte. (Sunde, 2020).

I henhold til §14-6 første ledd er alle kommuner forpliktet til å utarbeide og avlegge følgende årsregnskap: kommunekassen, kommunale foretak og interkommunale foretak som er pålagt å føre eget regnskap i samsvar med gjeldende lov eller forskrift. I tillegg skal det utarbeides et samlet regnskap for kommunen som en del av det konsoliderte regnskapet. (GKRS, 2021b).

Årsrapportene skal utarbeides i samsvar med gjeldende lovbestemmelser og i samsvar med prinsippene for god kommunal regnskapsskikk. Dette innebærer at regnskapet skal være basert på de etablerte regnskapsprinsippene og oppfylle de kvalitetskravene som er angitt i kapittel 4.2.3 og 4.2.1 i masterutredningen vår.

4.2 Rammeverk

Rammeverket for kommuneregnskapet har som formål å gi en overordnet beskrivelse av kommuneregnskapet og det faglige fundamentet som legger grunnlaget for å løse praktiske regnskapsspørsmål. Ifølge GKRS (God kommunal regnskapsskikk) er kommuneregnskapet både finansielt og bevilgningsorientert.

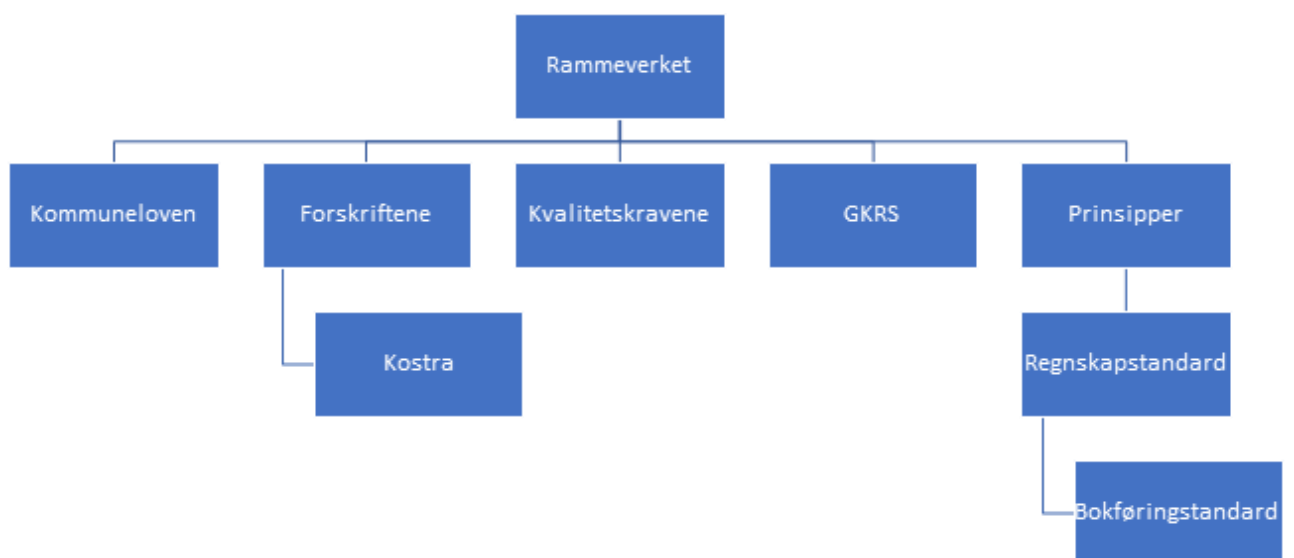
«Rammeverket for kommuneregnskapet skal gi en overordnet beskrivelse av kommuneregnskapet og det faglige fundamentet som gir rammene for utvikling av løsninger på praktiske regnskapsspørsmål.» (GKRS, 2021a, p. 11).

Ifølge GKRS kan vi lese at «Kommuneregnskapet er et finansielt og bevilgningsorientert regnskap.

Det overordnede formålet med kommuneregnskapet er å gi nyttig informasjon til brukerne. Dette innebærer at regnskapet skal gi de folkevalgte et beslutningsgrunnlag for å utøve bevilgningskontroll og økonomisk kontroll. Dette formålet ligger til grunn for

regnskapsreglene, og danner utgangspunkt for valg av grunnleggende regnskapsprinsipper og kvalitetskrav til regnskapet. Når kommuneregnskapet avlegges i samsvar med de grunnleggende regnskapsprinsippene, kvalitetskravene, regnskapsregler, regnskapsstandarder og god kommunal regnskapsskikk for øvrig, gir regnskapet nyttig informasjon til regnskapsbrukeren. Det er dette som samlet sett kan kalles rammeverket for kommuneregnskapet.» (*Standarder og notater. Rammeverk.*, u.å).

Hierarkiet presenteres i figuren nedenfor.

Figur 4.1: Selvkonstruert figur, basert på Sunde (2020) pp. 106-111.

4.2.1 Kvalitetskrav

Ifølge Sunde (2020) tar kvalitative krav til regnskapsinformasjon hensyn til behovene til de som bruker informasjonen. Når man fastsetter kravene for kvalitet i et regnskap, er det viktig å ta utgangspunkt i hvilken informasjon brukerne trenger. Tidligere ble kommunestyret nevnt som den viktigste brukeren, men både staten og innbyggerne er også betydningsfulle brukere.

Vanligvis defineres det fire kvalitetskrav for et regnskap:

1. Relevant.
2. Pålitelig.
3. Forståelig.
4. Sammenlignbar.

Informasjon er *relevant* når den kan påvirke brukernes økonomiske beslutninger.

Regnskapsinformasjon skal dermed sikre at brukerne gjør vurderinger basert på riktige beslutninger når det gjelder informasjon om drift, investeringer og finansiell stilling. Dermed har relevant regnskapsinformasjon prediktiv verdi og tilbakemeldingsverdi. Prediktiv verdi gjør at regnskapsinformasjonen gir et bedre grunnlag for å utarbeide fremtidige budsjetter, mens tilbakemeldingsverdien er knyttet til regnskapskontrollmålet. Informasjonen skal for eksempel gjøre det mulig å vurdere administrasjonens oppfølgingstiltak i forbindelse med et budsjettvedtak. (Sunde, 2020, p. 132).

Pålitelighet innebærer at brukerne har tillit til opplysningene i regnskapet. Regnskapet skal være fri for vesentlige feil og være basert på dokumenterte virkelige hendelser. Dette betyr at regnskapet må fokusere mer på økonomiske realiteter enn formelle formater. Videre skal pålitelig informasjon være nøytral og objektiv. Forskjellige poster i regnskapet kan ha ulik grad av objektivitet, hvor noen, som kontanter og bankinnskudd, kan måles objektivt, mens andre, som tap på fordringer, kan være mer usikre. Kravene til nøytralitet og objektivitet skal oppfylles når beste estimat benyttes. (GKRS, 2021b).

I boken til Sunde (2020) fremheves betydningen av at regnskapsinformasjonen er både relevant og pålitelig. I visse situasjoner kan det være nødvendig å finne en balanse mellom disse to faktorene. I slike tilfeller bør brukerens behov veies tungt, spesielt når det gjelder behovene til kommunestyret. Relevans er normalt knyttet til beslutningsformål, mens pålitelighet er viktig i forhold til kontrollformål. I et historisk kostregnskap, som kommuneregnskapet er basert på, er pålitelighet av større betydning enn relevans. Dette

skyldes at historiske kostnader er viktige for kontrollformål og for å opprettholde nøyaktigheten i regnskapet. Derfor bør pålitelighet være et sentralt fokus i kommuneregnskapet, gitt dets grunnlag i historiske kostnader. (Sunde, 2020).

Forståelighet er en annen viktig kvalitetsfaktor for regnskapsinformasjon. Det betyr at regnskapet bør være utformet og presentert på en måte som er forståelig for brukerne. Det er likevel en forutsetning at brukerne har en viss kunnskap om økonomiske forhold og regnskapsprinsipper, og at de er villige til å sette seg inn i regnskapsinformasjonen. Politikere har ulike forutsetninger når det gjelder forståelse av økonomisk informasjon, og som gruppe kan de ikke betraktes som profesjonelle regnskapsbrukere. Dette betyr imidlertid ikke at regnskapet ikke bør gi informasjon om komplekse økonomiske forhold, men heller at selv komplekse forhold bør presenteres på en så forståelig måte som mulig. (GKRS, 2021b).

I tillegg til relevans og pålitelighet, er *sammenlignbarhet* en viktig faktor for å sikre kvaliteten på regnskapsinformasjonen. Ifølge GKRS (2021) betyr dette at informasjonen bør være mulig å sammenligne, både med andre kommuner og mellom ulike regnskapsperioder. Brukerne må kunne vurdere endringer i økonomisk informasjon over tid for å kunne ta informerte beslutninger. Sammenlignbarhet spiller også en viktig rolle i utviklingen av regnskapsregler og god praksis innen kommunal regnskapsføring. I tillegg bør regnskapsprinsippene som brukes være konsistente over tid, selv om det kan forekomme endringer som følge av lovendringer, forskrifter eller oppdateringer av regler for god kommunal regnskapsskikk. (GKRS, 2021b).

Når regnskapsinformasjon utarbeides, kreves det ressurser fra den ansvarlige for regnskapet. Derfor bør vurderingen av oppfyllelse av kvalitetskrav tas med i betraktning av hvor viktig informasjonen er og om nytten overstiger kostnadene ved å produsere den. Dette betyr at vesentlighet og kost-nytte-forhold også bør vurderes ved utformingen av regnskapsregler. (GKRS, 2021b).

Oppsummert, bør regnskapsinformasjon være relevant, pålitelig, og sammenlignbar for å oppfylle brukernes behov. Brukere må kunne ta informerte økonomiske beslutninger basert på informasjon om drift, investeringer og finansiell stilling. Samtidig er det viktig at informasjonen er pålitelig og fri for vesentlige feil, slik at den kan være tillitsvekkende og nyttig for kontrollformål. I tillegg må regnskapsinformasjonen være forståelig for brukerne, selv om de kan ha ulike kunnskapsnivåer når det gjelder økonomiske forhold. Videre bør oppfyllelsen av kvalitetskrav også vurderes i forhold til kostnadene ved å produsere

informasjonen, og vesentlighet spiller en viktig rolle som en overordnet begrensning. (GKRS, 2021b), (Sunde, 2020).

I neste kapittel skal vi utforske de grunnleggende prinsippene for regnskapsinformasjon og hvordan de påvirker utformingen av regnskapsregler.

4.2.2 Grunnleggende prinsipper

Regnskapsprinsippene gir retningslinjer for hvordan faktiske inntekter, investeringer og utgifter skal registreres og periodiseres. Disse prinsippene kan bidra til å løse spesifikke regnskapsmessige utfordringer. Kommuneloven § 14-6 tredje ledd bokstav a-d oppsummerer de viktigste regnskapsprinsippene som gjelder for kommunale regnskaper. (Sunde, 2020).

Ifølge Lovdata §14-6 skal årsregnskapene utføres i samsvar med grunnleggende regnskapsprinsipper med følgende retningslinjer:

- a. All tilgang på og bruk av midler i løpet av året skal bli tydelig reflektert i driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.
- b. All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto, det vil si at både inntekter og utgifter skal vises separat og ikke nettoføres.
- c. Samtlige kjente utgifter og inntekter i løpet av regnskapsåret skal være inkludert i årsregnskapet, uavhengig av at de er betalt eller ikke på tidspunktet for avslutningen av årsregnskapet.
- d. Dersom størrelsen på et beløp er usikkert, skal det benyttes beste estimat i regnskapsføringen. Dette krever at man skal gjøre en vurdering basert på tilgjengelig informasjon og erfaring for å estimere beløpet på en mest mulig pålitelig måte. (Kommunaldepartementet, LOV-2018-06-22-83).

Arbeidskapitalprinsippet	All tilgang og bruk av midler i året skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.
Bruttoprinsippet	All tilgang og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.
Anordningsprinsippet	Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.
Beste estimat	Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Figur 4.2: Grunnleggende regnskapsprinsipper (Kilde: GKRS,2021, p. 33).

Videre vil vi presentere kort alle av disse prinsippene.

Arbeidskapitalprinsippet er basert på en ide om at både drifts- og investeringsregnskapet skal reflektere all tilgang og bruk av midler. Dette vil si at endringer i arbeidskapitalen skal gjenspeiles enten i driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. (GKRS, 2021). Med få unntak er tilførsel og anvendelse av midler i balansen forbudt.

I henhold til GKRS blir arbeidskapitalen definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Ved å legge arbeidskapital til kommunalt regnskap får man informasjon om kommunens evne til å oppfylle sine betalingsforpliktelser, spesielt på kort sikt. Dette gir en indikasjon på kommunens likviditet og økonomisk handlekraft. (GKRS, 2021, p. 34).

I henhold til begrepet «*tilgang*» i Kommuneloven § 14-6 tredje ledd bokstav a, refererer det til midler som kommer fra eksterne kilder, det vil si inntekter. Inntekter øker kommunens arbeidskapital. På den andre siden betyr begrepet «*bruk*» midler som blir brukt til å drive kommunal virksomhet i løpet av perioden, det vil si ulike utgifter. Kommunens arbeidskapital reduseres av utgifter. Ved å vurdere både tilgang og bruk av midler, kan man få innsikt i endringene i kommunens arbeidskapital over tid. Dette kan igjen gi indikasjoner på kommunens økonomiske situasjon og evne til å møte sine økonomiske forpliktelser. (GKRS, 2021, p. 35).

I boken til Sunde (2020) hevdes det at kommunen kan investere kortsiktige midler i finansielle instrumenter. Når kommunen kjøper slike instrumenter, skjer det kun en omfordeling av arbeidskapital (likvider) fra andre finansielle omløpsmidler på balansen, og det påvirker ikke kommunens totale arbeidskapital. Derfor bør kjøpes av finansielle omløpsmidler ikke betraktes som en utgift eller bruk av midler. (Sunde,2020, p.117).

Ved salg av finansielle omløpsmidler blir de i utgangspunktet regnskapsført som en netto balansepost. (GKRS, 2021, p.36). Dersom salgsprisen avviker fra balanseført verdi av den finansielle eiendelen på salgstidspunktet, representerer den realiserte verdiendringen enten tilgang til eller bruk av kontanter i samsvar med arbeidskapitalprinsippet. Dermed skal den realiserte gevinst eller tap føres i driftsregnskapet til kommunen. (GKRS, 2021).

Når det gjelder endringer i balansesammensetningen knyttet til endringer i egenkapital (kapitalkonto), men ikke i arbeidskapital, betraktes dette ikke som tilgang til eller bruk av midler. Disse endringene registrerer kun i balanseregnskapet. (Sunde, 2020, p. 118).

Det er noen unntak fra arbeidskapitalprinsippet der registreringen kan gjøres i balanseregnskapet. Dette gjelder regnskapsføring av lån, prinsippendringer og når det er midler og forpliktelser knyttet til pensjon. (GKRS, 2021).

I boken til Sunde (2020) blir *bruttoprinsippet* i regnskapet forklart. Dette prinsippet innebærer at all tilgang og bruk av midler skal regnskapsføres brutto, uten fradrag for relaterte inntekter eller utgifter. Med andre ord betyr det at både inntekter og utgifter skal opplyses i sin fulle størrelse i både drifts- og investeringsregnskapet. Dette prinsippet gjelder også for utgifter og inntekter knyttet til anleggsmidler. (Sunde, 2020).

Bruttoprinsippet gjelder også for egenkapitaldisposisjoner, som omfatter transaksjoner knyttet til utdeling eller bruk av egenkapital. I samsvar med dette prinsippet bør regnskapet reflektere både mengden avsetninger og bruksmengden av egenkapitaldisposisjoner, og ikke netto endring (økning) eller netto bruk (reduksjon) av disposisjonsfondet. (Sunde, 2021, p. 123).

Ifølge Sunde (2020) er bruttoføringer tett knyttet til bevilgninger. Kommunestyret har ansvar for å godkjenne alle utgifter, inntekter, avhendelser av finansielle eiendeler, lån og egenkapitaldisposisjoner gjennom budsjettet. Budsjettet binder kommunen til den planlagte «aktiviteten» eller bruken av sparingene. Slike transaksjoner blir regulert i regnskapet i samsvar med budsjettvedtaket eller andre bestemmelser. Dette betyr at budsjettet fungerer som en ramme som styrer kommunens økonomiske handlinger. (Sunde, 2021, p. 123).

Gjennom å følge bruttoprinsippet i regnskapsføringen oppnår man en mer nøyaktig og transparent fremstilling av kommunens økonomiske aktiviteter og ressursbruk.

Deretter vil vi presentere *anordningsprinsippet*. Anordningsprinsippet, som beskrevet av Mellempvik (2012), er det sentrale prinsippet og selve bokføringsprinsippet i det kommunale budsjett- og regnskapssystemet. Det fungerer som det overordnede prinsippet for bokføring i kommuneregnskapet og definerer i utgangspunktet hvilken informasjon som skal sammen i regnskapet (Mellempvik, 2012).

Dette prinsippet innebærer at alle kjente utgifter og inntekter skal inkluderes i regnskapsåret de tilhører, uavhengig av om de er betalt eller ikke ved avslutningen av årsregnskapet. Dette betyr at både utgifter og inntekter blir periodisert og regnskapsført i perioden de hører til, basert på prinsippet om inntjening og kostnadsfordeling over tid. (Rudaa, 2021).

Ifølge Sunde (2020) er en av fordelene ved å rapportere utgifter og inntekter uavhengig av betalingstidspunktet at det gir et mer informativt regnskap som gir et helhetlig bilde av

kommunens økonomiske resultater og stilling. Dette gjør det mulig for brukerne av regnskapet, som for eksempel kommunestyret, revisorer og interessenter, muligheten til å få en fullstendig oversikt over kommunens økonomiske situasjon og gjøre beslutninger basert på denne informasjonen.

I henhold til Sunde (2020), forstås «formuleringen «kjente utgifter og inntekter i året» naturlig som en angivelse av utgifter og inntekter som skal henføres til et gitt rapporteringsår, nemlig de som er kjente.» (Sunde, 2020, pp. 124-125). I praksis kan det være utfordrende å avgjøre hva som skal betraktes som kjente utgifter og inntekter. I prinsippet refererer begrepet «kjent» til utgifter og inntekter som er bekreftet identifisert og kvantifisert i regnskapsprosessen. Dette krever at det er tilstrekkelig informasjon tilgjengelig for å kunne registrere og periodisere disse postene i riktig regnskapsperiode. (Sunde, 2020).

Ifølge GKRS (2021) defineres utgift i kommunal regnskapsterminologi som vederlag til kommunen for varer og tjenester, vederlag for erverv av aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler, samt tap ved salg eller realisasjon av omløpsmidler. «Utgifter omfatter også pengeoverføringer fra kommunen uten motytelse samt betalte låneavdrag, utlån og forskutteringer til andre.» (GKRS, 2021, p. 38).

Med inntekt i samsvar med GKRS (2021) menes pengeoverføring uten motytelse til kommunen, vederlag til kommunen for varer og tjenester, vederlag for salg av aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler, samt inntekter ved salg eller annen realisasjon av omløpsmidler. Inntekt omfatter også lån, avdrag på lån, nedbetaling av lån og tilbakebetalinger mottatt fra tidligere forskudd.

Utgifter og inntekter til kommunale regnskapet, som det kommer frem av definisjonene ovenfor, er knyttet til overføringen av økonomiske ressurser fra en del til en annen, og dette skjer gjennom transaksjoner. (GKRS, 2021, p. 39). Med andre ord er utgifter og inntekter basert på de faktiske økonomiske hendelsene som involverer utveksling av verdier. Når det refereres til kjente utgifter og inntekter, betyr det at transaksjonen må være kjent og dokumentert i regnskapet, slik at den kan felles og periodiseres riktig i kommunens regnskap. (GKRS, 2021).

Sist, men ikke minst, kommer prinsippet om *beste estimat*. Dette prinsippet innebærer å foreta en kvalifisert vurdering av en finansiell transaksjon når den mangler fullstendig dokumentasjon eller informasjon i regnskapet. (Rudaa, 2021, p. 92). Det beste estimat bør baseres på tilgjengelig informasjon på tidspunktet regnskapet avlegges. «Dette innebærer at

man også skal ta hensyn til ny informasjon etter balansedagen om forhold som eksisterte på balansedagen.» (Sunde, 2020, p. 131).

«Kravet om beste estimat er synonymt med kravet om å bruke beste skjønn og innebærer et forbud mot utilbørlig varsomhet.» (GKRS, 2021, p. 42). Imidlertid må man passe på at inntekter og eiendeler ikke overvurderes, og utgifter og gjeld ikke undervurderes.

Ifølge Sunde (2020) skal endringer i estimater av regnskapsføres i perioden de gjennomføres dersom det oppstår ny informasjon som krever justering. «Hvorvidt estimatendringen skal bokføres i drifts- eller investeringsregnskapet, eller direkte i balansen, følger av arbeidskapitalprinsippet, men også her vil unntak kunne følge av god kommunal regnskapsskikk.» (Sunde, 2020, s.131).

Vi kan oppsummere at disse grunnleggende regnskapsprinsippene står for at årsregnskapene gir et nøyaktig og rettviseende bilde av kommunens økonomiske situasjon og transaksjoner i løpet av regnskapsåret. Prinsippene lager grunnlag til bekreftelse av regnskapets pålitelighet og sammenlignbarhet. Samlet sett danner disse prinsippene et solid rammeverk for nøyaktig og pålitelig regnskapsføring i kommunal sektor.

4.2.3 Bokføring. Grunnleggende bokføringsprinsipper

Bokføring i kommuneregnskapet er en essensiell prosess som sikker nøyaktig registrering, spesifisering og dokumentasjon av økonomiske transaksjoner og hendelser. Bokføringsloven og bokføringsforskriften gjelder for kommunale virksomheter, inkludert kommunale foretak (KF). Ifølge kommuneloven §14-6 femte ledd skal regnskapsopplysninger bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med bestemmelsene i Bokføringsloven §§3 til 14 og kapittel 2-7 i bokføringsforskriften. (Kommunaldepartementet, LOV-2004-11-19-73).

Bokføringsloven legger hovedvekt på å sikre at eksterne parter kan utøve sin kontroll. Formålet med disse reglene er å sikre at transaksjoner blir ført og dokumentert korrekt i løpet av regnskapsåret, samtidig som de gir revisorer og statlige virksomheter retningslinjer for overvåking og verifisering av regnskapsinformasjon. (Sunde, 2020).

Bokføringsloven §§3 til 14 gjelder spesifikt for kommuner og informasjon inkludert følgende:

- § 3 Pliktig regnskapsrapportering
- § 4.Grunnleggende bokføringsprinsipper
- § 5.Spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering
- § 6.Sporbarhet
- § 7.Bokføring og ajourhold
- § 8.Bokføringsvaluta
- § 9.Retting av bokførte opplysninger
- § 10.Dokumentasjon av bokførte opplysninger
- § 11.Dokumentasjon av balansen
- § 12.Krav til språk
- § 13.Oppbevaring

Bokføringsforskriften tydeliggjør kravene i bokføringsloven.

Bokføringsloven § 4 og Nedland (2012) gir en definisjon av 10 grunnleggende bokføringsprinsipper som skal danne grunnlaget for regnskapsføring, spesifikasjoner, dokumentasjon og lagring av regnskapsopplysninger. Prinsippene er følgende:

1. *Regnskapssystem.* Det skal være et ryddig og oversiktlig regnskapssystem som muliggjør produksjon av pålagt regnskapsrapportering og spesifikasjoner. Systemet må være utformet at informasjonsplikten kan slikt.
2. *Fullstendighet.* Alle transaksjoner og regnskapsmessige disposisjoner skal bli fullstendig bokført i regnskapet.
3. *Realitet.* Bokførte transaksjoner skal være basert på faktiske hendelser eller regnskapsmessige vurderinger. De skal også være relevante for den bokføringspliktige virksomheten.
4. *Nøyaktighet.* Opplysninger skal bokføres og spesifiseres korrekt og presist for å sikre nøyaktigheten i regnskapsopplysningene.
5. *Ajourhold.* Opplysninger skal bokføres og spesifiseres regelmessig i henhold til opplysningenes kunst og omfang av den bokføringspliktige virksomheten.
6. *Dokumentasjon.* Bokførte opplysninger skal være grundige dokumentert på en måte som viser deres berettigelse og nøyaktighet.
7. *Sporbarhet.* Det er et krav om toveis kontrollspor mellom dokumentasjon, spesifikasjoner og regnskapsrapportering.
8. *Oppbevaring.* Dokumentasjon, spesifikasjoner og regnskapsrapportering må oppbevares i en egnet form og for den tidsperioden som er nødvendig for kontrollformål.
9. *Sikring.* Regnskapsopplysninger skal være beskyttet mot ulovlig endring, sletting eller tap. Det er avgjørende å implementere tiltak som sikrer integritet og konfidensialitet for regnskapsdataene.
10. *God bokføringskikk.* «Bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger skal skje i samsvar med god bokføringskikk.»
(Kommunaldepartementet, LOV-2004-11-19-73)

Disse 10 grunnleggende bokføringsprinsippene i henhold til Regnskapsloven § 4 er essensielle for å sikre korrekt og sikker regnskapsføring, spesifikasjon, dokumentasjon og lagring av regnskapsopplysninger. (Kommunaldepartementet, LOV-2004-11-19-73), (Nedland, 2012).

Det kan konkluderes med at effektiv og nøyaktig kommuneregnskap gir et godt beslutningsgrunnlag og økonomistyring i kommunen. Registrert informasjon gir en klar oversikt over kommunens inntekter, utgifter, eiendeler og gjeld og bidrar til å sikre finansiell stabilitet og bærekraft. I tillegg gir nøye bokføring i kommuneregnskapet pålitelig informasjon som er nødvendig for å ivareta kommunens rapporteringsplikt overfor ulike interessenter, herunder tilsynsmyndigheter, revisorer og allmennheten.

4.2.4 God kommunal regnskapsskikk

I samsvar med den gjeldende bestemmelsen i kommuneloven, nærmere bestemt §14-6 fjerde ledd (Kommunaldepartementet, LOV-2018-06-22-83) skal årsregnskapet utarbeides i tråd med Kommunal regnskapsstandard (KRS). Denne bestemmelsen fastslår at det er en nødvendighet, men ikke tilstrekkelig, å følge de spesifikke kravene som er fastsatt i lover og forskrifter. KRS, som representerer en rettslig standard, har til formål å bli utviklet innenfor de rettslige rammene og standardene som er etablert. Det innebærer at KRS må ta hensyn til de økonomiske aspektene ved kommuneregnskapet som er basert på bevilgninger, samt de grunnleggende prinsippene for regnskapsføring i henhold til gjeldende regnskapsregler. (GKRS, 2021).

Innholdet i KRS må utvikles gjennom praksis, teori, samfunnsutvikling og andre relevante faktorer. Dette krever ofte en betydelig grad av skjønn. (Sunde, 2020, s.141-142).

KRS er konseptualisert som en dynamisk modell som skal utvikles kontinuerlig i takt med endringer i økonomiske forhold og i møte med nye typer transaksjoner og hendelser som kommunene står overfor. Dette understreker at begrepet «god kommunal regnskapsskikk» har en bredere betydning enn bare regnskapsstandarder alene. Ved utarbeidelsen av kommunale regnskaper skal det tas hensyn til gjeldende lovverk, regnskapsforskrifter, standarder og etablert regnskapsteori, samt følge beste praksis. (GKRS, 2021).

I forberedelsene til regnskapsloven av 1998 har Finansdepartementet drøftet forholdet mellom regnskapsstandarder og begrepet «god regnskapsskikk» (Sunde, 2020, s.142):

«Når god regnskapsskikk etableres gjennom slike anbefalinger og normer, vil det ikke være noe krav om at det foreligger en fast praksis med en viss utbredelse. Tvert imot kan slike anbefalinger og normer komme som følge av at det anses å foreligge en uheldig praksis. Anbefalingene vil i slike tilfeller ses som en anvisning på hva som skal anses som god

regnskapsskikk fra og med tidspunktet for anbefalingen. Forutsetningen om en fast forekommende praksis med en viss utbredelse bør imidlertid legges til grunn når det gjelder spørsmål der det ikke er utgitt anbefalinger eller normer».

Den samme tolkningen og tilnærmingen gjelder også for forholdet mellom kommunale regnskapsstandarder og begrepet «kommunal regnskapsskikk». Det er en erkjennelse av at regnskapsstandardene alene ikke utgjør hele bildet, men at de må sees i sammenheng med den etablerte praksisen og normene som gjelder for regnskapsføring i den kommunale sektoren. Kommunal regnskapsskikk representerer en bredere forståelse av hvordan regnskapene skal utformes og føres, og det inkluderer både standarder, lovgivning, teori og beste praksis som er relevante for kommunene. (GKRS, 2021b, pp. 43-44).

4.3 Regnskapets formål og brukere

«Det grunnleggende målet med kommunal virksomhet er å gi innbyggerne størst mulig velferd innenfor fastsatte rammer.» (Sunde, 2020, p. 112).

Ifølge Sunde (2020) har kommunene ansvaret for å produsere velferdstjenester, og de folkevalgte har oppgaven med å fordele midler mellom ulike kommunale oppgaver og tjenester. Med andre ord handler det om å levere mest og best mulige tjenester til innbyggerne med de tilgjengelige ressursene. Målet er ikke å skape overskudd ved å bruke mindre penger enn det som mottas, men å anvende midlene på en gunstig måte. Økonomisk resultat i seg selv er ikke det endelige målet. (Sunde, 2020).

På bakgrunn av de overordnede målene for økonomiforvaltningen ifølge Sunde (2020) skal kommuneregnskapet gi brukerne et grunnlag for følgende formål:

- Bevilgningskontroll: Regnskapet skal vise sammenhengen mellom faktiske regnskapstall og budsjetterte midler.
- Vurdering av effektiv ressursforvaltning: Regnskapet skal gi informasjon om kostnader som grunnlag for å vurdere oppnåelsen av målsetninger.
- Vurdering av bærekraftig økonomisk utvikling: Regnskapet skal vise kommunens evne til å finansiere sin aktivitet og møte sine forpliktelser på kort og lang sikt.

Dersom det oppstår konflikt mellom disse målene, skal bevilgningskontrollen prioriteres. Dette understreker betydningen av at kommuneregnskapet først og fremst retter seg mot de

folkevalgtes kontroll av pengebruken, og at de dermed er de primære brukerne. (Sunde, 2020, p. 112).

I henholdt til Sunde (2020) er hovedformålet med regnskapet vanligvis å levere nyttig økonomisk informasjon til brukerne. Informasjonen anses som nyttig når brukerne oppfatter den som relevant for beslutningstaking og kontrollformål.

I boken «Kommune regnskapet» (2020) påpeker Sunde at hovedformålet med kommuneregnskapet er å fungere som et verktøy for ledere i deres økonomiske styring og beslutningstaking. Regnskapet gir relevant informasjon til ulike brukergrupper, og relevans her betyr at informasjonen er beslutningsrelevant. (Sunde, 2020, p. 112).

Det er generelt utfordrende å utarbeide et regnskap som er lett forståelig for brukerne. Forskjellige brukergrupper har ulike kunnskaper og erfaringer med regnskapsinformasjon. For at regnskapsinformasjonen skal være nyttig for brukerne, må den være forståelig.

Blant de viktigste brukergruppene i kommunesektoren, ifølge GKRS (2021), kan nevnes:

- Kommunestyret, som bruker regnskapet til bevilgningskontroll og godkjenning av årsregnskapet. De folkevalgte og underliggende organer benytter også regnskapet til bevilgningskontroll og oppfølging av tjenestene.
- Staten, som gjennomfører tilsyn med forvaltningen og analyserer ressursbruken i kommunene.
- Innbyggerne, som analyserer ressursbruken og vurderer tjenestene på spesifikke områder.
- Långivere, som bruker regnskapet til å vurdere kommunens økonomiske situasjon og betalingsevne. Kommunalt ansatte, som bruker regnskapet for å få innsikt i økonomien og resultatene av deres arbeid
- Administrasjonen og andre interessenter som trenger informasjon om kommunens økonomi og ressursbruk.

For å imøtekomme behovene til disse brukergruppene, er det viktig at regnskapet gir klar og forståelig informasjon. (GKRS, 2021).

«Ved konflikt mellom politikernes behov som primærbruker og øvrige brukere, bør det vurderes om øvrige brukeres informasjonsbehov kan dekkes på andre måter, eksempelvis gjennom KOSTRA.» (GKRS, 2021b, p. 28).

4.4 KOSTRA

KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) er et nasjonalt rapporteringssystem. Det er et krav fra 2001 at et bestemt sett med regnskapstall som kommunene utarbeider rapporteres til KOSTRA. Formålet med KOSTRA er å samle inn, analysere og presentere data om økonomi, ressursbruk og tjenesteproduksjon i kommunene. (Kommunaldepartementet, 2019).

På hjemmeside til Regjeringen kan vi lese at «KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet.» (Kommunaldepartementet, 2019).

Videre i dokumentet Regnskapsrapportering i KOSTRA (2018) leser vi at:

«Regnskapsrapporteringen i KOSTRA skal gi informasjon om ressursbruk i kommuner og fylkeskommuner til flere brukere [...] og skal derfor skje i henhold til en felles standardisert kontoplan som gjelder for alle kommuner, slik at det kan publiseres enhetlige og sammenlignbare regnskapsdata.» (KMD, 2017, p. 4).

For praktikerne finnes det en veiledning med den obligatoriske kontoplanen som benyttes i KOSTRA. (KMD, 2019). Kontoplanen inneholder arter og funksjoner. Den er ajourført med de siste endringene som er publisert av Kommunaldepartementet.

I artikkel «Regnskapsføring og konteringsregler for Kostra» kan vi lese at

«Regnskapsrapporten til KOSTRA bygger på de regnskapsopplysningene som er ført etter gjeldende regnskapsregler for årsregnskapet. For nærmere veiledning om regnskapsreglene finnes det mer om dette i merknadene til regnskapsforskriften, standarder for god kommunal regnskapsskikk og annen faglitteratur.» ("Regnskapsføring og konteringsregler for Kostra," 2018).

Videre i samme artikkel kan vi lese at «Kostrart skal vise hvilke forskjellige typer utgifter og inntekter som kommunene har i sin tjenesteproduksjon. Regnskapsartene er delt inn i ni serier hvor utgifter/inntekter av lignende karakter i hver serie. Kommunene må bruke Kostrartene riktig for at nøkkeltallene som SSB publiserer skal bli riktige.» ("Regnskapsføring og konteringsregler for Kostra," 2018)

I utredningen vår legger vi vekt på endringer som fant sted i perioden mellom år 2019 og år 2020. Der ville vi sjekke at de nye kravene fra den nye kommuneloven (2020) og forskriftene (2020) har berørt KOSTRA rapporteringen og om disse endringene i form av endret kontoplan kan påvirke oppstillingen til årsregnskapet 2020 i hver kommune i Norge.

I masterutredningen vår har studert KOSTRA Veiledning fra 2020 (KMD, 2019) som gjald fra 1.januar 2020. I denne se man tydelig alle endringene i år 2020, sammenlignet med årene før, det er de som er endret markert med rødt. Vi har også sett på KOSTRA Veiledning fra 2019 (KMD, 2018) som gjald fra 1.januar 2019.

Ut fra disse to dokumentene kan vi konkludere at endringene i KOSTRA kan ikke virke på årsregnskap 2020 fordi det var kun endringer i rapporterings arter og noen omgrupperinger av konti som skjedde i år 2020. Endringer i KOSTRA veileder 2020 påvirket kun nøkkeltallene som SSB publiserer, og det var ikke innført noe ekstra i kontoplanen.

5. Analyse og diskusjon

I dette kapitlet vil vi fordype oss i gjeldende kommunelov og tilhørende forskrifter for å utforske deres innhold og betydningen. Vi vil presentere en grundig analyse og sammenligning av gjeldende regler i forhold til tidligere versjoner i kapittel 5. Vanligvis skiller man mellom empirikapitler og analyse. I vår oppgave valgte vi å kombinere analyse og presentasjon i det samme kapitlet. Vi synes det er lettere å poengtere endringene ved å presentere og analysere kommuneloven og forskriftene i ett kapitel, det skaper helhetlig bilde av hvordan de nye bestemmelsene påvirker kommuneregnskapet. Dette vil gi oss et helhetlig syn på utviklingen og endringene som har skjedd i det juridiske rammeverket for kommuner i Norge.

5. 1 Kommuneloven. Presentasjon og sammenligning

Regler angående organisering og styring av kommunene i Norge er fastsatt i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). Denne loven «kan karakteriseres som kommunenes «forfatningslov» (Engelsrud et al., 2020, p. 93), både når det gjelder administrasjon, politikk og økonomi.

Formålet med Kommuneloven defineres i §1.1 i selve loven:

«Formålet med loven er å fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret og legge nødvendige rammer for det. Loven skal legge til rette for det lokale folkestyret og et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse.

Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes og fylkeskommunenes utøvelse av offentlig myndighet. Videre skal loven bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige.»

Den nye kommuneloven trådte i kraft den 01.01.21 og den erstatter en tidligere kommunelov fra 2018 (Kommunaldepartementet, LOV-2018-06-22-83) og en Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) nr. 107 fra 1992. (Kommunaldepartementet, LOV-1992-09-25-107).

På regjeringens nettside kan vi lese følgende om formålet med loven: «Formålet med loven er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling.» (Regjeringen, 1992).

5.1.1 Hva var endret i loven

Vi har sammenlignet to sett med lovtekster og vi fant flere endringer. De fleste endringene har skjedd på det politiske plan, for eksempel ble det lovfestet kommunalt selvstyre i den nye loven, folkevalgte fikk rett til innsyn i kommunale saker. Det har også blitt introdusert noen nye begreper. Vi vil konsentrere oss om økonomi og endringene som skjedde i den delen av nye loven. Reglene som gjaldt økonomi er i hovedsak videreført fra den gamle loven, men det er en rekke endringer og nye begreper som vi finner i den nye loven i §§14-§§16.

Her er noen av endringene:

I § 14-1 er det innført en ny og generell plikt til å forvalte økonomien på en måte som ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Kommunestyret skal utarbeide finansielle måltall for å sikre bevissthet og åpenhet rundt kommunens reelle økonomiske situasjon, jmf § 14-2. Dette var allerede praksis i flere kommuner, men det er nå gjort til en plikt.

Begge disse endringene reflekteres i det som kalles «langsigte økonomiforvaltning», et nytt begrep som brukes i den nye loven.

I § 14-6 første ledd bokstav d er det innført en ny plikt til å «utarbeide et samlet (konsolidert) årsregnskap for all virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt.» Alle kommunale foretak samt lånefond behandles under ett, mens interkommunale selskaper og selskaper som er egne rettssubjekt ikke er inkludert.

Ny frist for regnskapsavleggelse er 22. februar, tidligere var det 15. februar.

I den nye loven er det krav om at kommuneregnskapet skal være balansert. Ifølge §§ 14-3 og 14-5 må det tas grep dersom regnskapet viser mer/mindre forbruk. Kommunedirektør skal

blant annet foreslå endringer i årets budsjett og kommunestyre skal vedta hvordan eventuelt merforbruk skal dekkes.

Den nye loven gir også nye presiseringer for betingelsene knyttet til opptak av lån i § 14-14 og § 14-18. Metoden for beregning av minimumsavdrag på lån er noe forenklet i forhold til tidligere kommuneloven. Kravet om å beregne minimumsavdrag var allerede til stede i den tidligere kommuneloven, men metoden er nå annerledes.

Selvkost¹ er omtalt i kommuneloven i §15, i tillegg til at det er fastsatt en egen forskrift om dette. Tidligere ble selvkost beskrevet i rundskriv H3-2014 fra regjeringen, men nå er det regulert i en egen forskrift.

I dette avsnittet av vår masteroppgave har vi sammenlignet «Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)» fra 2020 med en tidligere lov. Vi fant en rekke endringer og innføringer i den delen som gjelder økonomien. De faglige kommentarene bekrefter vår oppfatning av endringene, da det hevdes at «Kravene til økonomiplanens og årsbudsjettets innhold er i hovedsak videreført og harmonisert, men det er innført nye krav...» i kommuneloven. (Stokstad, 2019).

Videre i utredningen vil vi vekte virkningene fra endringene i tall i kommuneregnskapet for Utsira kommune for 2019 og 2020.

5.2. Forskrifter til kommuneloven (FKL). Presentasjon og sammenligning

En lov opererer på et overordnet nivå og gir generelle retningslinjer. For praktikere er forskriftene knyttet til loven som er mest interessante å studere. Forskriftene er et utdypende og forklarende supplement til loven, der finner vi regler og presiseringer til loven. Ifølge Engelsrud et al. (2020) er forskrifter like bindende som en lovtekst.

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) (Kommunaldepartementet, LOV-2018-06-22-83) er på samme måte som flere andre lover, en lov som gir generelle

¹ Selvkost er den totale kostnaden som er nødvendig for å produsere en tjeneste eller et produkt. Kommunaldepartementet. (2021b). *Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker*. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-for-beregning-av-selvkost-og-gebyrforskrift-i-byggesaker/id2869042/?ch=1>

retningslinjer og «fastsetter prinsipper», såkalt rammelov. Derfor er forskriftene avgjørende for dem som bruker kommuneloven, da loven er utfylt med nødvendige bestemmelser.

Tidligere var det flere forskrifter som var relatert til kommuneloven. Forskriften om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) trådte i kraft 2001. Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak, trådte i kraft 2007. En annen forskrift som vi vil undersøke nærmere er Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner), som også trådte i kraft 2001. Denne forskriften består av en hoveddel som inneholder 14 paragrafer og vedlegg:

§ 1. Virkeområde

§ 2. Bokføring

§ 3. Årsregnskapet

§ 4. Økonomiske oversikter

§ 5. Noter til årsregnskapet

§ 6. Lånefond

§ 7. Grunnleggende regnskapsprinsipper og god kommunal regnskapsskikk

§ 8. Vurderingsregler

§ 9. Årsavslutningen

§ 10. Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning

§ 11. Offentlighet, innsendelse av årsregnskap og årsberetning

§ 12. Regnskap og beretning for interkommunalt og interfylkeskommunalt samarbeid

§ 13. Regnskapsføring av pensjon

§ 13-1. Pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og pensjonsutgifter

§ 13-2. Nærmere om pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

§ 13-3. Note om pensjonskostnader og beregning av estimatavvik

§ 13-4. Håndtering av avvik

§ 13-5. Nærmere om forutsetninger ved beregning av årets netto pensjonsforpliktelse og netto pensjonskostnad

§ 14. Ikraftsetting

Forskriften ble endret i 2000 med hjemmel i loven 1992, og senere igjen i 2006 med hjemmel i lovens paragrafer 46, 48 og 75. I forskriftene finner man hva årsregnskap skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap og økonomiske oversikter og noter.

Ifølge forskrifter §3 driftsregnskapet skal omfatte:

1. Alle løpende inntekter og innbetalinger i året.
2. Løpende inntekter og innbetalinger avsatt i tidligere regnskapsår som er anvendt i regnskapsåret.
3. Anvendelsen av midler som nevnt i nr. 1 og 2 i driftsregnskapet, herunder avsetninger av slike midler for anvendelse i senere regnskapsår og til finansiering av investeringer i årets investeringsregnskap.

Investeringsregnskapet skal omfatte:

1. Bruk av lånemidler.
2. Inntekter fra salg av anleggsmidler, og inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter, jf. likevel fjerde og femte ledd.
3. Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende.
4. Inntekter og innbetalinger som nevnt under nr. 1 – 3 avsatt i tidligere regnskapsår som er anvendt i regnskapsåret.
5. Inntekter i driftsregnskapet anvendt for investeringer i årets investeringsregnskap.
6. Utlån, forskutteringer og tiltak av investeringsmessig karakter dekket inn ved inntekter og innbetalinger som nevnt under nr. 1 – 5, herunder avsetninger.
7. Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskutteringer ifølge §3. (Kommunaldepartementet, FOR-2000-12-15-1424).

Balanseregnskapet.

I henhold til regnskapsforskriften §3, femte ledd, skal balanseregnskapet i kommuneregnskapet gjenspeile verdien av balanseførte eiendeler, gjeld og egenkapital ved utgangen av rapporteringsåret. Balanseeiendeler som er ment for varig bruk klassifiseres som eiendom, anlegg og utstyr, og andre eiendeler i balansen er omløpsmidler.

I balanseregnskapet skal det skilles mellom langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld. Langsiktig gjeld omfatter kommunens brutto pensjonsforpliktelser og låneopptak i henhold til regnskapsreglene § 13-2. Kommunens øvrige gjeld klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Egenkapital i balanseregnskapet presenteres gjennom disposisjonsfond, bundne (som er øremerket) og ubudne (som ikke er øremerket) investeringsfond, samt kapitalkonto. Kapitalkontoen representerer differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Ubundne lånemidler utgjør den delen av langsiktig gjeld som ikke blir regnskapsført som inntekt i investeringsregnskapet. (GKRS, 2011).

I §4 i Forskriften finner vi bestemmelser om økonomioversikter, noe som kan sammenlignes med resultatregnskap i forretningsøkonomi. Disse økonomiske oversiktene skal presentere ulike typer inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger, utgifter, utbetalinger og avsetninger. Oversiktene skal i henhold til vedlegg 4 og 5 til denne forskriften.

Brutto driftsresultat her er lik eksterne driftsinntekter fratrukket eksterne driftsutgifter og avskrivninger. Netto driftsresultat er lik brutto driftsresultat tillagt netto eksterne finanstransaksjoner og motpost avskrivninger. Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk er likt netto driftsresultat fratrukket avsetninger og tillagt bruk av avsetninger. (Kommunaldepartementet, FOR-2000-12-15-1424).

§ 5 finner vi krav til tilleggsopplysninger til noter som skal være med i årsregnskapet. Det er ni nummererte avsnitt av forespurte noter.

Den nåværende forskriften har blitt kalt «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv» og trådte i kraft 01.01.2020. Denne forskriften erstattet tidligere forskrifter, inkludert: «Forskriften om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner)» 2001, «Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak» 2000 og «Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)» 2001. Disse tidligere forskriftene ble opphevet så fort den nye forskriften har tredd i kraft.

Den nye forskriften (Kommunaldepartementet, FOR-2019-06-07-714) inneholder 11 kapitler:

Kapittel 1. Virkeområde (§1-1)

Kapittel 2. Skillet mellom drift og investering (§§ 2-1 - 2-9)

Kapittel 3. Klassifisering og måling av eiendeler og gjeld, regnskapsføring av pensjon, virkninger av endring i regnskapsprinsipp og bokføring (§§ 3-1 - 3-8)

Kapittel 4. Avslutning av årsregnskapet (§§ 4-1 - 4-6)

Kapittel 5. Obligatoriske oppstillinger og opplysninger i økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet. Frister for oversendelse til departementet (§§ 5-1 - 5-16)

Kapittel 6. Særlige regler for kommunale og fylkeskommunale foretak (§§ 6-1 - 6-2)

Kapittel 7. Særlige regler for kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet (§§ 7-1 - 7-5)

Kapittel 8. Særlige regler for interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap (§§ 8-1 - 8-5)

Kapittel 9. Særlige regler for lånefond (§§ 9-1 - 9-5)

Kapittel 10. Konsolidert årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner (§§ 10-1 - 10-4)

Kapittel 11. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser (§§ 11-1 - 11-2)

Den tidligere forskriften om «Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak» er nå inkludert i den nye forskriften fra kapittel 6 til 9. Kapittel 10 er helt ny og handler om konsolidering. Forskriften om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) finner sin plass i kapittel 5, der den er delvis oppdatert med flere krav og krav til nye skjema og oppstillinger.

Den nye forskriften er blitt omgruppert for å være mer oversiktlig og strukturert. I § 5 finner vi flere oversikter og oppstillinger, samt krav til faste noteopplysninger. Her er det eksempler på noen av disse kravene:

- §5.4 og § 5.5 introduserer helt nye krav til oppstillinger.
- §5.9 krever en oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner.

I henhold til forskriftenes § 5.4 (Kommunaldepartementet, FOR-2019-06-07-714) skal inntektene som ikke er knyttet til spesifikke formål i økonomiplanens driftsdel,

driftsbudsjettet og driftsregnskapet, samt disponeringen av disse inntektene, oppstilles på følgende måte:

1. Rammetilskudd
2. Inntekts- og formuesskatt
3. Eiendomsskatt
4. Andre generelle driftsinntekter
5. Sum generelle driftsinntekter
6. Sum bevilgninger drift, netto
7. Avskrivninger
8. Sum netto driftsutgifter
9. Brutto driftsresultat
10. Renteinntekter
11. Utbytter
12. Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler
13. Renteutgifter
14. Avdrag på lån
15. Netto finansutgifter
16. Motpost avskrivninger
17. Netto driftsresultat

Disponering eller dekning av netto driftsresultat:

18. Overføring til investering
19. Avsetninger til bundne driftsfond
20. Bruk av bundne driftsfond
21. Avsetninger til disposisjonsfond
22. Bruk av disposisjonsfond

23. Dekning av tidligere års merforbruk
24. Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat
25. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).

I henhold til forskriftenes § 5.5 (Kommunaldepartementet, FOR-2019-06-07-714) skal utgiftene, inntektene, avsetningene og bruken av avsetninger i økonomiplanens investeringsdel, investeringsbudsjettet og investeringsregnskapet stilles opp på følgende måte:

1. Investeringer i varige driftsmidler
2. Tilskudd til andres investeringer
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper
4. Utlån av egne midler
5. Avdrag på lån
6. Sum investeringsutgifter
7. Kompensasjon for merverdiavgift
8. Tilskudd fra andre
9. Salg av varige driftsmidler
10. Salg av finansielle anleggsmidler
11. Utdeling fra selskaper
12. Mottatte avdrag på utlån av egne midler
13. Bruk av lån
14. Sum investeringsinntekter
15. Videreutlån
16. Bruk av lån til videreutlån
17. Avdrag på lån til videreutlån
18. Mottatte avdrag på videreutlån

19. Netto utgifter videreutlån
20. Overføring fra drift
21. Avsetninger til bundne investeringsfond
22. Bruk av bundne investeringsfond
23. Avsetninger til ubundet investeringsfond
24. Bruk av ubundet investeringsfond
25. Dekning av tidligere års udekket beløp
26. Sum overføring fra drift og netto avsetninger
27. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp) (Lovdata, 2019).

Oppstilling til balanse finner man i § 5.9

5.2.1 Hva var endret i forskriftene

I forrige avsnittet beskrev vi at kommuneloven og forskriftene ble endret etter 2020. Disse endringene krevde tilsvarende endringer i forskriftene for å sikre samsvar mellom loven og forskriftene.

Etter endringene er de fleste enige om at regnskapsoppsettet har fått en bedre struktur og logikk. Forskriftene er blitt harmonisert og tydeliggjort for å gi en mer enhetlig tilnærming til regnskapsføringen. Dette har ført til enklere og klarere regler for utøvere som jobber med regnskapsarbeid.

De tidligere forskriftene som trådte i kraft den 01.01.2001 «Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner» og «Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak» som trådte i kraft i 2007, ble opphevet. Disse eldre forskriftene ble erstattet av de nye (de som gjelder økonomi) som trådte i kraft i 2020.

Vi gikk gjennom forskriftene, både den tidligere versjon fra 2001 (Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)) og den nye fra 2020 (Forskrift om økonomiplan årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv), og sammenlignet dem.

Ifølge statsforvalteren (Kommunal- og moderniseringsdepartementet) er de viktigste endringene som skjedde er knyttet til «budsjett- og regnskap, garantier, selvkost og regnskapsrapporteringen.» (Vaboen, u.å). I tillegg har det blitt innført nye eller justerte oppstillingsplaner, faste noteopplysninger og en ny prosess for årsavslutning.

Fra 2020 ble det innført nye eller justerte oppstillingsplaner i kapittel 5 i forskriftene som trådte i kraft.

Blant de nye eller justerte oppstillingsplanene som finnes i kapittel 5 i forskriftene som trådte i kraft i 2020, finner vi bevilgningsoversikt drift og bevilgningsoversikt investering.

Bevilgningsoversikt drift finner vi i kapittel 5.4, mens bevilgningsoversikt investering finner vi i kapittel 5.5.

Fra og med 2020 kreves det fastenoteopplysninger i årsregnskapet i henhold til forskriftene. Denne informasjonen hjelper brukere å hente mer detaljert informasjon om ulike økonomiske forhold og transaksjoner. Blant de nødvendige faste noteopplysningene som kreves er:

§ 5-2. Oppstillinger og noteopplysninger i årsregnskapet.

§ 5-10. Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp.

§ 5-11. Faste noteopplysninger om eiendeler.

§ 5-12. Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser.

§ 5-13. Faste noteopplysninger om andre forhold.

§ 5-15. Andre noteopplysninger i årsregnskapet og krav om nummerering.

(Kommunaldepartementet, FOR-2019-06-07-714).

Det er krav til **noter** i kommuneregnskapet og kommunens årsberetning. Kort oppsummert i den nye forskriften er innhold utvidet i enkelte noter.

Når det gjelder strukturen i den nye årsavslutningen, var den tidligere forskriften §9 brukt til å beskrive årsavslutning og merforbruk, og §10 omhandlet fristen og behandling. I de nye forskriftene er krav til årsavslutning nå beskrevet i kapittel 4 og 5. Kapittel 5 sier noe om hvordan årsregnskapet skal dokumenteres, mens kapittel 4 omhandler avslutningen av årsregnskapet.

Innføringen av konsolidert årsregnskap er ett nytt krav i de oppdaterte forskriftene. Kravene til konsolideringsplikt og omarbeidingsplikt finner vi i kapittel 10. Det konsoliderte regnskapet skal omfatte enheter som inngår i kommunen som en juridisk enhet. Dette inkluderer ofte kommunale foretak og eventuelle lånefond. Både kommunale foretak som fører prinsippene i kommuneloven og foretak som fører prinsippene i regnskapsloven, skal inkluderes. I tilfelle av sistnevnte må regnskapet «oversettes» til en oppstilling som følger de kommunale prinsippene før konsolidering kan gjennomføres.

Fristen for regnskapsavleggelse er nå endret til 22. februar. Denne endringen er knyttet til det økte ansvaret kommunene har fått med å utarbeide konsolidert regnskap. Den nye fristen gjelder både for kommuneregnskapet og for det konsoliderte regnskapet.

I §5.9 i forskriftene finner vi nå en oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsposisjoner. Denne bestemmelsen har ikke blitt endret, men er helt ny.

Når det gjelder strykning av poster i drift og investering, er dette regulert i henholdsvis §§4.2, 4.3,4.4 og §§ 4.5, 4.6. I tillegg til disse strykningsbestemmelsene, er det en ny bestemmelse i kapittel 4, § 4-1, som beskriver hvilke bokføringer som skal gjennomføres før man vurderer behovet for strykninger i både drift og investering.

Behandling av merforbruk er også presentert i kapittel 4 i de nye forskriftene. Det som er nytt her er at disposisjonsfondet må brukes for å redusere merforbruket. Det finnes en veileder som gir mer detaljert informasjon om dette området.

Det er viktig å merke seg at det også har skjedd endringer i KOSTRA oppstillingene. Endringene fra 2019 til 2020 har vi presentert i avsnitt 4.4 i masterutredningen vår.

5.3 Analyse av spørreundersøkelse

I de første to avsnittene i dette kapitlet har vi gjennomført en sammenligning av flere sett av dokumenter, nemlig den tidligere og nåværende kommuneloven og regnskapsforskriftene. Vi har fordypet oss i teoridelen i kapittel 3 og 4.

De endringene og innføringene vi har identifisert, har vi presentert i avsnitt 1 og 2 i kapittel 5.

Vi vil undersøke: har brukerne av regnskapet formening om de gamle og de nye forskriftene, og hvilken oppfatning har de av forskjellene mellom dem. I det forrige avsnittet har vi løftet en tanke om at endringene og innføringene både i loven og forskriftene ble gjort for «spesielt interesserte». Derfor ønsket vi å gjennomføre en spørreundersøkelse for å få innsikt i hvor mye vanlig folk forstår av endringene.

Vi har utarbeidet et sett med spørsmål som vi testet ut på en regnskapsansvarlig i Stavanger. Etter samtalen, justerte vi spørreskjemaet slik at det ble systematisert og forenklet. Vi har omformulert spørsmålene på en måte som var lettere å forstå for personer uten spesialkunnskap. Den første bulk var om kommuneloven, den andre om forskriftene og den tredje såkalt «diverse».

Spørreskjemaet som ble sendt til alle kommuner i Rogaland via e-post er inkludert i masteroppgaven som eget vedlegg. (se vedlegg nr.3). Vi har ikke oppgitt en svarfrist, noe som viste seg å være feil. Til tross for dette fikk vi flere svar fra økonomiansvarlige i kommunene, selv om vi egentlig ønsket svar fra politikerne. Siden svarene fra økonomiansvarlige var interessante nok, og responsen ellers var begrenset, analyserte vi også disse svarene. Vi har bestemt oss videre at fristen for å svare blir 21.04.23.

Per 21.04.23 mottok vi svar fra totalt fem respondenter. Av disse var to lokale politikere og tre kommuneansatte i økonomi sektor, blant dem en fagsjef for økonomi, en økonomirådgiver (de sendte en felles e-post) og en konstituert regnskapssjef. Fra Utsira kommune fikk vi svar fra kommunedirektøren. Blant politikerne var det en ordfører kandidat fra Sandnes kommune og en varaordfører fra Stavanger kommune.

Vi har delt respondentens svar inn i to grupper. En gruppe med politikerne(brukere), og en gruppe med praktikerne, det vil si de som jobber med regnskap og økonomi i kommunen, vi omtaler dem videre i utredningen som ØA.

Vi har observert at politikerne som svarte hadde begrenset kjennskap til endringene i både loven og forskriftene. På spørsmål om endringene, svarte respondent 4 at de stoler på økonomistab og ikke er kjent med noen endringer i loven.

Alle ØA-respondentene svarte bekreftende på spørsmål 1 om at lovverket er blitt enklere, tydeligere osv. Respondent 2 utvidet svaret sitt med å sammenligne lovverket før og etter endringer.

På spørsmål 2 var svarene varierende. En politiker opplyste at han/hun ikke hadde deltatt i høringer, men to av ØA-respondentene svarte at deres kommune hadde deltatt i høringer.

De tre svarene fra ØA var like på spørsmål 3, og ingen av dem har merket prinsipielle endringer. Respondent 4 var ikke i stand til å skille mellom endringene som følger av kommunesammenslåing og endringen i loven.

I neste del av spørreundersøkelsen spurte vi om forskriftene. Respondent 4 oppga at han har ikke noe forhold til dem. De 3 ØA-respondentene mener at lesbarheten og forståelsen er forbedret. En av ØA-respondentene synes at «for eksterne kan det være vanskeligere å lese et regnskap som er gjort opp i 0».

På spørsmål 5 fikk vi svar som illustrerte at alle som jobber med regnskap og økonomi forstår hvorfor de nye endringene er tatt i bruk. Dette gjelder imidlertid ikke for respondent 4.

Basert på svarene på spørsmål 6, har vi forstått at endringene ikke påvirker arbeidet til de som fører og kontrollerer regnskap. Det er selve omstillingen og endringen som tok tid, men det hjelper å bli kjent med forskriftene. Respondent 4 opplever ikke noen endringer, han tyr til fagkyndige når han trenger avklaring i økonomispørsmål.

Spørsmål 7: Ingen av respondentene har gitt noe spesielt svar. Respondent 4 har ikke forutsetning å mene noe. Praktikerne mener at endringene var tilstrekkelig gode nok per 2020, mens en av dem ikke har noen mening om det.

Spørsmål 8: Respondent 4 har ikke et stort behov for innføring av den nye kommuneloven og forskriftene. For respondent 2 og 3 var det behov for endringene, for respondent 1 var svaret nei, selv om hun mente at det var fint med oppdateringer.

Spørsmål 9: Respondent 4 og 1 vet ikke om det noe som kunne blitt gjort bedre i loven og forskriftene. Respondent 2 ser ikke behov for endringer, respondent 3 kunne tenkt seg å endre frister for årsregnskap og revisjon.

Spørsmål 10: Alle våre respondenter har kompetanse innen økonomi, selv om en av dem kan være litt utdatert. Han uttrykker det på følgende måte: «Kompetanse som erstattes med 20 års erfaring i kommuneøkonomi politikk.»

Spørsmål 11: Det siste spørsmålet hentet fra Kapittel 3 i masterutredningen vår, som utgjør vår referanseramme. Vi har forsøkt å beskrive KAM metoden til våre respondenter, gi et innblikk i teorien som er utviklet av Monsen og presentert i hans bøker. Vi erkjenner at teorien kanskje

ikke ble presentert på en tilstrekkelig lettlest og forståelig måte, dessuten var spørreundersøkelses format ikke nok utviklet til lange og detaljerte forklaringer av KAM.

Det virker som at respondent 4 ikke forstod spørsmål og derfor ikke kunne gi et relevant svar. Når det gjelder respondent 3, så gir svaret indikasjoner på at vedkommende finner det vanskelig å uttale seg om metoden og er usikker på om bruken av metoden vil gi tilstrekkelig kontroll og spesifisering av midlene. Det er imidlertid ikke helt klart om denne usikkerheten skyldes vår beskrivelse av ideen bak metoden eller om respondenten mener at selve metoden ikke er tilstrekkelig utviklet.

Respondent 3 beskriver at kommunene fører regnskap i forhold til reglene og retningslinjene. Reglene beskriver hun i svaret sitt.

Respondent 1 viser interesse for metoden og tilbyr kommunen sin som en pilot for implementeringen.

Vi har også fått svar fra varaordføreren i Stavanger, som vi refererer til som respondent 5 i vår analyse. Hun henviste oss til økonomiansvarlige i kommunen, noe som antyder at lokale politikerne kanskje forventer å få viktige endringer i loven presentert av økonomiansvarlige i kommunen, i stedet for å ta initiativ til oppdatering.

I neste avsnittet vil vi tolke og analysere resultatene vi har fått både fra spørreundersøkelse og fra sammenligningen av de to settene med dokumenter.

5.4 Diskusjon

I dette kapitlet har vi presentert både den nåværende og den forrige kommuneloven, samt de tilhørende forskriftene. Vi har sammenlignet dem og identifisert både endringer og innføringer, spesielt i den delen som gjelder økonomi.

Videre i kapitlet har vi presentert resultatene fra vår spørreundersøkelse. I dette avsnittet vil vi se på resultatene og analysere dem.

For å analysere funnene som er presentert i kapittel 5, vil vi først se på rammeverket som er bygget i kapittel 3 og teoridelen i kapittel 4. Innenfor dette rammeverket har vi sett at FKAM er utviklet med det formål å rapportere informasjon som støtter demokratisk kontroll over offentlige skatteinntekter. (Monsen, 2021, p.59). Vi fant ut at en kommune er en

budsjettrelatert organisasjon, der offentlig inntekter og utgifter bør kontrolleres demokratisk i den forstand at de skal brukes til å finansiere utgifter som påløper og følge politikernes demokratiske budsjettvedtak. (Monsen, 2014a, p. 22).

I den empiriske delen av oppgaven vår, som er beskrevet i kapittel 4, kan vi observere at hovedformålet med kommuneregnskapet er å fungere som et verktøy for ledere i deres økonomiske styring og beslutningstaking. Regnskapet gir relevant informasjon til ulike brukergrupper. I denne sammenhengen betyr det at informasjonen er relevant for å ta beslutninger. (Sunde, 2020, p. 112). Som den viktigste brukergruppen i kommunesektoren nevnes det kommunestyret. Det er de folkevalgte som bruker regnskapet til bevilgningskontroll og godkjenning av årsregnskapet, i henhold til retningslinjer fra GKRS (2021).

I kapittel 4 ble det også presisert at for at regnskapsinformasjonen skal være nyttig for brukerne, må den være forståelig.

Vi husker igjen at forretningsregnskapet har til hensyn å rapportere lønnsomhet og er utviklet til dette formålet. Kommuneregnskapet derimot, er utviklet med et annet formål. Det bruker dobbeltbokføringsmetoden og en lønnsomhetsorientert tilnærming til et regnskap som egentlig skulle være enkelt og oversiktlig. For å imøtekomme alle kravene som vi har beskrevet i kapittel 4, er kommunene nødt til å lage et spesielt regnskap med en rekke tilpasninger, noe som virker komplisert og spesifisert. Et hybridregnskap som er kunstig utviklet for å dekke flere formål, er ikke enkelt å forholde seg til, særlig ikke når det innføres endringer på området.

Når det gjelder endringene i kommuneloven og forskriftene, tenker vi at hvis vi tar teorien om KAM som vi presenterte i vår referanseramme, som en ideell tilnærming til kommuneregnskap, burde endringene i loven og forskriftene føre oss nærmere dette idealet.

Endringen og innføringen i kommuneloven og forskriftene har vi presentert tidligere i kapitlet. Disse endringene innebærer hovedsakelig regnskapstekniske justeringer som hjalp de som fører og rapporterer regnskapet, istedenfor endringer som fører oss nærmere formålet med kommuneregnskap, nemlig demokratisk kontroll over offentlige ressurser.

Ifølge en av våre respondenter, anses innføring av KAM som ikke praktisk mulig i kommunene. Dette skyldes at kommuneregnskapet er ført i samsvar med gjeldende lover, anbefalinger og prinsipper, som vi har presentert i kapittel 4, inkludert GKS (God kommunal

regnskapsskikk), bokføringsloven og prinsipper for regnskapsføring. Gjennom de tre regnskapene som en kommune utarbeider, gis det tilstrekkelig informasjon til brukere.

Våre respondenter ser ikke poenget med innføringen av KAM og nytten av de tilleggsopplysningene som KAM kan bidra med. Det er verdt å merke seg at noen opplysninger uteblir når det rapporteres etter KAM. Det virker som ØA ikke ser på KAM som en regnskapsmetode som rapporterer på en enkel og oversiktlig måte.

Regnskapsansvarlige synes at de allerede rapporterer inntekter og utgifter godt nok og dermed tilfredsstillende politikernes behov for informasjon og budsjettstyring. Regnskapstallene de produserer er sammenlignbare med budsjettet, og alle lovpålagte krav er ivaretatt.

Ifølge en av våre respondenter blir KOSTRA nevnt som et verktøy for demokratisk kontroll. Gjennom KOSTRA kan man se fordeling per kommune og per aktivitet, samt bruk av midler.

Ifølge våre respondenter ble endringene som har kommet fram i kommuneloven og forskriftene gode nok allerede i 2020, når loven og forskriftene ble tatt i bruk. På nåværende tidspunkt kan vi se at arbeid med endringer fortsetter, og det er både lovforslag og forskriftsendringer som er under vurdering. Det viser seg at det stadig pågår arbeid med å forbedre regelverket. Spørsmålet som melder seg, er: hva som er det ideelle og endelige versjonen og hvem som egentlig trenger ytterligere endringer. Det kan være relevant å vurdere hvor mye offentlige ressurser som skal brukes på å forbedre noe som allerede er ansett som tilfredsstillende.

Når det gjelder regnskapsbrukerne, i vårt tilfelle lokalpolitikere, har vi oppfattet ut fra vårt beskjedent utvalg, at både den nye kommuneloven og forskriftene 2020 gikk ubemerket hen. Politikerne legger ikke skjul på at all hjelp og veiledning får de fra økonomiansvarlige i kommunen og administrasjon. De uttrykker tillit til fagstaben og deres kompetanse. På vårt spørsmål om utdanning og kompetanse innen økonomi, fikk vi kun ett svar fra en politiker, og svaret antyder at politikerne selv har begrenset kompetanse innen økonomi.

Vi har sendt spørreskjemaet vårt til alle kommuner i Rogaland og fikk respons kun fra 2 politikere, noe som kan tyde på at de enten ikke forstår eller ikke ønsker å bruke tiden sin på en undersøkelse med regnskapsteknisk fokus. Ut fra vår spørreundersøkelse har vi også oppfattet at erfaringer i regelverket og eventuelle avvik i kommuneregnskapet forklares til de folkevalgte med ord i stedet for tall. Det kan spekuleres i at siden endringene i loven og

forskriftene gjaldt kun de regnskapstekniske endringer, var de enten ikke presentert for politikerne på en forståelig måte eller så ser ikke ØA behovet for å involvere politikerne i dette.

For politikerne som «bruker regnskapet til bevilgningskontroll og godkjenning av årsregnskapet», var det ikke noe forskjell mellom de gamle og de nye forskriftene. De er ikke kjent med verken endringer eller innholdet i disse endringene.

Politikerne har ikke opplevd noen merkbare endringer verken i loven eller forskriftene. De rådfører seg med fagfolk, i dette tilfelle er det regnskap- og økonomiansvarlige i kommunen. Vi har oppfattet at politikerne ikke har sterk mening om lov, verken før eller etter endringene. Det forventes at kompliserte regnskapsrelaterte saker skal bli tolket for dem. Et svar fra en av politikerne har bekreftet at de folkevalgte har begrenset forståelse av kommuneloven, og dermed er KAM utenfor deres kompetanseområde. Dette kan delvis skyldes at vår forklaring av KAM-regnskapet var forkortet og begrenset.

Når det gjelder økonomiansvarlige i kommunene, ser det ut at de har en positiv oppfatning av endringene i lovverket og anser dem som nyttige og logiske. Disse endringene har bidratt til harmonisering og strukturering av kommuneregnskapet. De påpeker at det ikke har vært noen prinsipiell omlegging av regnskapet, kun endringer i disposisjon, samtidig som alle regnskapsprinsippene er videreført. Etter endringene har praktikernes arbeid blitt teknisk enklere, da endringene og reglene er bedre spesifisert, noe som gjør avleggelsen av regnskapet lettere. Å avlegge regnskapet i samsvar med de endrede og oppdaterte forskriftene sparer tid og bidrar til en dypere forståelse av kommuneregnskapet.

Imidlertid påpeker ØA også at for eksterne brukerne kan det være vanskeligere å lese regnskapet etter endringene, spesielt på grunn av at balansen går i null.

Basert på vår spørreundersøkelse oppfatter vi at ØA synes at det var behov for endringer både i loven og forskriftene, men at situasjonen kanskje var tilfredsstillende nok allerede i 2020.

En av respondentene mente at KAM var en god ide for en av dem. Ved en tilstrekkelig finansiering ville Utsira kommune, som er den minste kommunen, være en pilot for videreutvikling og tilpasning av KAM.

I neste kapittel ser vi på Utsira kommune for å visualisere endringene i kommuneloven og forskriftene, samt forsøke å identifisere eventuelle utfall i tallene.

6. Utsira kommune

6.1 Innledning

«Begrepet «commune» har lange røtter i det norske forvaltningssystemet.» (Engelsrud et al., 2020, p. 19). Da formannskapsloven ble vedtatt i 1837, ble begrepet «commune» tatt inn i lovverket. Begrepet stammer fra det franske *commun*, som igjen kommer fra det latinske *communis*, som betyr felles. (Engelsrud et al., 2020).

I Norge er som kjent dagens kommunale forvaltning delt i to nivå: kommuner og fylkeskommuner, begge er politisk valgte forvaltningsnivåer og selvstendige rettssubjekter. De faglige utfordringene med hensyn til regnskap og budsjett er i det alt vesentlige like for kommune- og fylkeskommunenivået. (Mellevik, 2012, s.20).

Fra og med 2022 har vi 356 kommuner og 11 fylker i Norge. Den minste kommunen er Utsira i Rogaland. Kommunene i de nordiske landene har et større ansvar for den offentlige politikken enn i mange andre europeiske land, herunder velferdspolitikken. Kommunene utøver dessuten en stor grad av lokalt selvstyre, dermed har kommunene ansvaret for en større andel av de offentlige utgiftene. Dette lokale selvstyret har vi hatt siden 1837, da formannskapslovene ble vedtatt av Stortinget. (Vårdal, 2020).

Kommunene har kommunestyre eller bystyre i tillegg til en kommunedirektør og et kontrollutvalg. Kommunestyret er det øverste politiske organet i kommunen ifølge koml. §6. Lokalvalg avholdes hvert fjerde år for å velge representanter til dette organet. Den øverste politiske lederen i kommunen er ordfører. De fleste kommuner er styrt etter formannskapsmodellen, med det varierer hvordan den enkelte kommune bygger opp sin organisasjon. (Engelsrud et al., 2014, p. 102).

6.2 Om Utsira kommune

Kilde: Kartverket

Utsira kommune er en liten og unik kommune som ligger i Rogaland fylke, 18 kilometer vest for kysten av Haugesund. Det går ferje fra Haugesund til øya. (Utsira, 2023)

Med sin beliggenhet ute i Nordsjøen, er Utsira Norges minste kommune både i areal og befolkning. (Utsira kommune valt som Utvalt kulturlandskap – gratulerer!, 2021). Ifølge SSB er det 203 innbyggere per 1. kvartal 2023. (SSB, 2023).

Utsira har en lang historie som strekker seg tilbake til vikingtiden, og i dag er øya et populært reisemål for turister som ønsker å oppleve den vakre og uberørte naturen. Øya er omgitt av et rikt marint liv og er et paradys for fuglekikkere, med mange sjeldne fuglearter som besøker øya i løpet av året. (Utsira - ramsalte omgivelser, 2019).

Utsira ble egen kommune i 1924, tidligere lå den under den tidligere kommunen Torvastad. (Om Utsira, u.å).

Utsira hadde Norges første kvinnelige ordfører. Ved det første ordinære valget i 1926 skapte Utsira historie da 11 av de 12 folkevalgte var kvinner. Dette var en bemerkelsesverdig hendelse for sin tid, og Utsira kommune ble et symbol på kvinnelig politisk deltakelse. Åsa Helgesen ble valgt til Norges første kvinnelige ordfører og ledet «skjørtregimet» i Utsira i to år. Kvinnevalg i Utsira ble en politisk sensasjon, og nyhetene om «kvinnelig ordfører» på øya spredte seg langt utenfor Norges grenser. (Utsira - ramsalte omgivelser, 2019).

Utsira har gjennom århundrene vært tett knyttet til fiskeri. Landskapet bærer preg av en lang historie med kystfiske og småskalalandbruk som strekker seg helt tilbake til steinalderen og fortsetter den dag i dag. Øya har flere gårdsanlegg og et betydelig antall hustufter fra

jernalderen som vitner om aktiviteten i tiden. Spesielt i Vestmarka, med sitt velpleide lyngheilandskap, kan man finne minst åtte hustufter fra folkevandringstiden. (*Utsira kommune valt som Utvalt kulturlandskap – gratulerer!*, 2021). Nå har sirabuene funnet andre yrker, hovedsakelig innen sokkel og shipping. Bedre forbindelser til fastlandet og flere overnattings- og spisemuligheter på øya har gjort Utsira til et populært feriested. En del er voksen befolkning engasjert i primærnæring som fiskeri og landbruk. Imidlertid jobber flertallet i sekundærnæringer, inkludert sokkelindustrien og shipping. 21 % av befolkningen pendler til og fra Utsira for å arbeide. (Thorsnæs, 2005-2007).

Øya Utsira er den eneste bebodde øya i kommunen og er kjent for å være et bærekraftig og energiproduserende samfunn. (*Utsira - En øy selvforsynt med fornybart energi*, 2023).

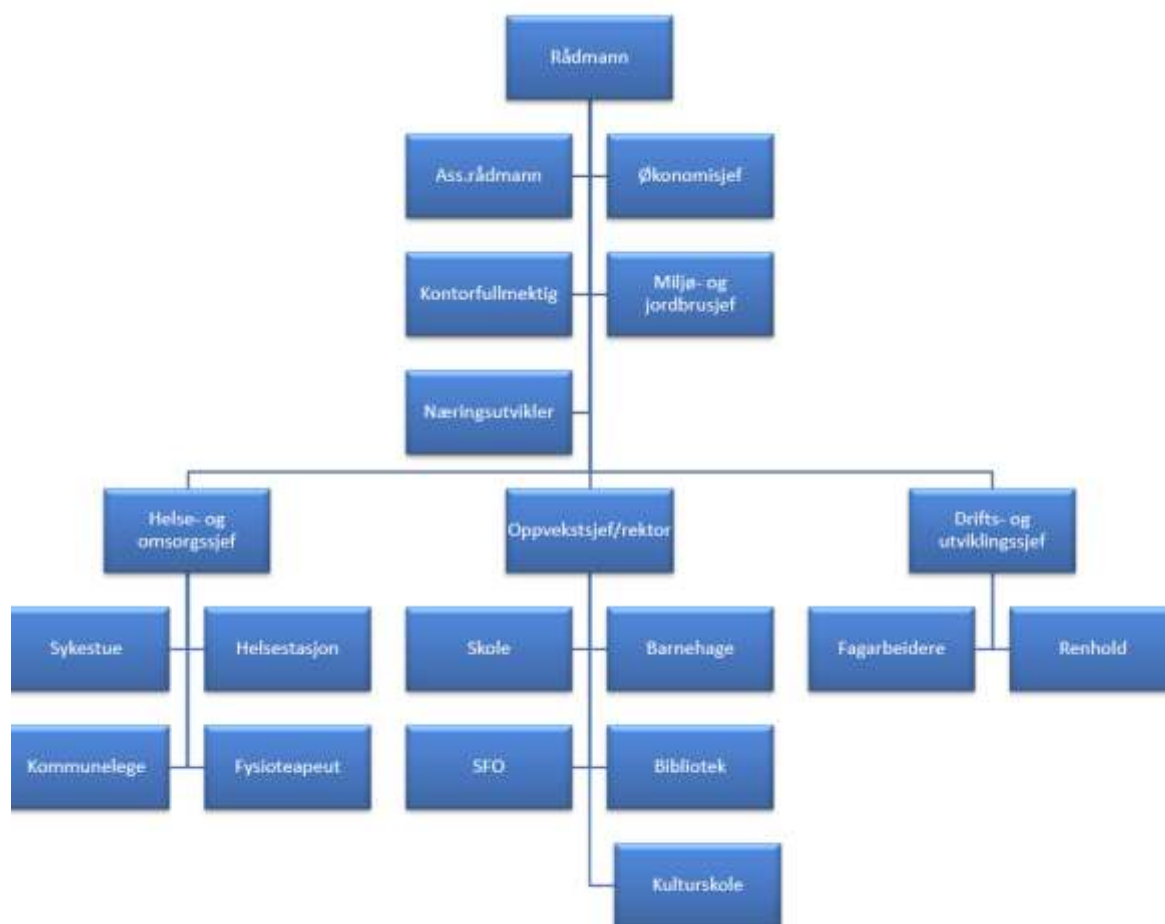
Utsira har sterke ambisjoner om å være selvforsynt med fornybar energi, og de har gjort betydelig fremskritt i den retningen. Øya er hjemsted for en vindpark som produserer strøm til lokalsamfunnet, og overskuddsenergien blir brukt til produksjon av nitrogen. (*Utsira vindpark*, 2022).

Utsiras kommuneadministrasjon og servicetorg ligger i kombibygget Siratun midt på øya. På Siratun er det bla. sykehjem, bibliotek, svømmehall og idrettshall. Utsira har egen barnehage og skole, men etter grunnskolen må elevene til fastlandet for videre utdanning. (*Utsira kommune valt som Utvalt kulturlandskap – gratulerer!*, 2021).

Utsira kommune er en del av den norske kommunestrukturen og administreres i tråd med norske kommunale lover og regler. Som en selvstendig kommune har Utsira et lokalt kommunestyre som tar beslutninger angående lokale saker og tjenester for innbyggerne.

Kommunestyret på Utsira består av folkevalgte representanter som velges gjennom demokratisk valg. Ordføreren er lederen av kommunestyret og har en sentral rolle i å representere og lede kommunen. Kommunestyret tar avgjørelser angående lokale saker, utvikling av tjenester, budsjett, og andre viktige beslutninger som påvirker det lokale samfunnet (hentet fra Utsira kommunes hjemmeside 3.mars 2023).

Her er det en oversikt over kommunestruktur:

Figur 6.1: Kommunestruktur (hentet fra Utsira kommuneside 2.mars 2023).

6.3 Utsira kommuneregnskapet. Oversikt. Presentasjon

I denne delen av oppgaven kommer vi til å analysere kommuneregnskapet for Utsira i 2019 og 2020. Årsrapporter, som er offentlige dokumenter, kan fås ved å be om innsyn. Vi forventet derfor å finne begge regnskapene tilgjengelige på Utsira kommunes nettside. Imidlertid oppdaget vi at kommuneregnskapet for 2019 ikke var tilgjengelig som forventet. Filen som var merket som «2019» viste seg å være fra 2018. Vi kontaktet veilederen vår som klarte å skaffe kommuneregnskapet for 2019 og videresendte det til oss. Dessverre manglet dette dokumentet både noter og revisjonsberetning.

For å løse denne situasjonen tok vi kontakt med regnskapssjefen i Utsira kommune og ba om å få tilsendt de manglende sidene. Etter en stund mottok vi de manglende arkene og kunne dermed fullføre vår analyse med en komplett versjon av kommuneregnskapet for 2019.

Etter å ha mottatt dokumenter som ble ettersendt på ulike tidspunkter, klarte vi å samle alle sidene til et felles dokument som vi selv nummererte og lagret som en fil. Per 08.04.23 er det fortsatt ikke mulig å finne årsregnskapet for 2019 på Utsira kommunes nettside. Derfor refererer vi i vår masterutredning til vårt eget nummererte dokument, som kommer som vedlegg etter hoveddel av masteroppgaven.

I dette dokumentet presenterer vi årsregnskapet, resultatregnskapet og balansen for årene 2019 og 2020. Vi undersøker også om regnskapstallene stemmer overens med budsjettallene.

Årsregnskapet 2019 består av 37 sider med følgende hovedpunkter:

- Drift

Kommentarer til driftsresultatene

Økonomisk oversikt – drift

Driftsregnskapet siste 10 år

Regnskapsskjema 1 A – drift

Analyse lønnsposter

Regnskapsskjema 1B- drift

- Investeringer

Kommentarer til investeringer

Økonomisk oversikt – investering

Regnskapsskjema 2A – investering

Oversikt over de enkelte investeringsprosjekter

Investeringer i anleggsmidler - prosjektregnskap

- Oversikt over anskaffelse og bruk av midler

- Oversikt Balanse

Kommentarer til balansetallene

Oversikt over balanser siste 10 år

Kommunens fondsmidler og regnskapsresultater

Oversikt kommunens lånegjeld siste 10 år og etter formål

Oversikt over de enkelte innlån

- Nøkkeltall og måltall
- Noter

Kommuneregnskapet for 2020 består av 46 sider og inneholder følgende:

Drift

Økonomisk oversikt – drift

Oversikt over sentrale poster i driftsregnskapet

Bevilgningsoversikt drift

Regnskapsskjema §5-4, andre ledd (1B- drift)

Analyse lønnsposter

Kommentarer til driftsresultatene

Budsjettavvik og saldering av regnskapet

Utvikling driften siste 10 år

Inntekter og utgifter etter kategori

- Investeringer

Bevilgningsoversikt investeringer

Oversikt over de enkelte investeringsprosjekter

Investeringer i anleggsmidler – prosjektregnskap

Kommentarer til investeringer

- Oversikt Balanse

Oversikt over balanser siste 10 år

Kommentarer til balansetallene

Oversikt over anskaffelse og anvendelse av midler

Kommunens fondsmidler og regnskapsresultater

Oversikt kommunens lånegjeld siste 10 år og etter formål

Oversikt over de enkelte innlån

- Nøkkeltall
- Noter

Videre går vi punkt for punkt gjennom driftsregnskaper for begge årene, i tråd med presentasjonen i regnskapet.

I 2019 var driftsinntekten i Utsira kommune på 41 767 296 NOK, mens de redigerte budsjetterte driftsinntektene skulle være 39 279 667 NOK. De viktigste kildene til inntektene i Utsira kommune var rammetilskudd fra staten, skatt på inntekt og formue og overføringer med krav til motytelse. (s.15 vedlegg)

I 2020 var summen av driftsinntektene 44 776 182 NOK, mens de budsjetterte inntektene etter justering var forventet å være 42 125 360 NOK. Inntektene i 2020 bestod av rammetilskudd, inntekts og formue skatt, overføringer og tilskudd fra andre, eiendomsskatt og brukerbetaling. (s. 6 vedlegg)

På side 2 i Kommuneregnskapet for 2020 kan vi lese at «Driftsinntektene øker med kr 3,008 millioner. Rammetilskuddet øker med kr 1,877 sammenlignet med i fjor og overføringer fra fylket øker med kr 632.000. En god del av økningene har sin bakgrunn i koronajusteringer.» (s. 2 i vedlegg). Dette tyder på at økningen i driftsinntektene skyldes blant annet økte tilskudd og overføringer som en respons på koronapandemien.

Tabell 6.1: Driftsinntekter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Driftsinntekter	2019	2020
Rammetilskudd	27 478 930	29 356 075
Inntekts- og formueskatt	5 708 556	6 085 367
Eiendomsskatt totalt	1 315 345	1 368 274
Andre skatteinntekter	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	528 985	328 960
Overføringer og tilskudd fra andre	3 353 488	4 113 754
Brukerbetaling	748 169	817 402
Salgs- og leieinntekter	2 633 824	2 706 350
Sum driftsinntekter	41 767 297	44 776 182

I 2019 var driftsutgiftene i Utsira kommune totalt på 39 821 577 NOK, mens de justerte budsjetterte driftsutgiftene dette året var 37 720 862 NOK. Den største driftsutgiften i kommunen var lønnsutgift på 21 481 223 NOK. Videre fulgte kjøp av varer og tjenester, sosiale utgifter, overføringer og avskrivninger i rekkefølge etter størrelse.

I 2020 økte driftsutgiftene til 42 006 713 NOK, mot budsjetterte utgifter på 38 862 432 NOK. Utgiftspostene var de samme som i 2019, og lønnsutgiftene utgjorde den største posten med 22 374 953 NOK.

Driftsutgiftene i 2020 er 2,1 millioner NOK høyere enn i 2019, og den største økningen fant vi i lønns- og sosiale utgifter. Dette tyder på at kostnadene knyttet til lønn og sosiale ytelser har økt betydelig fra året før.

Tabell 6.2: Driftsutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Driftsutgifter	2019	2020
Lønnsutgifter og oppgavepliktige godtgjørelser	21 481 224	22 374 954
Sosiale utgifter	5 271 584	4 634 762
Kjøp av varer og tjenester	8 731 773	8 95 4069
Overføringer og tilskudd til andre	2 839 187	4 179 510
Avskrivninger	1 497 810	1 863 419
Sum driftsutgifter	39 821 578	42 006 713

Brutto driftsresultat i 2019 i Utsira kommune var 1 945 718 NOK, mens det for samme periode i 2020 økte til 2 769 469 NOK. Dette betyr at det var en økning på 823 751 NOK i brutto driftsresultat fra 2019 til 2020. Denne økningen indikerer en forbedring i kommunens økonomiske resultat mellom disse to årene.

Tabell 6.3: Brutto driftsresultat (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

	2019	2020
Brutto driftsresultat	1 945 718	2 769 469

I 2019 hadde Utsira kommune finansinntekter relatert til drift på 1 198 414 NOK, som bestod av renteinntekter og utbytte.

I 2020 bestod finansinntektene av renteinntekter og utbytte, men den totale summen av disse inntektene er ikke oppgitt i kommuneregnskapet. Disse beløpene er oppgitt som henholdsvis 248 243 NOK og 771 096 NOK.

Når det gjelder finansutgiftene i 2019, bestod de av renteutgifter, låneomkostninger og avdrag på lån. Summen av de eksterne finansutgiftene var 1 702 874 NOK.

I 2020 bestod finansutgiftene av renteutgifter og avdrag på lån. Disse beløpene er oppgitt som henholdsvis 536 193 NOK og 1 045 807 NOK. Summen av utgiftene kom heller ikke fram i rapporten fra kommunen.

Tabell 6.4: Netto finansutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Finansinntekter og utgifter	2019	2020
Renteinntekter	326 245	248 244
Utbytter	872 170	771 096
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0
Renteutgifter	-714 018	-536 194
Avdrag på lån	-988 857	-1 045 807
Netto finansutgifter	-504 460	-562 661

Investering. Vi benyttet oss av informasjonen som ble presentert i den økonomiske oversikten for investeringer, spesifikt på side 18 for året 2019 og side 23 i dokumentet «Bevilgningsoversikt investering (regnskap) for år 2020».

Summen av inntekter i investeringen for 2019 i Utsira kommune kom på 3 832 103 NOK. Disse inntektene bestod av overføring med krav til motytelse og kompensasjon for merverdiavgift. Posten «kompensasjon for mva» var ikke budsjettert, noe som skaper et avvik mellom budsjett og regnskapstall på 1 397 103 NOK.

Finansutgiftene i investeringen for 2019 utgjorde totalt 11 184 723 NOK. Denne posten bestod av avdrag på lån 286 936 NOK og kjøp av aksjer og andeler på 96 198 NOK.

I 2020 var investeringsinntektene totalt 1 971 799 NOK. Dette beløpet bestod av kompensasjon for merverdiavgift på 71 799 NOK og bruk av lån på 1 900 000 NOK.

Utgiftene i investeringen for 2020 var totalt 3 492 193 NOK. Disse utgiftene inkluderte investering i varige driftsmidler på 2 941 326 NOK, tilskudd til andres investeringer på 450 000 NOK, investeringer i aksjer og andeler i selskaper på 99 887 NOK, og utlån av egne midler 980 NOK.

Tabell 6.5: Investeringsutgifter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Investeringsutgifter	2019	2020
Investeringer i varige driftsmidler	11 184 724	2 941 327
Tilskudd til andres investeringer	0	450 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	96 198	99 887
Utlån av egne midler	0	980
Avdrag på lån	286 936	0
Sum investeringsutgifter	11 567 858	3 492 194

Tabell 6.6: Investeringsinntekt (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Investeringsinntekter	2019	2020
Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregnskapet	1 397 104	71 799
Tilskudd fra andre	2 435 000	0
Salg av varige driftsmidler	0	2
Salg av aksjer og andeler	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	240 222	0
Bruk av lån	673 000	1 900 000
Sum investeringsinntekter	4 745 326	1 971 799

I 2019 hadde Utsira kommunen en balanse med eiendeler på totalt 162 698 156 NOK. Av dette beløpet utgjorde anleggsmidler 147 673 563 NOK og omløpsmidler 15 024 593 NOK.

Ifølge kommuneregnskapet for 2019 var egenkapitalen og gjelden til sammen 19 162 698 156 NOK. Egenkapitalen (EK) var på 71 971 790 NOK, kortsiktig gjeld var 4 883 104 NOK, og langsiktig gjeld var 85 843 262 NOK.

I 2020 hadde Utsira kommune en balanse med eiendeler på totalt 169 534 368 NOK. Av dette beløpet utgjorde anleggsmidler 150 781 926 NOK og omløpsmidler 18 752 441 NOK,

Egenkapitalen og gjelden til sammen utgjorde i 2020 169 534 368 NOK. Egenkapitalen (EK) var på 79 692 457 NOK. Kortsiktig gjeld var 6 090 239 NOK, og langsiktig gjeld var 83 751 671 NOK.

Tabell 6.7: Balanseposter (selvkonstruert av kommuneregnskap Utsira).

Balanseposter	2019	2020
Anleggsmidler	147 673 563	150 781 926
Omløpsmidler	15 024 593	18 752 441
Egenkapital	71 971 790	79 692 457
Langsiktig gjeld	85 843 262	83 751 671
Kortsiktig gjeld	4 883 104	6 090 239

I oppsummeringsdelen av regnskapet fra Utsira kommune kan det konstateres en økning i gjeld i 2020. Den totale lånegjelden økte med 548.000 NOK. Netto lånegjeld økte med 824.000 NOK. Samlet lånegjeld var 30,572 millioner NOK, og netto lånegjeld (innlån minus utlån) var 8,221 millioner NOK. Av nettogjelden var 5 millioner NOK knyttet til VAR-tjenester. Det var også ubrukte lånemidler på 1,286 millioner NOK knyttet til formidlingslån. Når disse postene er korrigert for, er netto lånegjeld 21,869 millioner NOK.

Regnskapssjefen i Utsira kommune skriver dette når han presenterer kommunens økonomi for 2020: «For 2020 kommer vi godt ut, mye grunnet koronapandemien som har gitt oss tilskudd til næringsutvikling, vedlikehold og generelle merkostnader som vi pr 2020 har vært forskånet fra å ha.»

Nå har vi presentert to sett av kommuneregnskap for Utsira kommune, ett fra 2019 og ett fra 2020. Videre sammenligner vi regnskapene 2019 og 2020 for å se om det er vesentlige endringer som skyldes kravene i den nye kommuneloven fra 2020 og forskriftene som følger med den. Dette vil gi oss et bedre bilde av eventuelle forskjeller og utvikling i kommunens økonomi.

6.4. Hvordan endringer og nyvinninger i kommuneloven og forskriftene har påvirket Utsira kommune

Utsira kommune har gjennomført utarbeidelsen av regnskapet for 2020 i henhold til de nye forskriftene. En oversikt til innholdet kan man se på side 1, som viser at det er endringer i forhold til 2019-regnskapet. Ekstra linjer som kom i 2020 er bevilgningsregnskap, regnskapsskjema, budsjettavvik og saldering av regnskapet, bevilgning drift og bevilgning investering.

Den nye fristen for regnskapsavleggelse etter 2020 er den 22 februar, og Utsira kommune har klart å overholde fristen, som det kommer frem på side 5.

Bevilgningsoversikt drift (regnskap) side 9 i Kommunerapporten 2020 erstattet skjema 1A som tidligere ble presentert i 2019 og før.

Regnskapsskjema §5-4 andre ledd som har erstattet det tidligere 1B ledd er også til stede på side 10; §5.5 som erstatter skjema 2 A, finner man på side 23.

På side 19 i kommuneregnskapet for 2020 kan man finne en oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsposisjoner i henhold til §5.9.

Økonomisk oversikt etter driftskontoer, som ble introdusert i henhold til §5.6 er presentert på sider 7-8 i kommuneregnskapet for 2020.

Salderingen av mindreforbruk til disposisjonsfond finner man på side 19 i Utsira kommuneregnskapet for 2020. Det er verdt å merke seg at det ikke har blitt saldert til 0 i henhold til loven, men uttalelse fra rådmannen er inkludert.

Ifølge den nye §10 i forskriftene som beskriver konsolideringsplikt og omarbeidingsplikt er disse ikke aktuelle for Utsira, der kontoplanen for kommunale foretak skulle vært tilpasset til kommunes kontoplan.

Det er utvidet innhold i notekrav fra 2020, men ikke alle er aktuelle for Utsira i henhold til §10.4. Obligatoriske note til konsolidert regnskap er ikke aktuelle, da det konsoliderte kommuneregnskapet er identisk med kommuneregnskapet. Alle noter som ikke er aktuelle kan finnes på side 36 i kommuneregnskapet for 2020.

I kommuneregnskapet for 2019 på side 21 har vi telt 18 noter, mens det i 2020 er økt til 31 obligatoriske noter. Av disse er det 10 noter som Utsira kommune ikke angir, da de ikke er en del av deres regnskap.

Utsira deltar i interkommunalt samarbeid, IKS som er presentert på side 37 i årsregnskapet for 2020. Tallene fra SSB kan derfor avvike fra de som er presentert i kommuneregnskapet på Utsira kommunes hjemmeside, da den andelen som Utsira har i IKS blir lagt til.

Notekrav i henhold til §8.2a er heller ikke aktuelt, fordi IKS ikke påvirker kommuneregnskapet eller beløpet i betydelig grad.

Når vi sammenligner designet for kommuneregnskapet for 2019 og 2020, ser vi at det er flere bilder og tabeller som er blitt presentert i 2020. Her finner man også mer info om prosjekter, nøkkeltall og flere oppsummeringer.

Note 13 i 2019, på side 32, omhandler prinsipper og klassifisering som kommunen benyttet seg av. I 2020 er det kun et lite avsnitt på side 37 som handler om prinsippene.

Klassifiseringen for 2020 kan vi ikke finne. Notene for 2020 mangler forklaring for eksempel hva som er beregnet som omløpsmidler og hvilken type gjeld som er langsiktig og kortsiktig.

For å oppsummere: i dette kapitlet har vi analysert kommuneregnskapet for Utsira kommune for både 2019 og 2020, og vi har forsøkt å identifisere hvordan endringen av loven og forskriftene virket inn på kommuneregnskapet. Vi har visst hva regnskapet fra 2019 og regnskapet fra 2020 inneholder og hvor forskjellene ligger.

Vi kan anta at endringene ikke var så omfattende at de kan uttrykkes i tall. Selv om det var flere endringer og krav etter 2020, var ikke alle relevante for Utsira kommune, som for eksempel konsolideringsplikt og omarbeidingsplikt. Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven og forskriftene. Endringene i loven og forskriftene har dermed begrenset innvirkning på tallene, men påvirker oppsettet og innholdet, for eksempel noteopplysninger. Visuelt sett, oppfatter vi kommuneregnskapet for Utsira kommune i 2020 som mer omfattende og informativt.

Vi kunne ikke enes om hvorvidt endringene er lite synlige på grunn av størrelsen på Utsira kommune og dens regnskap, eller om det generelt sett er lite påvirkning av den nye loven og forskriftene. For eksempel, for Stavanger kommune, som har flere kommunale og interkommunale foretak var konsolidering en viktig del av endringen, og dette krever både omstilling og omregning, noe som kunne påvirke tallene i kommuneregnskapet for 2020.

Når vi jobbet med kommuneregnskapet for Utsira, la vi merke til flere detaljer som førte til utfordringer. Vi ønsker å nevne noen av dem her.

Årsregnskapet er ikke tilgjengelig på kommunes nettside. Kommuneregnskapene, vi har fått tilgang til, er rutete, sidene er ikke nummererte, og lenker fra innhold fungerer ikke og fører ikke til tema. For å finne en konkret post må man lese gjennom hele regnskapet. Det har ikke vært noen forbedring i 2020. Vi savner fortsatt kommuneregnskapet for 2019 på Utsira kommunens nettside, lenken fører til kommuneregnskapet 2018 i stedet.

Vi har også merket oss mangelen på revisjonsberetning for begge årene vi har undersøkt. For å se disse må man ta kontakt med administrasjonen i kommunen.

Utsira kommune har endret sin nettside i mai 2023, noe som førte til enda flere utfordringer for oss. Vi finner ikke de dokumentene vi fant tidligere, og derfor kan vi ikke henviser til de opprinnelige kildene. Ingen av regnskapene er synlige på Utsira kommunes nettside per 18.05.23.

På den nye kommunes hjemmeside opplyser Utsira kommune at: «hjemmesiden er fortsatt under konstruksjon, så vi ber folk om å være litt tålmodige, enn så lenge.» (*Ny hjemmeside for Utsira kommune, 2023*).

7. Konklusjon og forslag til videre studier

7.1. Konklusjon

I denne masteravhandlingen har vi gjennomgått kommuneloven og forskriftene for 2020, samt tidligere versjoner, med fokus på både generelle aspekter og spesifikke endringer knyttet til Utsira kommune som et eksempel. Vårt formål var å undersøke om den nye loven og forskriftene var mer gunstige for kommuneregnskapet etter 2020, og om de var utformet i samsvar med de nye reglene.

Etter en grundig analyse av lovtekstene og sammenligning av dem, har vi konkludert med at det har vært endringer i den delen av kommuneloven som omhandler økonomi. Disse endringene er presentert i kapittel 5. Vi klarte ikke å gjenspeile endringene med tall i Utsira kommune. Dette kan skyldes flere faktorer, for eksempel størrelsen på kommuneregnskapet eller begrensede endringer i forskriftene som kan gjenspeiles med tall.

Det er viktig å merke seg at selv om vi ikke kunne identifisere konkrete tallmessige endringer i Utsira kommune, betyr det ikke nødvendigvis at loven og forskriftene ikke har hatt en innvirkning. Effektene av endringene kan være mer komplekse eller vanskelig å måle bare ved hjelp av tall.

Videre forskning på dette området kan utforske alternative tilnærminger og metodologier for å bedre fange opp og analysere de mulige konsekvensene av de nye reglene for kommuneregnskapet. Dette kan inkludere kvalitative studier, intervjuer med nøkkelpersoner og en grundigere analyse av implementeringsprosessen.

Samlet sett gir denne masteravhandlingen en innledende innsikt i endringene i kommuneloven og forskriftene, men det gjenstår ytterligere arbeid for å få en fullverdig forståelse av deres innvirkning på kommuneregnskapet.

7.2. Forslag til videre studier

Basert på funnene og begrensningene i denne masteravhandlingen, åpner det seg flere muligheter for videre studier innenfor dette forskningsfeltet. Noen forslag til fremtidige studier inkluderer:

1. Sammenlignende studier: Det kan være interessant å gjennomføre sammenlignende studier mellom Utsira kommune og andre kommuner med lignende karakteristika. Dette vil bidra til å avgjøre om de observerte begrensningene og manglene i tallmaterialet er spesifikke for Utsira eller mer generelle trekk ved implementeringen av den nye loven og forskriftene.
2. Sammenligne flere kommuner med hverandre, studere endringene i forskrifter på landsbasis, bearbeide regnskapene og presentere KAM som Monsen har gjort i Bergensprosjektet på en kommune.
3. Det kan være lurt å sammenligne endring etter 2020 og om de nye endringene kan fanges med tall og er mer aktuelle for brukere.
4. Utvidet kvantitativ analyse: Videre studier kan utforske muligheten for en mer fullstendig kvantitativ analyse av kommuneregnskapet i Utsira kommune samt andre relevante kommuner. Dette kan omfatte en detaljert studie av økonomiske indikatorer og deres sammenligning før og etter innføringen av den nye loven og forskriften. Ved å inkludere et bredere utvalg av kommuner kan man få en bredere forståelse av de potensielle konsekvensene.
5. Studere Utsira kommune som pilot i KAM, det vil se følge og skrive om det prosjektet.

Disse forslagene representerer potensielle veier for videre studium og utforskning av temaet. Ved å bygge videre på eksisterende forskning kan man bidra til å øke kunnskapen om effektene av den nye loven og forskriftene på kommuneregnskapet, samt identifisere eventuelle forbedringsområder for implementeringen.

Vi håper at vår masterutredning kan inspirere til videre studier om kommuneregnskap.

Referanser

- Andersen, O. B. (2019). *Økonomistyring i kommunesektoren Hvordan Austrheim kommune tilpasser seg økonomistyring ut fra tradisjonell økonomistyring og alternativ økonomistyring* <https://brage.inn.no/inn-xmlui/bitstream/handle/11250/2631795/%C3%98konomistyring%20i%20kommunesektoren.pdf?sequence=1>
- Engelsrud, G., Jahren, G., & Sletnes, I. (2014). *Kommunalrett: oppgaver, organisering, kontroll (1.utgave)*. Cappelen Damm AS.
- Engelsrud, G., Jahren, G., & Sletnes, I. (2020). *Kommunalrett: oppgaver, organisering, kontroll (2.utgave)*. Cappelen Damm AS.
- GKRS. (2011). *Regnskapsmessige sammenhenger i kommuneregnskapet*. https://www.gkrs.no/edokumenter/rammeverk/Notat_Regnskapsmodellen_fastsatt_111215.pdf
- GKRS. (2021a). *Kommuneregnskapet. Rammeverk (høringsutkast 28.januar 2021)*. https://www.gkrs.no/edokumenter/horingsutkast/GKRS_Rammeverk_kommuneregnskapet_horingsutkast.pdf
- GKRS. (2021b). *Rammeverk for kommuneregnskapet*. In: Foreningen for god kommunal regnskapskikk.
- Grønhaug, K., & Kleppe, I. A. (1989). *Er kvalitative metoder kvalitativt bedre* (Vol. 1).
- Hedenstad, M. F., Roland; Roppaugen Are. (1995). *Økonomistyring. Kommunale økonomisystemer og styringsprinsipper (3.utgave)*. Gan Grafisk.
- Jacobsen, D. I. (2018). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? (3.utgave)*. Cappelen Damm AS.
- Johannessen, A., Kristoffersen, L., & Tufte, P. (2011). *Forskningsmetode for økonomiskadministrative fag (3. utg.)* Abstrakt forlag AS.
- Johnsen, Å. (2007). *Resultatstyring i offentlig sektor*. Fagbokforlaget Vigmostad&Bjørke AS.
- KMD. (2017). *Veiledning til regnskapsrapportering i KOSTRA*. https://www.regjeringen.no/contentassets/bbb36cc4ebcc460b83aedfb68ca95c6d/hovedveileder_2018.pdf
- KMD. (2018). *Veiledning til regnskapsrapportering i KOSTRA*. https://www.regjeringen.no/contentassets/bbb36cc4ebcc460b83aedfb68ca95c6d/hovedveileder_2019_endelig_til_publicering.pdf
- KMD. (2019). *Veiledning til regnskapsrapportering i KOSTRA*. <https://www.regjeringen.no/contentassets/bbb36cc4ebcc460b83aedfb68ca95c6d/2020/hovedveileder-2020---endelig.pdf>
- Kommunaldepartementet. (2013). *Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner*. Oslo: Publikasjonskode: H-2303 Retrieved from https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/komm/okonomiplanveileder_krd nett.pdf
- Kommunaldepartementet. (2019). *KOSTRA Kommune-Stat-Rapportering*. <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/kostra/id1233/?expand=factbox2675879>
- Kommunaldepartementet. (2021a). *Regelverk og veiledere om økonomiforvaltning i kommuner og fylkeskommuner mv*. <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/okonomiforvaltning/regelverk-og-forarbeid/id495977/>
- Kommunaldepartementet. (2021b). *Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker*. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-for-beregning-av-selvkost-og-gebyrforskrift-i-byggesaker/id2869042/?ch=1>

- Kommunaldepartementet. (LOV-2004-11-19-73). *Lov om bokføring (bokføringsloven)*. Retrieved from <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2004-11-19-73>
- Kommunaldepartementet. (LOV-2018-06-22-83). *Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*. Retrieved from https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83#KAPITTEL_5-1
- Kommunaldepartementet. (FOR-2000-12-15-1424). *Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)*. I 2000 3260 (Merknader) Retrieved from <https://lovdata.no/dokument/SFO/forskrift/2000-12-15-1424>
- Kommunaldepartementet. (FOR-2019-06-07-714). *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.* Retrieved from <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2019-06-07-714>
- Kommunaldepartementet. (LOV-1992-09-25-107). *Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*. Retrieved from <https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1992-09-25-107>
- Larsen, A. K. (2007). *En enklere metode* (2. utgave. utg., Vol. 2008). Bergen.
- Monsen, N. N. (2014a). *Anordningsprinsippet: et viktig pengeperiodiseringsprinsipp i kommunene. Kommunal økonomi*. <https://brage.inn.no/inn-xmloi/bitstream/handle/11250/191484/Monsenanordning.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Monsen, N. N. (2014b). *Regnskapsmessig periodisering: en kommentar-del 1. Kommunerevisoren*. <https://brage.inn.no/inn-xmloi/bitstream/handle/11250/216737/monsen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Monsen, N. N. (2021). *Forretningsregnskap og kameralregnskap : en sammenligning med henblikk på bruk i offentlig forvaltning*. I. f. r. Norges handelshøyskole, revisjon og rettsvitenskap.
- Nedland, T. (2012). *Bokføringsregler - definisjoner og målsettinger*. KA <https://www.ka.no/organisasjon/forvaltningmal/article/1155271>
- Ny hjemmeside for Utsira kommune*. (2023). Utsira kommune. <https://utsira.kommune.no/2023/fghfhfghfg/>
- Om Utsira*. (u.å). <https://www.utsira.no/opplev-utsira/om-utsira/>
- Regjeringen. (1992, 25.09.1992). *Kommuneloven (1992) LOV 1992-09-25 nr 107: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-1992/id439600/>
- Regnskapsføring og konteringsregler for Kostra. (2018). *HATO analyse*. https://www.hatoanalyse.no/2-Kostra_konteringsregler.html
- Rudaa, B. K. (2021). *Kommuneøkonomi for politikere, tillitsvalgte og kommunale ledere* (2. utgave). Gyldendal Norsk Forlag AS.
- SSB. (2023). *Kommunefakta - Utsira*. <https://www.ssb.no/kommunefakta/utsira>
- Standarder og notater. Rammeverk*. (u.å). <https://www.gkrs.no/standarder-og-notater/rammeverk/>
- Stokstad, S. (2019). *Dette er nytt i ny kommunelov*. <https://juridika.no/innsikt/dette-blir-nytt-i-ny-kommunelov>
- Sunde, Ø. (2020). *Kommuneregnskapet* (8. utgave). NKK Kommunaløkonomisk Forslag.
- Thorsnæs, G. L., Per Roger. (2005-2007). *Utsira i Store norske leksikon*. <https://snl.no/Utsira>
- Utsira*. (2023). Wikipedia. <https://no.wikipedia.org/wiki/Utsira>
- Utsira - En øy selvforsynt med fornybart energi*. (2023). Haugaland Kraft AS. <https://hkraft.no/fou/>
- Utsira - ramsalte omgivelser*. (2019). Utsira Eiendom AS. <https://www.utsira.net/utsira>
- Utsira kommune valt som Utvalt kulturlandskap – gratulerer!* (2021). Statsforvalteren i Rogaland. <https://www.statsforvalteren.no/nb/Rogaland/Landbruk-og-mat/Miljotiltak->

[i-jordbruket/utvalde-kulturlandskap-i-rogaland/utsira-kommune-valt-som-utvalt-kulturlandskap--gratulerer/](#)

Utsira vindpark. (2022). Wikipedia. https://no.wikipedia.org/wiki/Utsira_vindpark

Vaboen, E. (u.å). *Ny kommunelov med forskrifter – nye krav til økonomiforvaltningen*.

<https://www.statsforvalteren.no/contentassets/8a9773911c0b4db796e82d2e3956f088/kmd---nye-krav-til-okonomiforvaltningen.pdf>

Veggeland, N. (2018). *Forretnings-orientert regnskapsføring i offentlig sektor. Dagens perspektiv* <https://dagensperspektiv.no/2018/forretningsorientert-regnskapsforseel-i-offentlig-sektor>

Vårdal, L. O., Jan-Arve; Zakariassen, Eivind Sehested. (2020). *Kommunene. Nasjonal digital læringsarena*. <https://ndla.no/article/21763>

Vedlegg

Vedlegg 1: Kommuneregnskapet for 2019

Vedlegg 2: Kommuneregnskapet for 2020

Vedlegg 3: Spørreskjema

Vedlegg 4: Svar på spørreskjema

Vedlegg 1

Utsira kommune

Mye penger er lagt ned i oppgradering av havneområder i sør og nord dette året.

Kommuneregnskapet for 2019

Tlf: 52 75 01 00 Utsira kommune 5547 UTSIRA
post@utsira.kommune.no www.utsira.no

Innhold:

Oppsummering – hovedpunkter fra regnskapet
Status for kommuneøkonomien pr 2019

Hovedoversikter:

- **Drift**
Kommentarer til driftsresultatene
Økonomisk oversikt – drift
Driftsregnskapet siste 10 år
Regnskapsskjema 1 A – drift
Analyse lønnsposter
Regnskapsskjema 1B- drift
- **Investeringer**
Kommentarer til investeringer
Økonomisk oversikt – investering
Regnskapsskjema 2A – investering
Oversikt over de enkelte investeringsprosjekter
Investeringer i anleggsmidler - prosjektrengskap
- **Oversikt over anskaffelse og anvendelse av midler**
- **Oversikt Balanse**
Kommentarer til balansetallene
Oversikt over balanser siste 10 år
Kommunens fondsmidler og regnskapsresultater
Oversikt kommunens lånegjeld siste 10 år og etter formål
Oversikt over de enkelte innlån
- **Nøkkeltall og måltall**

- **Noter**

- Note 1 *Disposisjonsfond*
- Note 2 *Ubunde investeringsfond*
- Note 3 *Bunde investeringsfond*
- Note 4 *Bunde driftsfond*
- Note 5 *Spesifisert oversikt over fond*
- Note 6 *Arbeidskapital*
- Note 7 *Kommunens pensjonsforpliktelser*
- Note 8 *Garantier gitt av kommunen*
- Note 9 *Aksjer oppført som anleggsmidler*
- Note 10 *Kapitalkonto*
- Note 11 *Likviditetsreserver*
- Note 12 *Selvkosttjenester*
- Note 13 *Regnskapsprinsipper*
- Note 14 *Vesentlige transaksjoner*
- Note 15 *Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall og hendelser etter balansedagen*
- Note 16 *Årsverk*
- Note 17 *Godtgjørelse administrasjonssjef og ordfører*
- Note 18 *Anleggsregister. Oversikt over anskaffelseskost og avskrivninger*

Oppsummering. - Hovedpunkter fra regnskapet

- Vi bokfører **netto driftsresultat** på kr 2.939.068. Kr 2 millioner bedre enn i justert budsjett. Driftsmargin er på 7 % av årets driftsinntekter. Måltall er 1,75 %! Resultatet er likevel 4,5%-poeng lavere enn i fjor. 2018 var dog et svært avvikende år.
- Driftsinntektene er på kr 41,767 millioner. Driftsutgiftene er på kr 39,821 millioner når det tas hensyn til beregnede avskrivninger. **Brutto driftsresultat** er på kr 1,946 millioner. Driftsinntektene øker med kr 198.000, mens driftsutgiftene er kr 2,2 millioner høyere enn i fjor. En årsak til endringene er bla postene premieavvik og periodisering av tilskudd knyttet til ressurskrevende brukere falt spesielt heldig ut i 2018. 2018 var et særegent godt år med gunstige utfall på parametere vi har liten kontroll over.
- Vi har mottatt kr 200.000 (henholdsvis kr 657.000, 1,5 millioner, kr 2 millioner og kr 1,8 millioner de fire siste årene) i **skjønnsmidler** fra Fylkesmannen knyttet til konkrete utfordringer. Fylkesmannen disponerer skjønnsmidler nettopp for å avhjelpe slike saker.
- Inntekter for **kommunale gebyrer** og avgiftspliktig salg er på kr 2,1 millioner. kr 185.000 over budsjett, og kr 270.000 høyere enn i fjor. Årsaken til gode inntekter skriver seg fra mange nye abonnenter og tilknytningsgebyrer. Herav ferdigstilte kommunen selv 4 enheter...
- **Integreringstilskudd** for flyktninger utgjør kr 445.000 i 2019. Prosjektet nærmer seg slutten. Med hele kr 1.053.000 avsatt på disposisjonsfond øremerket formålet, er vi robuste i forhold til eventuelt nødvendige tiltak i årene framover. Midlene kan også omdisponeres til andre formål.
- **Skatteinngangen** øker med 4,4 % i forhold til i fjor. Folketallet pr 1.1. er redusert fra 208 til 196. Vår skatteinngang utgjør 91,2 % av landsgjennomsnittet (85,6 % i fjor). Vi mottar derfor brutto inntektsutjevning på kr 290.000 i 2019 mot kr 675.000, kr 890.000 og kr 833.000 de foregående årene. (Før 2013 var det vi som bidro til andre kommuner ved at vi fikk negativ utjevning.)
- Vi bokfører et budsjettoverskudd for **skatt og rammetilskudd** sett under ett på kr 213.486.
- Inntektene fra **eiendomsskatt** er på kr 1,315 millioner. kr 46.345 over budsjett, men hele kr 485.000 over opprinnelig budsjett. Vi får nemlig allerede fra 2019 nye inntekter fra Johan Sverdrup gassrørledning.
- **Netto finansutgifter** er nå på kr 504.000 mot kr 670.000 i fjor. Budsjettavviket er positivt og på kr 139.000 der kr 83.000 skyldes posten avdrag.
- **Netto lønnskostnader** (dvs fratrukket sykepengerefusjoner) utgjør 62 % av disponible inntekter. Netto lønn utgjør ellers 83 % av midlene som overføres til avdelingenes disposisjon.
- Det er samlet sett mindreforbruk på kr 337.000 for **lønnsposter** når refusjon av sykepenger tas hensyn til.
- **Lønnskostnadene** øker med kr 1,162 millioner fra i fjor når sykepengerefusjoner tas hensyn til. Endring i premieavvik på kr 1,012 millioner er hovedårsaken til dette. Endringen dekkes planmessig direkte fra fond avsatt formålet og er slik uproblematisk.
- Det er ved slutten av året beregnet 31 **fast ansatte**. I tillegg er det utført ca 6,7 årsverk av timevikarer. Bruken av overtid er høy med 406 timer (305,151, 390, 179, 209 de siste 5 årene).

- **Renovasjon** utføres ved kjøp av tjenester via HiM. Årets kostnad er planlagt kr 100.000 høyere enn gebyrene, siden vi har krevd inn «for mye» tidligere år. Underskuddet er imidlertid mindre og bare kr 79.529 er dekket fra selvkostfond. Fondet er nå på kr 55.318.
- **Vanngebyrene** er for lave i forhold til selvkost. Underskudd på kr 89.843 (kr 23.815, kr 102.703 og kr 96.864 foregående år) framføres. Akkumulerte underskudd siste 4 år er nå på kr 313.225. Kommunestyret signaliserer i økonomiplan 2020-2023 at disse ikke skal dekkes inn. Vanngebyrene subsidieres med andre ord.
- **Avløpsgebyrer** innkreves jfr selvkost. Nye tilknytningsgebyrer gjør at ordningen går med kr 40.478 i overskudd. Samlet er selvkostfond avløp på kr 101.285.
- Det er bokført **nyanlegg** for kr 9,788 millioner eks mva-kompensasjon. Ferdigstilling av nye boliger på Hovland og oppgradering kaier i nord og sør er tyngste postene.
- Vi har **lånt** kr 673.000 i Kommunalbanken til vann- og avløpsformål.
- Kommunens ”pengebinge” (**arbeidskapital**) er på kr 10,141 millioner. Kr 3,883 millioner mindre enn i fjor. Planlagt bruk av egenkapital til investeringer er hovedårsaken til reduksjonen. Årets ikke disponerte driftsresultat og rimeligere investeringer gjør at reduksjonen er såpass liten til tross for tunge investeringer er gjennomførte med bare kr 673.000 i låneopptak. Arbeidskapitalens såkalte driftsdel er redusert kr 10,561 til kr 7,083 millioner. Vi er dermed fremdeles relativt robuste for uventede utfordringer i driften.

Ubrukte lånemidler (startlån) på kr 1,286 millioner utgjør en andel av arbeidskapitalen. Lånemidlene skal lånes ut, eller returneres til Husbanken om vi ikke har behov for de til formålet.

- Det meste av kommunens arbeidskapital er avsatt i form av fondsavsetninger. Spesifisert oversikt over fondene fremgår av note nr 5 til regnskapet. Her vil det framgå hva en del av midlene er tenkt brukt til gjennom øremerking til gitte formål. Til frie driftsformål kan disposisjonsfond på kr 5,901 millioner og årets «ikke disponerte driftsresultat» brukes. Merk likevel at ca kr 3,2 millioner av disposisjonsfondet er tiltenkt formål, selv om midlene teoretisk kan omdisponeres fritt. Og at kr 1,246 millioner allerede er brukt for å saldere budsjett 2020! Bundne fond og investeringsfond kan kun disponeres til gitte formål.
- Kommunens **lånegjeld** reduseres moderat. Netto reduksjon er på kr 363.000. Samlet lånegjeld er på kr 30,024 millioner og netto lånegjeld (innlån minus utlån) på kr 27,397 millioner. Av nettogjelden er kr 3,3 millioner lån knyttet til VAR-tjenester. Ubrukte lånemidler knyttet til formidlingslån utgjør dessuten kr 1,286 millioner. Korrigert for disse postene er netto lånegjeld på kr 22,853 millioner.
- **Årets budsjettavvik** er på kr 1 649.575,25 (ikke disponert driftsresultat). Dette er kroner det ikke er fattet politisk vedtak for bruken av. Avviket skyldes frie inntekter kr 256.316, finansposter kr 139.206 og avvik i etatene på netto kr 1 254.054 etter justeringer for avsetninger.

Kommunens økonomi pr 2019

Driftsmargin på 7 % av kommunens inntekter og øvrige «måltall» i grønn sone, er bra. Dog er gjeldsgraden noe høy i forhold til måltallene. Årets låneopptak er knyttet til var-tjenester. Justert for betalte avdrag går nettogjelden ned også i 2019.

Et godt *ikke disponert driftsresultat*, samt mindre investeringsutgifter enn planlagt, gir ekstra handlingsrom framover. Dette er midler som kommer godt med i forhold til uforutsette poster i forhold til næringsutvikling, boligetableringstilskudd og et tungt investeringsprogram i årene framover.

På den negative siden er folketallsutviklingen. Vi starter 2020 med 196 innbyggere. Lite folk og mye ledig kapasitet i skole, barnehage og sykehjem, gir både høye enhetskostnader og kostnader som er større enn inntektene over tid. Det er vanskelig å redusere driftsutgiftene, mens driftsinntektene justeres i modellen for rammetilskudd kommunene imellom, automatisk. De årlige lønnsoppgjør må også finansieres.

For 2020 kommer vi vesentlig bedre ut i denne modellen, enn fryktet. Dels grunnet overgangsordninger over 5 år, men også uforutsigbare utslag av endringer i modellen. Men vi lever farlig og vi har fordeling rammetilskudd vs skatteinntekter i forholdstallet 83/17. Øvrige kommuner har gjerne henimot stikk motsatte tall!

Et annet faktum er at vi reelt har lite disponible midler på bok som ikke er øremerket gitte formål.

Vi må tenke utvikling, omstilling og forvalte våre kroner med aktsomhet. God økonomi og tjenester med tilstrekkelig kvalitet, er grunnsteinen for å fortsette som egen kommune.

Utsira, den 16.3.20

Rune Solevåg
økonomisjef

Tall for etatene

Generelt:

Netto er det fordelt kr 31.588.287 til driftsenhetene.

Kr 1.480.446 mer enn i fjor!

Lønn

"Oversikt lønnsposter" viser et mindreforbruk på kr 337.100. Netto lønnskostnader (dvs justert for refusjoner av sykepenger) øker med hele kr 1.161.243 i forhold til i fjor. Det meste av endringen kan forklares med at mens vi i fjor avsatte kr 805.000 til fond premieavvik, så har vi brukt kr 207.000 i år. Premieavvikene fra pensjonskassen har dermed i utgangspunktet stor innvirkning på våre tall. Kommunestyret har derfor stående vedtak om at endringer i premieavvik skal dekkes umiddelbart mot disposisjonsfond avsatt til formålet. Dette fungerer, siden avvikene over lengre perspektiv er 0.

Sett bort i fra premieavviket er det mindreforbruk i barnehagen på kr 119.000, biblioteket kr 48.000 og driftsavdelingen kr 139.000, mens det i helseavdelingen er merforbruk på kr 67.000.

Lavt barnetall og permisjoner med vikarer i lavere lønnstrinn, forklarer barnehagen, i biblioteket har budsjettet ved en inkurie vært satt høyere enn reell lønn grunnet usikkert budsjettgrunnlag ved skifte av personale. I driftsavdelingen har vakanser, permisjoner og begrenset tilgang til kvalifiserte vikarer vært besparende budsjettmessig. I helseavdelingen har forbruket i andre halvår vært høyt og det ble tilført midler ved budsjettregulering. Dette til tross for lavt belegg! Årsaken er at vi er sårbare ved fravær blant våre sykepleiere. Vikarutgiftene er høye.

I tillegg til ovenforstående må det nevnes at lønnsbudsjettet for skolen ikke har vært godt nok regulert i forhold til statstilskudd videreutdanning. (Se avvik refusjoner). Reelt er det derfor også i skolen ubrukte lønnsmidler!

Årets lønnsoppgjør var noenlunde som budsjettet.

Når det gjelder stillinger er det færre stillinger, enn i fjor. Samtidig er det brukt mer løse timer og overtid. Spesielt gjelder dette omsorgstjenester, hvor det er lagt ned ca ½ stilling i nye klienttiltak. Brannvesenets 0,4 årsverk er satt bort til HBRIKS. Det er ellers mest mindre justeringer av stillingsprosenten (se note 16).

Regnskapsskjema 1B –drift viser resultatet av driften i de ansvarsområder kommunen har valgt å dele driften inn. Budsjettet er delegert til rådmannen pr disse hovedområdene.

Avsetninger og bruk av avsetninger påvirker den pengemengde hver etat har til disposisjon. I noen tilfeller føres slike avsetninger uten å være budsjetterte (for eksempel gjelder dette bundne fond) For budsjettkontrollens del er det derfor utarbeidet en egen kolonne: Korreksjon for avsetninger og en kolonne Reelt budsjettavvik som tar hensyn til slike avsetninger.

Netto er aktiviteten om lag som i fjor. Samlet kan vi regne med at det medgår ca 37 årsverk.

Som tabellen viser, er langtidsfraværet, målt ved refusjoner kr 523.152 som er kr 34.359 lavere enn i fjor. Når ca kr 340.000 av langtidsfraværet gjelder fødselspermisjoner, så må vi si at langtidssykefraværet er lavt. Det redegjøres nærmere for samlet sykefravær i rådmannens årsmelding.

Målt i forhold til samlede driftsinntekter utgjør netto lønnskostnader 62 % (kr 26,104 millioner/kr 41,767 millioner) av inntektene justert for sykelønn. I forhold til fordelte midler til avdelingene utgjør lønn 83 %.

Pensjonskostnadene er en stor kostnad som det oftest er vanskelig å budsjettere. Lønnsoppgjør og finansmarked avgjør såkalt g-regulering og overskudd i selskapet. Begge deler påvirker våre kostnader. Hertil kommer ordningen med bokføring av premieavvik. Under følger en oversikt over en del nøkkeltall siste årene:

Art Pensjonskostnader fra regnskapet	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10900 Premieavvik og oppgjør	187 171	-728 115	-203 537	-658 366	189 433	-75 408	452 428	-246 963
10901 KLP - ORDINÆR	2 090 889	2 501 748	2 187 526	2 211 392	1 445 563	2 020 952	1 654 273	1 988 961
10905 Spk	507 748	276 563	393 467	327 274	403 361	394 724	382 477	353 932
Sum pensjonskostnader	2 785 808	2 050 197	2 377 456	1 880 300	2 038 357	2 340 269	2 489 178	2 095 930
Overskudd KLP tilbakeført: Til disposisjon året etter	194 600	400 700	405 033	292 411	331 662	232 135	642 207	165 217
Utvikling G-regulering KLP	1 076 608	1 140 556	726 826	810 308	607 989	1 224 321	633 370	1 143 625
<i>hovedlønnsoppgjør</i>		x		x		x		x
Egenkapitalinnskudd i KLP	96 198	109 901	96 743	93 649	73 376	70 759	64 804	56 971
Akkumulert vår aksjekapital KLP	1 113 833	1 017 635	907 734	810 991	717 342	643 996	573 237	508 433

2019 har ikke vært gunstig hverken i forhold til premieavvik, eller avkastning i pensjonskassen.

Kommentarer til budsjettavvik:

Budsjettavvik for lønnsposter og øvrige poster kommenteres i grove trekk avdeling for avdeling. Når det gjelder mva-poster er disse samlet ført på eget ansvar 700, slik at avdelingene ikke forholder seg til mva som refunderes. Ikke refunderbar mva belastes derimot.

Note: Med lønn her menes ordinære lønnsposter inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift. Den svært observante leser vil se at tallene avviker fra oversikten "økonomisk oversikt –drift" hvor også oppgavepliktige reiseutgifter og klesgodtgjørelse er innregnet i begrepet lønnskostnader.

Lønnsposter er her netto lønn etter refusjon sykkelønn.

• Administrasjon og fellesdrift

	Regnskap	Budsjett	Restbudsjett
2019	7 958 890	8 821 719	862 829
Herav lønn:	4 383 986	4 159 752	-224 234
2018	7 218 374	9 171 165	1 952 791
2017	8 294 991	8 891 707	596 716
2016	6 647 172	8 384 362	1 737 190
2015	7 267 769	7 905 297	762 042
2014	6 997 748	7 352 850	271 700
2013	7 512 160	8 135 280	490 620

Reelt budsjettavvik når det justeres for fondsavsetninger er **kr 570.260** (se tabell 1B og oversikten over fond i note 5). Hovedårsaker er ikke budsjetterte avsetninger i forbindelse med premieavvik, statstilskudd sitkagranprosjekt og statstilskudd flyktninger.

For lønnsposter er det store avviket knyttet til premieavvik pensjon (kr 207.000). Posten avsettes fond i tråd med kommunestyrets retningslinjer. Det samme gjelder lønnsutgifter i forbindelse med sitkagranprosjekt som salderes mot statlige midler. Netto er det dermed bare mindre avvik for lønnsposter.

Når det gjelder budsjettavvik for poster som ikke er lønn, er største postene ubrukt rådveldesum på kr 140.000 og revisjon kr 142.000. Det er ikke brukt ekstra konsulent/revisor til gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

I plan og oppmålingsavdelingen er det bokført godt med inntekter som gir et netto bidrag på kr 114.000. Fra ikt-budsjettet på i overkant av kr 1 million frigjøres kr 47.000, ca kr 53.000 frigjøres fra fellesutgifter administrasjonen og kr 24.000 fra kommunekassen.

Vi har fått tilskudd fra Rogaland fylke til workshop næringsutvikling og til kombinert lokalt næringsprosjekt (tema: Mat) og utvikling av ny næringsplan. Ubenyttede midler er avsatt fond.

- Oppvekst og kulturavdeling

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2019	9 242 001	9 908 342	666 341
<i>Herav lønn:</i>	<i>9 647 479</i>	<i>9 940 259</i>	<i>292 780</i>
2018	9 022 319	9 611 670	589 351
2017	8 705 915	9 108 130	402 215
2016	7 801 237	8 452 377	651 140
2015	7 756 720	8 038 528	250 483
2014	7 365 362	7 755 095	351 409
2013	7 457 826	8 200 747	742 921

Reelt budsjettavvik når det justeres for avsetninger er **kr 649.905** (se tabell 1b)

I oppvekstsektoren dominerer lønnsbudsjettet. Brutto lønnsbudsjett er i 2019 for første gang større enn kr 10 millioner (kr 10,240'), mens takket være budsjettering av en fødselspermisjon er nettotallet kr 9,94 millioner. Netto regnskapstall er på kr 9,6 millioner.

Det har vært gitt ekstraressurs til delingstimer i skolen for året 19/20, for å oppnå tilnærmet 4. delt skole. Ca 50 % stilling har i den forbindelse vært skjøvet fra barnehage til skolebudsjettet fra høsten.

Det er lite elever i skolen (20). Dette resulterer bla i mindreforbruk i matbudsjettet med ca kr 44.000 og noe mindreforbruk i sfo og skole generelt. Barnehage og bibliotek har brukt deler av frigjorte lønnsmidler til andre driftsutgifter. Således noteres moderat overforbruk på disse med henholdsvis kr 8.000 og kr 28.000.

I skolen er det mye statstilskudd til økt lærerinnsats, tidlig innsats, desentralisert kompetanseutvikling, utviklingsmidler, Feide og statstilskudd til videreutdanning. Kr 108.000 av disse midlene er avsatt bundne fond til 2020, da det ikke har latt seg gjøre å få iverksatt aktuelle prosjekter høsten 2019. Det er dessverre budsjettoverskudd på posten statstilskudd til videreutdanning. Overskytende skulle vært regulert til lønnspostene og i stedet framkommet som overskytende der! Det dreier seg om ca kr 273.000. Vikarpengene er brukt i tråd med intensjon, men redusert ekstern vikarbruk, lærerne har avtale om å vikariere for hverandre mot tilsvarende avspasering og rektor tar mange vikartimer, gjør at regnestykket for lønnsmidler kommer godt ut.

- Helse og sosialomsorg

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2019	10 192 677	10 314 122	121 445
<i>Herav lønn:</i>	<i>8 666 420</i>	<i>8 779 122</i>	<i>112.702</i>
2018	9 535 736	9 558 829	23 093
2017	9 967 317	10 051 122	83 805
2016	12 505 316	13 238 582	733 266
2015	12 157 824	12 421 109	166 162
2014	12 788 345	13 006 619	211 991
2013	7 296 330	7 432 129	457 646

Reelt budsjettavvik når det justeres for avsetninger er **kr 121.445** (se tabell 1b)

Budsjettet er justert opp med kr 911.600 i løpet av året. Årsaken er merforbruk ved fravær og ferieavvikling, samt nye klienttiltak.

- Drifts og utviklingsavdeling

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2019	4 142 840	4 140 477	- 2 363
<i>Herav lønn:</i>	<i>3 406 536</i>	<i>3 545 853</i>	<i>139 317</i>
2018	4 298 652	4 175 197	-123 455
2017	3 776 897	3 626 286	-150 611
2016	3 721 780	3 721 796	16
2015	2 871 519	3 463 282	210 564
2014	3 521 033	4 041 978	44 163
2013	4 201 984	4 424 584	208 392

Reelt budsjettavvik når det tas hensyn til avsetninger er **kr – 67.711** (se tabell 1 B)

Aktiviteten har vært god og alle midler er brukt opp inklusive det gode budsjettoverskuddet på lønnsposter. Ditto registreres budsjettoverskudd på kr 185.000 for kommunale gebyrer og avgifter! Overskuddet skyldes tilknytningsgebyrer. Var-tjenester er saldert i forhold til selvkost. Vannforsyningen subsidieres. Se egen note om selvkost.

Leieinntektene fra kommunale boliger og omsorgsboliger er kr 131.000 over budsjett.

Utvikling i noen enkeltposter:

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2004
Energi	486	524	502	512	445	492	639	569	720	749	579	572	425	584	492
Vedlikehold	797	602	432	732	575	630	481	554	536	562	621	430	440	418	448

Energiutgiftene er kr 25.000 lavere enn budsjettert og vedlikeholdspostene kr 271.000 større enn budsjettert. For vurdering av energibruk målt i kwh vises det til rådmannens årsmelding.

- **Havnekassen**

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2019	51 880	32 035	19 845
<i>Herav lønn:</i>	<i>0</i>	<i>16 535</i>	<i>16 535</i>
2018	32 761	132 035	99 274
2017	156 353	156 035	318
2016	188 813	192 285	3 472
2015	47 186	82 035	34 849
2014	47 186	82 035	34 849
2013	51 145	93 878	42 733

Vedlikeholdstiltak i forhold til kaier er ikke iverksatt.

- **Refusjon for merverdiavgift**

Utgifter og refusjon for merverdiavgift føres over eget ansvar. Siden ordningen er en kompensasjonsordning skal ansvaret komme ut i 0. Refusjoner for investeringer føres nå i investeringsregnskapet. Slik vi bokfører og budsjetterer mva, er det lite interessant å følge med på disse tallene! Omfanget i driftsregnskapet er på kr 1 109.210 og på noenlunde samme nivå som i fjor og året før. Opp kr 44.542 i forhold til i fjor.

Budsjettavvik – årsaker til ”ikke disponert driftsresultat”:

Regnskapet er gjort opp med et samlet budsjettavvik på kr 1.649.575,25 - avsatt som ”ikke disponert driftsresultat”. Avvikene fordeler seg slik:

• Frie inntekter	kr 256.316
• Finansposter (renter/avdrag)	kr 139.206
• Budsjettavvik etatene	kr 1.628.407
• Budsjettavvik avsetninger	kr -374.354

Sum udisponert **kr 1.649.575,25**

Frie inntekter:

Budsjettet justeres over året, men endelig resultat av inntektsutjevningen er vanskelig å forutsi. Samlet har vi fått kr 290.670 i inntektsutjevning som følge av svak skatteinngang i forhold til landsgjennomsnittet. Totalt ender rammetilskuddet på kr 614,070 mindre i enn budsjettert, mens skatteinngangen med kr 5,7 millioner er hele kr 827.556 større enn ventet.

Vi ser budsjettet for disse postene samlet og noterer avvik på kr 209.971. I tillegg har vi fått inn kr 46.345 mer i eiendomsskatt enn budsjettert.

Finansposter:

Finanspostene faller gunstig ut. Mesteparten, kr 82.000, skyldes for høyt budsjetterte avdrag og kr 57.000 avvik på renteposter.

Driftsavdelingene:

Netto avvik i avdelingene er kommentert på foregående sider, men oppsummert er reelt avvik i avdelingene etter *ikke budsjetterte avsetninger* (kr 374.353) på kr 1 254.054. I grove trekk kan følgende poster trekkes fram: lønnsmidler i barnehage kr 119.000, bibliotek kr 48.000, driftsavdeling kr 139.000, overforbruk lønnsmidler helse -kr 67.000, ubrukt rådveldesum kr 140.000, ubrukt revisjon kr 142.000, oppmålinger og gebyrer kr 114.000, øvrige poster administrasjon kr 124.000 og ikke budsjetterte refusjoner videreutdanning kr 273.000. Det noteres samtidig at driftsavdelingen har brukt lønnsavviket til å dekke øvrige poster og at barnehage og bibliotek i noen grad har gjort det samme.

I tillegg kommer avvik som skyldes ikke budsjetterte avsetninger som i hovedsak gjelder premieavvik kr 207.000, prosjekt sitkagran kr 182.700, var-tjenester kr 65.348, skole kr 16.000, flyktninger kr 111.000 minus bruk av boligetableringstilskudd kr 205.000= kr 374.354. Tallet motsvarer budsjettavvik for avsetninger.

Resultat:

Ikke disponert driftsresultat er kr 62.000 større enn fjorårets. «Penger til overs» er godt å ha i forhold til årene som kommer, men samtidig må vi huske at denne rapporten fokuserer mest på kroner og i mindre grad på nytte og uløste oppgaver! Rådmannens årsmelding gir et bredere bilde av hva vi har fått til og utfordringer framover.

Kommentarer til investeringsregnskapet

De enkelte prosjekter fremgår i egen oversikt.

Kjøp av aksjer gjelder egenkapitalinnskudd i KLP, kommuns pensjonskasse, som årlig fremmer krav om at det må skytes inn egenkapital.

Avdrag på lån gjelder ordinære avdrag til formidlingslån i Husbanken. En låntaker har innfridd ekstraordinært (kr 200.000). Tilsvarende beløp er sendt tilbake til Husbanken. Regnskapstallene er derfor noe høyere, enn de budsjetterte tallene. (Avdrag på øvrige lån føres i driftsregnskapet)

Kompensasjon for merverdiavgift motsvares av tilsvarende tall under overføringer på inntektssiden og går netto i 0.

Vi har lånt kr 673.000 på slutten av året i forbindelse med forsert aktivitet hos kraftlagets prosjekt på Utsira. Vi ønsker å utnytte synergier med felles grøfter. Låneopptak og arbeider var fra vår side kalkulert å skje først til neste år.

Nærmere om de ulike prosjekt:

Ventilasjon Siratun – Enøkprosjekt er i prinsippet fullført. Dokumentasjon av besparelser og endelig ferdigbefaring gjenstår. Likeledes utbetaling av tilskudd fra Enova på kr 271.000. Prosjektet er overskredet med kr 23'. Det hefter noe usikkerhet i forhold til avrundning av prosjektet.

Boligprosjekt på Hovland, 2 omsorgsboliger og 2 kommunale boliger, er ferdigstilte. Prosjektet er fullført med resterende midler på kr 269.000. Alarmordning i forhold til sentral på sykehjemmet gjenstår. Dette må på plass for at vi skal få mva-kompensasjon i de to omsorgsboligene! Kostnadene vil i hovedsak være driftsutgifter som justeres i egen budsjettsak i 2020. Avsatte budsjettmidler til dette, kr 141.000, er ubrukte.

Oppgradering Siratun er påbegynt med justering av nytt arkivrom for bortsetting av materiell. Rehabilitering av fasadepilarer foran (under!) Siratun er satt i bestilling, men gjenstår i prosjektet.

Kaifront i Sørevågen er på plass innenfor budsjett.

Årets mest i øyenfallende prosjekt, ved *opptrekk i sør og havnepromenaden* langs 1000-årsstedet i Nordevågen, er iverksatt og fullført. Restmidler i forhold til budsjett er kr 107.000

Prosjektene *Kirke*, og *digitalisering* har ikke kommet i gang. Egen sak om rebudsjettering i 2020 fremlegges.

VAR-prosjektene *avløpsnett*, *vannledningsnett* og *-kummer*, samt *vannledningsnett i felles grøfter* i forbindelse med kraftlagets arbeider på Utsira, er, sett under ett, bokførte med et underskudd på kr 18.000.

Kunstinstallasjonen *Lysende hoder* ble avduket i september. Prosjektet ble tilgodesett med 2/3 eksterne tilskudd fra bank og fylke. Prosjektet noterer dog en overskridelse på kr 26.000, bla ble det ekstra kostnader med fremføring av strøm.

Det er ikke avhendet noen anleggsmidler.

Midler til pågående prosjekter er i behold på ulike disposisjonsfond. Det fremmes sak i februar 2020 om prosjekter som ikke er påbegynte fremdeles skal gjennomføres.

Budsjettkontrollen for de ulike prosjektene synes å være grei. Dog et forbehold i forhold til prosjekt *Ventilasjon* som det ikke er satt endelig sluttstrek for.

Finansiering:

Mottatte avdrag gjelder avdrag formidlingslån jfr Husbankens ordning, samt ekstraordinær innfrielse av lån fra en låntaker.

Det er som nevnt ovenfor tatt opp lån på kr 673.000.

Regnskapet er saldert ved bruk av fond. Det er ikke brukt mer av fondene, enn strengt nødvendig da vi kun har disposisjonsfond tilgjengelige. Dette betyr at pågående prosjekter og ikke påbegynte prosjekter må sikres ny finansiering ved nytt budsjettvedtak i 2020.

Refusjon av merverdiavgift for investeringer spesifiseres på egen linje i investeringsregnskapet. Motposten på samme totalbeløp er innbakt og fordelt på de respektive investeringsprosjekt. Netto investeringsutgifter er kr 9,788 millioner fordelt på prosjekter som vist i oversikten «*Investeringer i Anleggsmidler*».

I samme oversikt, er også årets saldering av investeringsregnskapet vist. Det er brukt kr 1,343.000 mindre, enn planlagt i samlet budsjett. Kommunestyret bestemmer i februar 2020 at kr 678.000 av disse skal rebudsjetteres til pågående og planlagte budsjett.

I så fall frigjøres kr 665.000 til nye prosjekter. Pengene står på ikke øremerket disposisjonsfond.

Kommentarer til balansen

Anleggsmidler:

Årets investeringer er aktiverte og det er foretatt avskrivninger etter kommunal regnskapsskikk.

Endring i aksjer kr 96.198 skyldes egenkapitalinnskudd i pensjonskassen KLP. Det er redegjort for kommunens aksjer i note 9. Eiersammensetning og andeler i Haugaland kraft AS er i endring, men vi har holdt oss i ro med uendret posisjon. Vår relative andel har dog endret seg.

Omløpsmidler:

Likvide midler er i hovedsak plassert i Sparebank 1 – SR-bank. Fordringer gjelder ordinære kundefordringer. Fordring Husbanken på kr 2,14 millioner blåser tallene opp i forhold til i fjor. Fordringen er oppgjort i februar 20. Pensjonsmidler er ført opp jfr note 7.

Fond:

Fondsmidler. Se egen spesifisering i notene 1-5.

Likviditetsreserver:

Likviditetsreserven ble gjort opp i 2008. Endringer som skyldes endringer i periodiseringsprinsipp er overført ny konto for dette formålet (Endring i regnskapsprinsipp). Vi har ikke ført mot denne kontoen siden 2002.

Regnskapsresultater:

Årets overskudd er avsatt. Tidligere års avsetninger er oppgjorte.

Lånegjeld:

Se note nr 7 om pensjonsforpliktelser. For øvrig gjeld se oversikten "*Innlån i Utsira kommune*". Den alminnelige lånegjelden i bankene er redusert med årets avdrag. Nytt lån til «var-formål» på kr 673.000 i Kommunalbanken er lagt til.

Kapitalkonto:

Note 9 gir noe mer bakgrunnsinformasjon om årets endringer.

Ubrukte lånemidler:

Gjelder startlån i Husbanken for videreformidling til innbyggerne. Midlene er så langt ubrukte. Midlene må enten lånes ut, eller returneres Husbanken.

Økonomisk oversikt - drift

1 UTSIRA KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	748.168,77	618.500,00	909.500,00	843.200,63
Andre salgs- og leieinntekter	2.633.823,57	2.309.500,00	2.309.500,00	2.087.556,20
Overføringer med krav til motytelse	3.334.337,52	1.557.017,00	759.000,00	3.050.997,52
Rammetilskudd	27.478.930,00	28.093.000,00	28.093.000,00	28.134.016,00
Andre statlige overføringer	528.985,00	532.500,00	673.200,00	1.108.564,00
Andre overføringer	19.150,00	19.150,00	0,00	10.459,00
Skatt på inntekt og formue	5.708.555,99	4.881.000,00	4.881.000,00	5.466.731,11
Eiendomsskatt	1.315.345,22	1.269.000,00	830.000,00	867.694,50
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	41.767.296,07	39.279.667,00	38.455.200,00	41.569.218,96
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	21.481.223,90	21.500.032,00	20.006.032,00	21.200.068,90
Sosiale utgifter	5.271.584,34	5.393.489,00	5.257.513,00	4.406.387,89
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5.739.641,57	5.270.774,00	5.455.300,00	5.378.421,40
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	2.992.131,11	3.466.766,00	3.535.800,00	3.045.368,59
Overføringer	2.839.186,75	2.089.801,00	2.064.000,00	2.069.808,29
Avskrivninger	1.497.810,00	0,00	0,00	1.514.200,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	39.821.577,67	37.720.862,00	36.318.645,00	37.614.255,07
Brutto driftsresultat	1.945.718,40	1.558.805,00	2.136.555,00	3.954.963,89
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1.198.414,61	1.165.000,00	506.000,00	757.248,32
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	1.198.414,61	1.170.000,00	511.000,00	757.248,32
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	714.017,88	737.000,00	687.000,00	571.526,63
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	988.857,00	1.071.666,00	1.071.666,00	855.520,00
Utlån	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	1.702.874,88	1.813.666,00	1.763.666,00	1.427.046,63
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-504.460,27	-643.666,00	-1.252.666,00	-669.798,31
Motpost avskrivninger	1.497.810,00	0,00	0,00	1.514.200,00
Netto driftsresultat	2.939.068,13	915.139,00	883.889,00	4.799.365,58
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1.587.066,94	1.587.067,00	0,00	1.347.943,36
Bruk av disposisjonsfond	873.010,00	666.000,00	0,00	300.000,00
Bruk av bundne fond	364.025,18	378.000,00	100.000,00	256.244,00
Sum bruk av avsetninger	2.824.102,12	2.631.067,00	100.000,00	1.904.187,36
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	189.000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	3.754.368,50	3.437.489,00	983.889,00	4.692.169,00
Avsatt til bundne fond	359.226,50	108.717,00	0,00	235.317,00
Sum avsetninger	4.113.595,00	3.546.206,00	983.889,00	5.116.486,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1.649.575,25	0,00	0,00	1.587.066,94

1 UTSIRA KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	5.708.555,99	4.881.000,00	4.881.000,00	5.466.731,11
Ordinært rammetilskudd	27.478.930,00	28.093.000,00	28.093.000,00	28.134.016,00
Skatt på eiendom	1.315.345,22	1.269.000,00	830.000,00	867.694,50
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	528.985,00	532.500,00	673.200,00	1.108.564,00
Sum frie disponible inntekter	35.031.816,21	34.775.500,00	34.477.200,00	35.577.005,61
Renteinntekter og utbytte	1.198.414,61	1.165.000,00	506.000,00	757.248,32
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	714.017,88	737.000,00	687.000,00	571.526,63
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	988.857,00	1.071.666,00	1.071.666,00	855.520,00
Netto finansinnt./utg.	-504.460,27	-643.666,00	-1.252.666,00	-669.798,31
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	3.754.368,50	3.437.489,00	983.889,00	4.692.169,00
Til bundne avsetninger	359.226,50	108.717,00	0,00	235.317,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	1.587.066,94	1.587.067,00	0,00	1.347.943,36
Bruk av ubundne avsetninger	873.010,00	666.000,00	0,00	300.000,00
Bruk av bundne avsetninger	364.025,18	378.000,00	100.000,00	256.244,00
Netto avsetninger	-1.289.492,88	-915.139,00	-883.889,00	-3.023.298,64
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	189.000,00
Til fordeling drift	33.237.863,06	33.216.695,00	32.340.645,00	31.694.908,66
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	31.588.287,81	33.216.695,00	32.340.645,00	30.107.841,72
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1.649.575,25	0,00	0,00	1.587.066,94

Regnskapsskjema 1B - drift

	Regnskap 2019	Justert Budsjett 2019	Opprinnelig Budsjett 2019	Budsjett avvik	Korreksjon Avsatt neste år	Reelt Budsjett avvik	Regnskap 2018
Til fordeling fra skjema 1 A	-31 588 287,81	-33 216 695	-32 340 645	-1 628 407	374 353,00	1 254 054	-30 107 841,72
Ansvar							
110 Rådmannskontor	2 531 874	2 597 343	2 850 343	65 469		65 469	2 330 593
111 Rådmannskontor assistent	445 683	580 862	311 862	135 179	182 700	-47 521	34 812
113 Politiske organ	1 651 806	1 868 610	1 348 610	216 804	-1 645	218 449	243 851
114 Ordfører	775 628	761 967	748 967				795 389
130 Økonomikontor	1 076 344	1 114 970	1 078 470	38 626		38 626	1 080 962
131 Forsikringsansvarlig	172 060	172 000	172 000	-60		-60	147 440
140 Plan & miljøavdeling	-69 052	45 000	45 000	114 052		114 052	29 712
150 Nærings & utviklingsavdeling	244 267	245 467	153 000	1 200		1 200	311 412
170 Edb-avdeling	991 294	1 039 000	1 039 000	47 706		47 706	1 002 762
180 Flyktninger	138 986	256 500	568 200	117 514	111 514	6 000	810 926
199 Rådveldesummer	-	140 000	895 000	140 000		140 000	-
Sum Administrasjon og fellesdrift	7 958 890	8 821 719	9 210 452	862 829	292 569	570 260	6 787 859
Oppvekst og kultur							
210 Oppvekstadministrasjon	4 344	31 000	31 000	26 656		26 656	11 405
220 Utsira skole	6 195 763	6 586 507	6 297 224	390 744	16 436	374 308	5 828 191
225 Utsira scene & Amfi	3 331			-3 331		-3 331	-
230 Utsira barnehage	2 071 166	2 231 010	2 528 010	159 844		159 844	2 431 203
240 Utsira kulturskole	120 164	140 837	138 837	20 673		20 673	155 505
250 Biblioteksjef	480 053	554 988	513 088	74 935		74 935	504 271
260 Voksenopplæring	182 638	196 000	20 000	13 362		13 362	86 419
270 Kulturavdeling-adm	53 513	40 000	40 000	-13 513		-13 513	44 212
271 Kulturarrangementer	131 027	128 000	128 000	-3 027		-3 027	100 260
Sum Oppvekst og kultur	9 242 001	9 908 342	9 696 159	666 341	16 436	649 905	9 161 467
Helse og sosialformål							
310 Sosialkontor	745 016	753 012	503 012	7 996	-	7 996	451 731
350 Helseavdeling	1 493 929	1 450 642	1 032 642	-43 287		-43 287	1 638 856
351 Helsestasjon	294 310	292 161	274 661	-2 149		-2 149	255 338
352 Avdelingssykepleier	6 992 207	7 084 630	6 637 130	92 423		92 423	6 735 942
357 Psykiatriavdeling	148 046	187 822	182 222	39 776		39 776	136 464
380 Legekontor	296 089	333 855	333 855	37 766		37 766	330 043
380 Fysioterapi	223 080	212 000	145 000	-11 080		-11 080	191 649
Sum helse og sosialformål	10 192 677	10 314 122	9 108 522	121 445	-	121 445	9 740 023
Drift og utvikling							
510 Teknisk avdeling	3 279 390	3 689 463	3 861 463	410 073	-	410 073	3 565 565
520 Renholdsavdeling	902 982	815 390	796 390	-87 592		-87 592	902 801
530 Brannavdeling	471 041	399 624	399 624	-71 417		-71 417	327 873
550 VAR-tjenester	-510 572	-764 000	-764 000	-253 428	65 348	-318 776	-410 509
Sum drift og utvikling	4 142 840	4 140 477	4 293 477	-2 363	65 348	-67 711	4 385 730
600 Utsira havn	51 880	32 035	32 035	-19 845	-	-19 845	32 761

Kolonnen "korreksjon for avsetninger" viser ikke budsjetterte overføringer til fond. Gjelder overføringer bestemt ved regnskapsavslutningen. På bakgrunn av lovgivning for bundne fond og lokalt vedtatte prinsipper for overføringer for

Økonomisk oversikt - investering

1 UTSIRA KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0,00	0,00	3.000.000,00	0,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	2.435.000,00	2.435.262,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	1.397.103,57	0,00	0,00	1.075.435,76
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	3.832.103,57	2.435.262,00	3.000.000,00	1.075.435,76
Utgifter				
Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	9.787.620,03	11.069.406,00	1.500.000,00	7.096.365,41
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	1.397.103,57	47.775,00	0,00	1.075.435,76
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	11.184.723,60	11.117.181,00	1.500.000,00	8.171.801,17
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	286.936,00	100.000,00	100.000,00	144.054,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	96.198,00	97.000,00	115.000,00	109.901,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	1.325.000,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	383.134,00	197.000,00	1.540.000,00	253.955,00
Finansieringsbehov	7.735.754,03	8.878.919,00	40.000,00	7.350.320,41
Dekket slik:				
Bruk av lån	673.000,00	673.000,00	0,00	4.000.000,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	240.222,30	40.000,00	40.000,00	96.537,70
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	189.000,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	6.422.465,89	7.765.854,00	0,00	2.559.857,31
Bruk av bundne driftsfond	27.873,85	27.873,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	372.191,99	372.192,00	0,00	504.925,40
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	7.735.754,03	8.878.919,00	40.000,00	7.350.320,41
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	11.184.723,60	11.117.181,00	1.500.000,00	8.171.801,17
Utlån og forskutteringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	96.198,00	97.000,00	115.000,00	109.901,00
Avdrag på lån	286.936,00	100.000,00	100.000,00	144.054,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	0,00	0,00	1.325.000,00	0,00
Årets finansieringsbehov	11.567.857,60	11.314.181,00	3.040.000,00	8.425.756,17
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	673.000,00	673.000,00	0,00	4.000.000,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0,00	0,00	3.000.000,00	0,00
Tilskudd til investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	1.397.103,57	0,00	0,00	1.075.435,76
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2.675.222,30	2.475.262,00	40.000,00	96.537,70
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	4.745.325,87	3.148.262,00	3.040.000,00	5.171.973,46
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	189.000,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	6.822.531,73	8.165.919,00	0,00	3.064.782,71
Sum finansiering	11.567.857,60	11.314.181,00	3.040.000,00	8.425.756,17
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt - balanse

1 UTSIRA KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		
Anleggsmidler	147.673.563,02	137.400.390,72
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	92.582.963,34	85.253.875,36
Utstyr, maskiner og transportmidler	1.117.863,68	1.195.038,06
Utlån	2.627.110,00	2.867.332,30
Konseminterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	3.285.033,00	3.188.835,00
Pensjonsmidler	48.060.593,00	44.895.310,00
Omløpsmidler	15.024.593,93	18.981.022,00
Herav:		
Kortsiktige fordringer	3.635.041,87	1.118.136,77
Konseminterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	572.474,00	779.484,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	10.817.078,06	17.083.401,23
SUM EIENDELER	162.698.156,95	156.381.412,72
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	71.971.790,84	69.235.463,14
Herav:		
Disposisjonsfond	5.901.477,83	9.442.585,22
Bundne driftsfond	1.765.542,50	1.798.215,03
Ubundne investeringsfond	0,00	372.191,99
Bundne investeringsfond	7.000,00	7.000,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	1.649.575,25	1.587.066,94
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	63.116.675,99	56.496.884,69
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-468.480,73	-468.480,73
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	85.843.262,00	82.189.881,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	55.819.126,00	51.562.952,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	30.024.136,00	30.626.929,00
Konsemintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	4.883.104,11	4.956.068,58
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	4.883.104,11	4.956.068,58
Derivater	0,00	0,00
Konsemintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	162.698.156,95	156.381.412,72
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	1.286.374,97	1.286.374,97
Herav:		
Ubrukte lånemidler	1.286.374,97	1.286.374,97
Ubrukte konseminterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	-1.286.374,97	-1.286.374,97

NOTER TIL REGNSKAPET – UTSIRA KOMMUNE

- 1. Disposisjonsfond**
- 2. Ubundne investeringsfond**
- 3. Budne investeringsfond**
- 4. Bundne driftsfond**
- 5. Spesifisert oversikt over fond**
- 6. Endring i arbeidskapital**
- 7. Pensjonsforpliktelser**
- 8. Garantiansvar**
- 9. Aksjer oppført som anleggsmidler**
- 10. Kapitalkonto**
- 11. Likviditetsreserven og endring i regnskapsprinsipp**
- 12. Selvkostberegninger**
- 13. Regnskapsprinsipp**
- 14. Vesentlige transaksjoner**
- 15. Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall og hendelser etter balansedagen**
- 16. Årsverk**
- 17. Avlønning rådmann og ordfører**
- 18. Anleggsregister – oversikt anlegg og avskrivninger**

Note 1-4 - Avsetning og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Bundne driftsfond - kap. 251	2019	2018
Beholdning pr.01.01	1 798 215,03	1 819 142,03
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	364 025,18	256 244,00
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	27 873,85	0,00
Avsetning til bundne driftsfond	359 226,50	235 317,00
Beholdning pr. 31.12	1 765 542,50	1 798 215,03

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2019	2018
Beholdning pr.01.01	372 191,99	877 117,39
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	372 191,99	504 925,40
Avsetning til ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Beholdning pr. 31.12	0,00	372 191,99

Bundne investeringsfond - kap. 255	2019	2018
Beholdning pr.01.01	7 000,00	7 000,00
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	0,00	
Avsetning til bundne investeringsfond	0,00	
Beholdning pr. 31.12	7 000,00	7 000,00

Disposisjonsfond - kap. 256	2019	2018
Beholdning pr.01.01	9 442 585,22	7 610 273,53
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	6 422 465,89	2 559 857,31
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	873 010,00	300 000,00
Avsetning til disposisjonsfond	3 754 368,50	4 692 169,00
Beholdning pr. 31.12	5 901 477,83	9 442 585,22

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2019	2018
Beholdning pr.01.01	11 619 992,24	10 313 532,95
Avsetninger	4 113 595,00	4 927 486,00
Bruk av avsetninger	8 059 566,91	3 621 026,71
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	-3 945 971,91	1 306 459,29
Beholdning pr. 31.12	7 674 020,33	11 619 992,24

Note 5 SPESIFISERT OVERSIKT OVER FOND

	Pr 1.1.19	Omdisponert sak 3/2019	Avsatt Drift	Investeringer	Brukt Drift	Investeringer	Pr 31.12.19
2.51 BUNDNE DRIFTSFOND							
25 199 004 Utbedringstilskott	416 074,50						416 074,50
25 199 006 Psykisk helsevern	89 622,78						89 622,78
25 199 011 1000 års sted	27 873,85					27 873,85	-
25 199 012 Selvkostfond renovasjon	131 647,78		3 200,00		79 529,18		55 318,60
25 199 013 Selvkostfond avløp	59 607,78		41 677,50				101 285,28
25 199 015 Kulturell skolesekk	6 496,00		22 932,00		6 496,00		22 932,00
25 199 019 Utviklingsmidler skole			80 000,00				80 000,00
25 199 020 Kompetansmidler skolen	28 717,00		28 717,00				57 434,00
25 199 021 Folkehelsemidler 2018	32 000,00						32 000,00
25 199 022 Testamentarisk gave S.E.H	434 908,34						434 908,34
25 199 023 Arena og utviklingsmidler bibliotek	9 000,00				9 000,00		-
25 199 025 Sitkagranprosjekt	269 000,00		182 700,00		269 000,00		182 700,00
25 199 026 Kvalifiseringsprogram NAV	293 267,00						293 267,00
	1 798 215,03		359 226,50		364 025,18	27 873,85	1 765 542,50
2.53 - 2.54 UBUNDNE INVESTERINGSFOND							
25 399 001 Ikke øremerket	-						-
25 399 003 Infrastruktur næring nord	43 642,39	-43 642,39					-
25 399 010 Øremerket vannverk vannmålere	-						-
25 399 016 Havner nord og sør		372 191,99				372 191,99	-
25 399 023 Ventilasjon Siratun	-						-
25 399 043 Parkering Sørrevågen	328 549,60	-328 549,60					-
	372 191,99					372 191,99	
2.5 BUNDE INVESTERINGSFOND							
25 599 001 Bunde investeringsford renovasjon	7 000,00						7 000,00
	7 000,00						7 000,00
2.56 - 2.57 DISPOSISJONSFOND							
25 699 000 Disposisjonsf havnekassen	78 152,06						78 152,06
25 699 001 Egenandel folkehelse	32 000,00						32 000,00
25 699 002 Kompetanseplan	100 000,00				24 000,00		76 000,00
25 699 003 Reguleringsplan Tuevågen	46 900,00				46 900,00		-
25 699 004 Kommuneplan	100 000,00						100 000,00
25 699 005 Havner nord/sør		1 456 358,00				1 456 358,00	-
25 699 006 Fyrformål	40 000,00						40 000,00
25 699 007 Hp-næring 2019 egenandel			116 034,50				116 034,50
25 699 008 Rådveldesum næringsformål			46 499,00				46 499,00
25 699 011 Fond dekning premieavvik pensjon	1 220 860,00				207 010,00		1 013 850,00
25 699 012 Integreringstilskudd flyktninger	941 614,74		111 514,00				1 053 128,74
25 699 014 Infrastruktur næring nord	447 059,00	-447 059,00					-
25 699 020 Skoletur	20 000,00				20 000,00		-
25 699 021 F19/2016 konsulent næring	54 600,00				54 600,00		-
25 699 022 Disposisjonsfond fra drift	5 638 777,92	-1 009 299,00	2 968 956,00		331 278,50	4 632 707,89	2 634 448,53
25 699 024 K 19/2016 sjøkabel Haug kraft as	333 400,00					333 400,00	-
25 699 025 Turistbrosjyre 2019			20 000,00				20 000,00
25 699 026 Lekkasjer Sirakompasset			286 000,00				286 000,00
25 699 027 Boligetableringstilskudd	200 000,00		205 365,00				405 365,00
25 699 028 Utredning eiendomsskatt	59 000,00				59 000,00		-
25 699 031 Enøkprosjekt - disp fond	130 221,50				130 221,50		-
	9 442 585,22		3 754 368,50		873 010,00	6 422 465,89	5 901 477,83
	11 619 992,24		4 113 595,00		1 237 035,18	6 822 531,73	7 674 020,33

Note 6 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2019	31.12.2018	Endring
2.1 Omløpsmidler	15 024 594	18 981 022	
2.3 Kortsiktig gjeld	4 883 104	4 956 069	
Arbeidskapital	10 141 490	14 024 953	-3 883 464

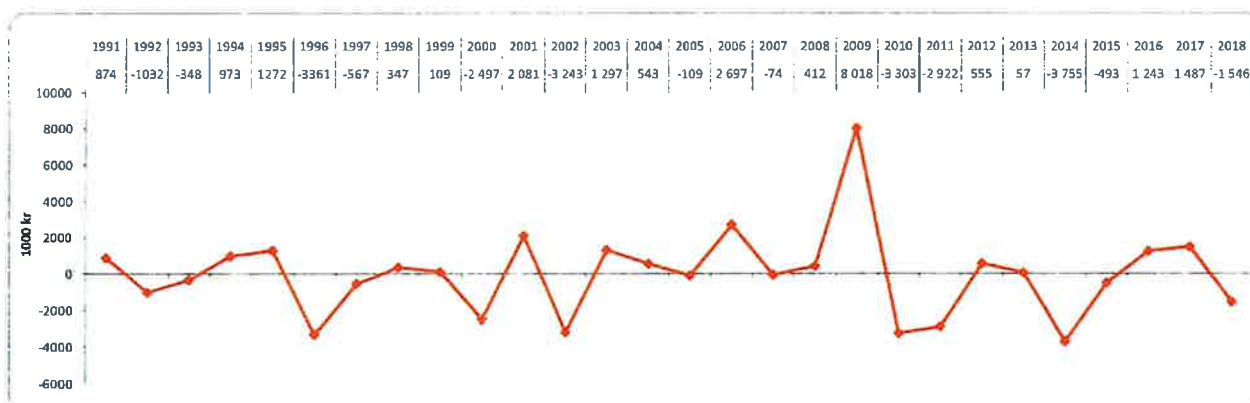
Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	41 767 296	
Inntekter investeringsregnskap	3 832 104	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	2 111 637	
Sum anskaffelse av midler	47 711 037	47 711 037
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	38 323 768	
Utgifter investeringsregnskap	11 184 724	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	2 086 009	
Sum anvendelse av midler	51 594 500	51 594 500
Anskaffelse - anvendelse av midler	-3 883 464	-3 883 464
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		-3 883 464
Endring arbeidskapital i balansen		-3 883 464
Differanse (forklares nedenfor)		0

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp	Sum
	0	
	0	
	0	
	0	0

NOTE NR 6 ARBEIDSKAPITAL tall i hele 1000

	I år	I fjor
Sum anskaffelse av midler fra drift og investeringer	47 711	47 498
Sum anvendelse av midler til drift og investeringer	51 595	45 953
Netto anskaffelse av midler	-3 883	1 546
Endring i ubrukte lånemidler	-	-
Endring periodiseringsprinsipper	-	-
Endring utbetalte feriepenger	-	-
Endring i arbeidskapital	-3 883	1 546

Årlige endringer i arbeidskapital

Oversikt over Arbeidskapital Utsira kommune pr 31.12

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Omløpsmidler	21 627	19 067	18 794	18 846	15 282	15 032	16 561	17 111	18 981	15 025
Kortsiktig gjeld	-5 148	-5 569	-4 739	-4 849	-5 040	-5 283	-5 568	-4 632	-4 956	-4 883
<i>Arbeidskapital før korleksjon</i>	<i>16 479</i>	<i>13 498</i>	<i>14 054</i>	<i>13 997</i>	<i>10 242</i>	<i>9 749</i>	<i>10 992</i>	<i>12 479</i>	<i>14 025</i>	<i>10 141</i>
-ubrukte lånemidler	-477	-120	-757	-757	-557	-1 557	-1 286	-1 286	-1 286	-1 286
-investeringsfond og bundne driftsfond	-11 609	-8 634	-8 463	-7 823	-6 986	-5 492	-3 905	-2 703	-2 177	-1 773
Arbeidskapitalens driftsdel	4 392	4 744	4 833	5 417	2 699	2 699	5 801	8 490	10 561	7 083

NOTE NR 7 KOMMUNENS PENSJONSFORPLIKTELSER

De kollektive pensjonsordningene sikrer tariffestet tjenestepensjon for våre ansatte. Dette gjelder alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene fra KLP/SPK samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det. Det er inngått avtale om ny offentlig tjenestepensjonsordning fra 2020. De regnskapsmessige effekter av dette kommer i 2020.

	KLP		SPK	
	2019	2018	2019	2018
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskap				
A Beregnet netto pensjonskostnad	2 269 953	2 634 896	521 666	439 407
B Forfalt pensjonspremie	1 861 060	1 931 421	412 953	437 904
C Årets premieavvik (a-b)	408 893	703 475	108 713	1 503
D Amortisering av tidligere års premieavvik	703 275	49 630	1 503	-72 967
E Administrasjonskostnad	104 481	156 937	13 860	13 566
F= (b+c+d+e) Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortiseri	3 077 709	2 841 463	537 029	380 006
G - Pensjonstrekk ansatte 2%	294 119	299 513	79 118	73 792
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (f-g)	2 783 590	2 541 950	457 911	306 214

Regnskapsføring av pensjon:

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Kommunestyret avgjorde i 2003 at premieavviket skal gjøres opp umiddelbart året etter regnskapsåret. (Alternativet er amortisering over 7 år). Kommunestyret vedtok i 2008 å opprette et fond for regulering av premieavvik som det avsattes midler til når premieavviket er positivt og som det reguleres fra ved negative avvik.

	2019	2018	2019	2018
Akkumulerte premieavvik				
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr 1.1)	-703 275	-49 630	1 503	72 967
Årets premieavvik	408 893	703 275	108 713	1 503
Sum amortisert premieavvik dette året	703 275	49 630	-1 503	-72 967
Akkumulert premieavvik 31.12	408 893	703 275	108 713	1 503
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	43 342	74 547	11 524	159
Sum akkumulert premieavvik inkl arbeidsgiv avg	452 235	777 822	120 237	1 662

	2019	2018	2019	2018
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser				
Netto pensjonsforpliktelser 1.1.	4 128 235	6 120 355	1 900 373	
Årets premieavvik	408 893	703 275	108 713	1 503
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-	-	-	-
Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	-	-	-	-
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	5 770 342	4 128 235	1 244 607	1 900 373
Herav:				
Brutto pensjonsforpliktelse	48 484 347	44 473 223	6 591 195	6 450 696
Pensjonsmidler	42 714 005	40 344 988	5 346 589	4 550 322
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	611 656	437 593	69 512	201 440

Det foretas ny beregning av pensjonsforpliktelsene som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning legges oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene. Den samlede bruttoendringen er estimatavvik.

Inngående netto pensjonsforpliktelse tillagt premieavvik og bruttoendringen i estimatavvik utgjør netto pensjonsforpliktelse pr 31.12.

FORUTSETNINGER:	2019	2018	2019	2018
Forventet avkastning	4,50 %	4,50 %	4,00 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet G-regulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i pensjonsregulering	2,20 %	2,20 %		
Forholdstallet fra Kommunaldep	!	!	!	!

Det gjøres også demografiske forutsetninger, forutsetninger om antall som tar ut AFP, og hvor mange som slutter.

Medlemstatus

antall aktive	39	43
Antall oppsatt	66	59
Antall pensjoner	26	23
Gj sn pensjonsgrunnlag aktive	359384	344829
Gj sn alder aktive	47,79	47,61
Gj sn tjenestetid aktive	11,66	10,9

NOTE nr. 8 Garantier gitt av kommunen

Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12		
Garanti gitt til	Garantibeløp	Garantien utløper
Rutebåten Utsira AS 1,6% av 68 millioner kr	1 088 000,00	15.01.2025
Sum garantier	1 088 000,00	
Garantier for ansattes lån		
Garantier for ansattes lån	Garantibeløp	Garantien utløper
Antall garantier	0	
Antall garantier	0	
Samlet garantier ansatte	0	
Herav garanti for adm. sjefen		
Garantier kommunale regnskapsenheter og foretak		
KF	Garantibeløp	Garantien utløper
0	0	
Samlet garanti	0	
Totalt garantibeløp alle garantier	1 088 000,00	
INNFRIELSER OG TAP		
Kommunen har i løpet av året ikke måttet innfri noen garantier.		

NOTE NR 9 OVERSIKT OVER AKSJER BOKFØRT SOM ANLEGGSMIDLER

	Balansført verdi	Pålydende	Markedsverdi	Ant aksjer	Eierande
Egenkapitalinnskudd KLP	1 113 833				
Andelslaget Haukeliveg	500	500			0,26 %
AL Biblioteksentralen	300	300		1	1,33 %
Musikkelskapet Nordvegen AS	2 200	2 200		6	0,58 %
Destinasjon Haugalandet & Hgsd AS	15 000	2 500		1200	100 %
Rutebåten Utsira A/S	1 200 000	1 000 000		1 640 000	0,33 %
Haugaland Kraft A/S	820 000				1 %
Haugalandsmuseene AS	2 200	2 200			9 %
Haugaland Vekst IKS	100 000				
Marin Energi Testsenter AS	22 000	20 000		20	1,46 %
Haugaland brann og redning IKS	9 000				0,18 %
Haugaland kontrollutv sekr IKS					0,19 %
Haugaland Vekst IKS					9,09 %
Interkommunalt arkiv IKS					0,96 %
Krisesenter Vest avd Haugesund					0,13 %

3 285 033

NOTE NR 10 KAPITALKONTO 2.5990

		1.1.2018 Balanse	56 496 884,69
<u>Debetposter i året:</u>			
Salg av fast eiend, utstyr, trsp midler			
Avskrivning fast eiendom og anlegg	1 205 754,00		8 637 488,98
Nedskrivning fast eiendom og anlegg	-		-
Avskrivning utstyr, mask, trsp m	292 056,00		112 234,62
Nedskr utstyr, mask, trsp m (bil sykehj)			
Salg av aksjer og andeler			
Nedskrivning av aksjer og andeler			
Tap avhendelse aksjer og andeler			
Tap på utlån			
Avdrag på utlån	200 000,00		96 198,00
-ekstraordinære avdrag	40 222,30		-
- ordinære avdrag form lån			
- sosiallån			
Avskrivning på utlån			
Bruk av midler fra eksterne lån	673 000,00		1 075 793,00
Bruk av midler fra eksterne formidlingslån			200 000,00
Endring Pensjonsforpliktelser	4 256 174,00		3 165 283,00
31.12.2018 BALANSE	63 116 675,99		
SUM DEBET	69 783 882,29	SUM KREDIT	69 783 882,29

NOTE NR 11 LIKVIDITETSRESERVER

avsatt i driftsregnskapet konto 25980.001

avsatt i investeringsregnskapet konto 25980.002

avsatt i investeringsregnskapet konto 25810.000

Konto for endring av regnskapsprinsipp drift

Saldo pr 31.12.19 468 480,73

Skriver seg fra:

1992-2002 Endring feriepenger 464 636,73

2001 Endring periodisering mva -13 157,00

2001 Endring periodisering renter 17 001,00

468 480,73

NOTE NR 12 SELVKOSTTJENESTER

Selvkostområde RENOVASJON	Budsjett	Regnskap	i fjor
Brukerbetalinger/salgsinntekt	519 244	525 745	501 995
Direkte kostnader	597 210	580 756	664 300
Indirekte kostnader	15 268	15 268	15 458
Netto kapitalkostnader	9 200	9 250	7 690
Overskudd/underskudd	-102 434	-79 529	-185 453
Selvkostandel	84 %	87 %	73 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	102 434	79 529	185 453

Selvkostområde VANNFORSYNING	Budsjett	Regnskap	i fjor
Brukerbetalinger/salgsinntekt	1 053 931	1 187 700	999 643
Direkte kostnader	727 379	950 763	689 769
Indirekte kostnader	32 268	32 268	32 458
Netto kapitalkostnader	293 603	294 512	301 231
Overskudd/underskudd	681	-89 843	-23 815
Selvkostandel	100 %	93 %	98 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond		0	0

Selvkostområde AVLØP	Budsjett	Regnskap	i fjor
Brukerbetalinger/salgsinntekt	266 000	303 164	257 321
Direkte kostnader	3 000	-	-
Indirekte kostnader	7 634	7 634	9 167
Netto kapitalkostnader	255 521	255 052	262 116
Overskudd/underskudd	-155	40 478	-13 962
Selvkostandel	100 %	115 %	95 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	0	41677***	0

** inkl kr 1200 i tilbakef renter

NOTE nr. 13 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens og fylkeskommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innefor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene mva-loven for de tjenestoområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

NOTE nr. 14 Vesentlige transaksjoner

Ingen spesielle i 2019.

NOTE nr. 15 Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall samt hendelser etter balansedagen

NOTE nr. 16 Årsverk

Tekst	Regnskaps- året	Forrige år	Året før året
Antall årsverk	31	33,5	32,96
Antall ansatte	42	50	52
Antall kvinner	30	33	36
% andel kvinner	71 %	66 %	69 %
Antall menn	12	17	16
% andel menn	29 %	34 %	31 %
Antall kvinner høyere stillinger	4	3	3
% andel kvinner i høyere stillinger	44 %	33 %	33 %
Antall menn i høyere stillinger	5	6	6
% andel menn i høyere stillinger	56 %	67 %	67 %

Fordeling heltid/deltid

Tekst	Regnskaps- året 2019	Forrige år	Året før året
Antall deltidsstillinger			
Antall ansatte i deltidsstillinger	25	30	24
Antall kvinner i deltidsstillinger	21	22	22
% andel kvinner i deltidsstillinger	84 %	73 %	92 %
Antall menn i deltidsstillinger	4	8	2
% andel menn i deltidsstillinger	16 %	27 %	8 %

NB! Ansatte i deltidsbrannkorps og varaordførere holdt utenfor

Tilfeldig timelønne er ikke medregnet.

FORTS NOTE NR 16 ÅRSVERK - SPESIFIKASJON

Oversikt pr 31.12.19

Ansvar	Antall ansatte		Årsverk		Endring 19-18	Tidligere år															Deltidsans. Heltidsansatte				
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner		Sum	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	M	K	M	K
110 Rådmannskontor	2	1	2,0	0,3	2,3	2,30	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,5	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3				
114 Ordfører/varordf	0	2	0,0	1,1	1,1	1,03	1,0	0,6	0,7	0,9	0,8	0,9	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	2			
130 Økonomikontor	1	1	1,0	1,0	2,0	1,00	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0			1	
140 Plan & Miljøavdelin	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
150 Næringsavdeling	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
180 Flyktningekontor	0	0	-	-	-	-	0,5	0,3	0,3																
220 Utsira skole	3	7	1,9	5,3	7,1	8,83	8,6	8,3	7,4	8,2	8,3	8,2	8,9	8,7	8,0	7,9	8,0	8,9	7,9	6,6	1		4	2	4
230 Utsira barnehage	5	5	4,0	4,0	8,0	4,00	4,1	3,6	4,8	3,2	3,0	2,5	2,5	3,6	3,7	2,7	3,9	3,4	2,9	1,9	2		2		3
240 Utsira kulturskole	0	0	0,3	-	0,3	0,20	0,2	0,2	0,1	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,3	0,1	0,3	-	0,2						
250 Biblioteksjef	1	1	1,0	0,5	1,5	0,50	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1				
260 Voksenopplæring	0	0	0,4	0,2	0,6	0,43	0,4	0,5	0,8	0,5	0,5	0,6	0,3	0,6	0,3	0,4	1,0	0,7	0,3						
280 "Bulyst"	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
350 Helseavdeling	0	0	-	0,5	0,5	0,62	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6				
351 Helsestasjon	1	1	1,0	0,5	1,5	0,37	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1				
352 Siratun sykestue	2	11	0,5	7,4	7,9	8,54	8,9	8,6	8,4	8,2	9,1	9,5	8,6	8,3	8,4	8,5	9,1	9,7	9,0	8,9	2		9	0	2
357 Psykiatri	0	0	-	0,2	0,2	0,20	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3					
510 Driftsavdeling	4	2	3,5	1,5	5,0	3,50	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	3,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1			3	
520 Renholdsavdeling	0	0	-	1,5	1,5	1,45	1,5	1,5	1,6	1,3	1,3	1,6	1,6	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	0			1	
530 Brannavdeling	0	0	-	-	-	0,40	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0			
12	30	30	9,6	21,4	30,9	33,4	33,5	33,0	33,3	32,1	33,0	33,1	32,6	32,4	32,4	31,1	34,5	34,5	31,3	28,3	4	21	8	10	10

Ansatte som er ansatt under flere ansvar er ført opp der de har størst tilknytning.

Derav står enkelte ansvar med 0 ansatte.

Kollonnene for årsverk gir derfor bedre bilde på aktiviteten innenfor hvert ansvar.

Timelønne og engasjementer i løpet av året er ikke medregnet.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Timelønne:										
Ordinære timer	11624	8160	5828	7586	6042	7121	6411	8093	8698	6638
Overtid	406	305,9	151	390	179	209	311	311	438	487
Estimat:										
Omrignet til årsverk (gitte årverk / 180 d)	6,7	4,7	3,3	4,5	3,4	4,1	3,8	4,7	5,1	4,1

Note 17 Godtgjørelse til rådmann og ordfører

Ytelser til ledende personer	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Rådmann	kr 933 363	kr 900 863	kr 864 552	kr 815 615	kr 785 000	kr 785 000	kr 750 000	710.000	kr 661 000	kr 640 000
Ordfører	kr 534 662	kr 519 000	kr 507 000	kr 435 325	kr 425 035	kr 415 248	kr 519 363	649.000	kr 600 720	kr 579 500

* Ordførerstillingen var på 85% i 2010-2012, 80% i 2013. I 2014, 2015 og 2016 utgjør utbetalt 60 % stilling av oppgitt årslønn.

Fra 2017 er lønnen fastsatt av kommunestyret uten angivelse av stillingsprosent.

All lønn er oppgitt pr 31.12. i året.

Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Deloitte As

Ordførerlønnen er fra 2018 fastsatt som full stilling, men avlønning tilsvarende 60% av 80 % av Stortingrepresentantenes årslønn.

Ordfører mottar også politikergodtgjørelser for møter.

I 2019 er det utbetalt kr 18.364 for møter i formannskapet, kr 2.064 for kommunestyremøter.

Note 18 - Anleggsregister

1. Bokført verdi pr. 31.12.2019

	Avskrives over:						Sum
	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.19	1 802	1 073	1 321	5 767	72 356	21 827	104 145
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	777	777
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 01.01.19	0	-957	-295	-2 659	-8 543	-6 021	-18 473
Bokført verdi 01.01.19	1 802	116	1 026	3 108	63 814	16 583	86 449
Tilgang i året	0	0	112	168	3 820	4 649	8 750
Avgang i året	0	0	-0	0	0	0	-0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	-88	-94	-266	-746	-304	-1 498
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.19	1 802	29	1 043	3 011	66 888	20 928	93 700

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2019

	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.19	1 802	1 073	1 321	5 767	72 356	21 827	104 145
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	777	777
Tilgang i året	0	0	112	168	3 820	4 649	8 750
Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.19	1 802	1 073	1 433	5 935	76 176	27 253	113 672
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 31.12.19	0	-1 044	-389	-2 924	-9 288	-6 325	-19 971
Bokført verdi 31.12.19	1 802	29	1 043	3 011	66 888	20 928	93 701

	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	Sum
Kostpris v/tilgang i året	0	0	112	168	3 820	4 649	8 750
Salgssum v/avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	-88	-94	-266	-746	-304	-1 498
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Sum endring kapitalkonto	0	-88	18	-97	3 074	4 345	7 252

Avgang i året (bokført verdi)

Salgssum ved salg

Negativt verdiavvik ved Salg

Positivt verdiavvik ved Salg

Netto verdiavvik:

Forklaring:

0 ÅR = tomtegrunner

05 ÅR = Edb-utstyr, kontormaskiner ol

10 ÅR = Anleggsmaskiner, maskiner, invernart og utstyr, verktøy ol

20 ÅR = Brannbiler, park pl, tekn anl, reuselanl, pumpestasjoner ol

40 ÅR = Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledn ne

50 ÅR = Forrettn bygg, lager, adm bygg, sykehj, kulturh, brannstasjon

Utsira kommune

Kommuneregnskapet for 2020

Utsira februar 21

Innhold:

Oppsummering – hovedpunkter fra regnskapet

Måltall

Status for kommuneøkonomien pr 2020

Hovedoversikter:

Drift

Økonomisk oversikt – drift

Oversikt over sentrale poster i driftsregnskapet

Bevilgningsoversikt drift

Regnskapsskjema §5-4, andre ledd (1B- drift)

Analyse lønnsposter

Kommentarer til driftsresultatene

Budsjettavvik og saldering av regnskapet

Utvikling driften siste 10 år

Inntekter og utgifter etter kategori

- **Investeringer**

Bevilgningsoversikt investeringer

Oversikt over de enkelte investeringsprosjekter

Investeringer i anleggsmidler – prosjektrengskap

Kommentarer til investeringer

- **Oversikt Balanse**

Oversikt over balanser siste 10 år

Kommentarer til balansetallene

Oversikt over anskaffelse og anvendelse av midler

Kommunens fondsmidler og regnskapsresultater

Oversikt kommunens lånegjeld siste 10 år og etter formål

Oversikt over de enkelte innlån

- **Nøkkeltall**

- **Noter**

Oppsummering. - Hovedpunkter fra regnskapet

- Vi bokfører **netto driftsresultat** på kr 4.070.227. Kr 1,518 millioner bedre enn i justert budsjett. Driftsmargin er på 9 % av årets driftsinntekter. Måltall er 1,75 %!
- Driftsinntektene er på kr 44,776 millioner. Driftsutgiftene er på kr 42,006 millioner når det tas hensyn til beregnede avskrivninger. **Brutto driftsresultat** er på kr 2,769 millioner. Driftsinntektene øker med kr 3,008 millioner, mens driftsutgiftene er kr 2,1 millioner høyere enn i fjor. Rammetilskuddet øker med kr 1,877 sammenlignet med i fjor og overføringer fra fylket med kr 632.000. En god del av økningene har sin bakgrunn i koronajusteringer.
- Vi har mottatt kr 200.000 ordinære +kr 212.243 i koronarelaterte **skjønnsmidler** fra Fylkesmannen (fra 1.1.21 Statsforvalteren). Slike midler er knyttet til konkrete utfordringer og fylkesmannen disponerer skjønnsmidler nettopp for å avhjelpe slike saker. Siste 5 årene har vi fått henholdsvis kr 200.000, kr 657.000, 1,5 millioner, kr 2 millioner og kr 1,8 millioner.
- Til **koronatiltak** har vi i tillegg til skjønnsmidlene også fått kr 703.000 til næringstilskudd for næringslivet, kr 100.000 i vedlikeholdstilskudd (brukt til ny inngangsdør Siratun). I inntektssystemet skal det være innbakt kr 649.000. Vi har hatt merutgifter til forbruksmateriell, noe vikarer, overtid og beredskap hjemmekontor, men så langt, pr 2020, er vi godt på plussiden regnskapsmessig.
- Inntekter fra **kommunale gebyrer** og avgiftspliktig salg er på kr 2,044 millioner. kr 56.000 mindre enn i fjor, men bare kr 2.000 mindre enn budsjettert.
- **Integreringstilskudd** for flyktninger utgjør kr 150.000 i 2020. I 2021 kr 0. Men vi har kr 985.151 avsatt på disposisjonsfond øremerket formålet, og er slik robuste i forhold til eventuelt nødvendige tiltak i årene framover. Midlene kan også omdisponeres til andre formål.
- **Skatteinntangen** øker med 7 % i forhold til i fjor. Folketallet pr 1.1. i året økte fra 196 i 2019 til 198 pr 1.1.20. Vår skatteinntang utgjør 97,7 % av landsgjennomsnittet (91,2 % i fjor). Vi mottar derfor brutto inntektsutjevning på kr 21.164 mot kr 290.000 i 2019 og kr 675.000, kr 890.000 og kr 833.000 de foregående årene. (Før 2013 var det vi som bidro til andre kommuner ved at vi fikk negativ utjevning.)
- Vi bokfører et budsjettoverskudd for **skatt og rammetilskudd** sett under ett på kr 286.925.
- Inntektene fra **eiendomsskatt** er på kr 1,368 millioner. Ganske på budsjett og ca. som i fjor.
- **Netto finansutgifter** er nå på kr 563.000 mot kr 504.000 i fjor. Budsjettavviket er på kr 148.000, der kr 206.000 i merinntekter på renter veier opp for merutgifter på avdrag på kr 57.000.
- Det er samlet sett mindreforbruk på kr 35.698 for **lønnsposter** når refusjon av sykepenges tas hensyn til.
- **Lønnskostnadene** øker med kr 123.339 fra i fjor når sykepengerefusjoner tas hensyn til. Rimelig lønnsoppgjør og svært lave pensjonskostnader, er hovedårsaker til dette. Antall årsverk øker med ca 3 i 2020.
- Det er ved slutten av året beregnet 33,9 **fast ansatte**. I tillegg er det utført ca 6,4 årsverk av timevikarer.

- **Renovasjon** utføres ved kjøp av tjenester via HiM. Årets kostnad er planlagt kr 31.000 høyere enn gebyrene, siden vi har krevd inn «for mye» tidligere år. Underskuddet er imidlertid mindre og bare kr 11.900 er dekket fra selvkostfond. Fondet er nå på kr 43.339.
- **Vanngebyrene** er nå litt høyere enn selvkost. Overskudd på kr 37.935 (Underskudd på henholdsvis kr 89.843, kr 23.815, kr 102.703 og kr 96.864 foregående år) avregnes mot framførte underskudd. Akkumulerte underskudd siste 4 år er nå på kr 178.426.
- **Avløpsgebyrer** innkreves jfr selvkost. Ordningen går med kr 22.265 i overskudd. Samlet er selvkostfond avløp på kr 124.512.
- Det er bokført **nyanlegg** for kr 3,32 millioner eks mva-kompensasjon. Vannledninger kr 2,2 millioner er største posten. Kirken har fått kr 450.000. Ventilasjonprosjekt Siratun er fullført og det er utarbeidet et tegningsgrunnlag for framtidig ombygging Siratun. Det er kjøpt tomt i vestre Nordvik for kr 359.000.
- Vi har **lånt** kr 1.900.000 av KLP/kommunekreditt til vann- og avløpsformål.
- Kommunens ”pengebinge” (**arbeidskapital**) er på kr 12,662 millioner. Kr 2,520 millioner større enn i fjor. Investering i nytt tak Sirakompasset på kr 2,1 millioner må dog budsjettreguleres fra disse pengene primo 2021 etter at året er brukt til å skaffe oversikt over omfanget til problemene med tak som lekker.

Ubrukte lånemidler (startlån) på kr 1,286 millioner utgjør en andel av arbeidskapitalen. Lånemidlene skal lånes ut, eller returneres til Husbanken om vi ikke har behov for de til formålet.

- Det meste av kommunens arbeidskapital er avsatt i form av fondsavsetninger. Spesifisert oversikt over fondene fremgår av note nr 13 til regnskapet. Her vil det framgå hva en del av midlene er tenkt brukt til gjennom **øremerking til gitte formål**. Til frie driftsformål kan disposisjonsfond på kr 10,102 millioner brukes, men bare kr 4,7 millioner av disse er i dag ikke øremerket et gitt formål. Bundne fond og investeringsfond kan kun disponeres til gitte formål.
- Kommunens **lånegjeld** øker med kr 548.000. Netto lånegjeld øker med kr 824.000. Samlet lånegjeld er på kr 30,572 millioner og netto lånegjeld (innlån minus utlån) på kr 28,221 millioner. Av nettogjelden er kr 5 millioner knyttet til VAR-tjenester. Ubrukte lånemidler knyttet til formidlingslån utgjør dessuten kr 1,286 millioner. Korrigert for disse postene er netto lånegjeld på kr 21,869 millioner.
- Avsetninger til fond – **nytt tak Sirakompasset**. Etter årets omdisponeringer fra ikke øremerket fond, samt ny avsetning på kr 750.000 er dette prosjektet trolig fullfinansiert med avsatte midler øremerket til prosjektet på kr 2,13 millioner.
- **Årets budsjettavvik** er på kr 791.890. Beløpet er avsatt disposisjonsfond. Avviket skyldes generelle inntekter kr 244.000, finansposter kr 148.000 og avvik i etatene på netto kr 1 125.000, samt justeringer i forbindelse med avsetninger.
- Alle **måltall** er som oversikten på neste side viser nå «grønne»!

Finansielle måltall

Vedtatt oktober 2018, revideres i årlige økonomiplanvedtak

Alle tall gjelder % av driftsinntekter, alle tall i hele 1000 kroner

Måltall	Regnskap				Budsjett			
	2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
Driftsinntekter	44 776	41 767	41 569	39 754	39 861	38 270	38 861	37 193
1) Netto driftsresultat (Inkl evt rådvedesum)	4 070	2 939	4 799	2 638	408	884	1 709	388
1,75 %	9,1 %	7,0 %	11,5 %	6,6 %	1,0 %	2,3 %	4,4 %	1,0 %
2) Disposisjonsfond -ikke øremerkede	4 796	2 634	5 639	3 660				
inkl Ikke disponert driftsresultat	0	1 650	1 587	1 348				
skal være på minst	4 796	4 284	7 226	5 008				
3) Sum disposisjonsfond	10 102	5 901	9 443	7 610				
7,50 %	23 %	14 %	23 %	19 %				
4) Gjeldsgrad (netto lån)	23 155	24 099	25 060	21 888				
(Innlån - utlån-VAR)	52 %	58 %	60 %	55 %				
5) Arbeidskapital	12 662	10 141	14 025	12 479				
15 %	28 %	24 %	34 %	31 %				

Kommunens økonomi pr 2020

Driftsmarginen er på 9 % av kommunens inntekter og øvrige «måltall» er i grønn sone! Dog er gjeldsgraden noe høy i forhold til måltallene. Årets låneopptak er knyttet til var-tjenester.

Arbeidskapital som øker med kr 2,5 millioner til kr 12,6 millioner gir ekstra handlingsrom framover. Men Sirakompasset trenger nytt tak og utgiften krever budsjettregulering på et par millioner i 2021, så økningen i arbeidskapital er på en måte ikke reell så veldig lenge...

På den negative siden er fremdeles folketallsutviklingen. Vi starter 2021 med 193 innbyggere. Lite folk og mye ledig kapasitet i skole, barnehage og sykehjem, gir både høye enhetskostnader og kostnader som er større enn inntektene over tid. Det er vanskelig å redusere driftsutgiftene, mens driftsinntektene justeres i modellen for rammetilskudd kommunene imellom, automatisk. De årlige lønnsoppgjør må også finansieres.

For 2020 kommer vi godt ut, mye grunnet koronapandemien som har gitt oss tilskudd til næringsutvikling, vedlikehold og generelle merkostnader som vi pr 2020 har vært forskånet fra å ha. Et moderat lønnsoppgjør, lavere pensjonskostnader enn på mange år, og mindre reisekostnader. Til alt overmål øker skatteinngangen! Både i samlet tall og målt pr innbygger. «Bank i bordet». Vi kan ikke regne med samme gunstige utfall hverken neste år, eller i årene framover.

Et annet faktum er at vi reelt har lite disponible midler på bok som ikke er øremerket gitte formål og driftsmarginen som sådan er ikke stor i faktiske kroner.

God økonomi og tjenester med tilstrekkelig kvalitet, er grunnsteinen for å fortsette som egen kommune. Grønne måltall er et godt utgangspunkt.

Utsira, den 22.2.21

Rune Solevåg
økonomisjef

Økonomisk oversikt - drift

1 UTSIRA KOMMUNE - 2020

18.02.2021

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	29.356.075,00	29.643.000,00	28.410.000,00	27.478.930,00
2 Inntekts- og formuesskatt	6.085.367,39	5.517.000,00	5.517.000,00	5.708.555,99
3 Eiendomsskatt	1.368.273,66	1.370.000,00	1.300.000,00	1.315.345,22
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	328.960,00	364.400,00	440.000,00	528.985,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre	4.113.754,33	1.817.960,00	719.000,00	3.353.487,52
7 Brukerbetaling	817.401,69	672.500,00	734.500,00	748.168,77
8 Salgs- og leieinntekter	2.706.350,14	2.740.500,00	2.740.500,00	2.633.823,57
9 Sum driftsinntekter	44.776.182,21	42.125.360,00	39.861.000,00	41.767.296,07
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	22.374.953,81	21.794.175,00	21.515.175,00	21.481.223,90
11 Sosiale utgifter	4.634.762,30	4.621.283,00	5.633.583,00	5.271.584,34
12 Kjøp av varer og tjenester	8.954.068,56	9.692.759,00	9.853.614,00	8.731.772,68
13 Overføringer og tilskudd til andre	4.179.509,53	2.754.215,00	1.702.500,00	2.839.186,75
14 Avskrivninger	1.863.419,00	0,00	0,00	1.497.810,00
15 Sum driftsutgifter	42.006.713,20	38.862.432,00	38.704.872,00	39.821.577,67
16 Brutto driftsresultat	2.769.469,01	3.262.928,00	1.156.128,00	1.945.718,40
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	248.243,94	215.000,00	175.000,00	326.244,61
18 Utbytter	771.096,00	771.455,00	625.000,00	872.170,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	536.193,89	709.000,00	709.000,00	714.017,88
21 Avdrag på lån	1.045.807,00	988.854,00	988.854,00	988.857,00
22 Netto finansutgifter	-562.860,95	-711.399,00	-897.854,00	-504.480,27
23 Motpost avskrivninger	1.863.419,00	0,00	0,00	1.497.810,00
24 Netto driftsresultat	4.070.227,06	2.551.529,00	258.274,00	2.939.068,13
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-1.549.514,78	-1.728.000,00	0,00	0,00
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	30.360,00	213.700,00	31.000,00	4.798,68
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-4.200.647,53	-2.686.804,00	-289.274,00	-2.881.358,50
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	1.649.575,25	1.649.575,00	0,00	1.587.066,94
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-4.070.227,06	-2.551.529,00	-258.274,00	-1.289.492,88
Regnskapsmessig mindreforbruk 2019:	0,00	0,00	0,00	-1.649.575,25

OVERSIKT OVER DRIFTSREGNSKAPET

Utvalgte poster. Dvs de største tallene. Tall i hele 1000 kroner

	Regnskap	Justert Budsjett	Opprinnelig Budsjett	Regnskap I fjor	Avvik Budsjett	Økning fra i fjor
Brukerbetalinger						
Bygge og delingssaker/oppmåling		15	15	95	-15	-95
Skolefritidstilbud	50	43	49	63	7	-13
Barnehagebet	170	154	170	201	16	-31
Kulturskole	10	20	20	28	-10	-18
Opphold Siratun egne innbyggere	430	340	340	187	90	243
Utleie av plasser Siratun		48	48	93	-48	-93
Hjemmetjenester	68	8	8	55	60	12
Sum utvalg	726	628	650	722	99	4
Brukerbetalinger totalt	800	587	609	748	213	52
Annet avg fritt salg						
Skjenkegebyr	9	8	8	14	24	-5
Annet avg fritt salg totalt	30	12	12	46	18	-16
Billettinntekter						
Kulturaktiviteter		5	5	6	0	-6
Biblioteket	1	8	8	8	0	-7
Utsira scene & amfi		30	30		0	0
Sirahallen	93	65	65	79	28	14
Sum utvalg	94	108	108	93	-14	1
Billettinntekter totalt	95	150	150	101	-55	-6
Husleier						
Siratun - fra Nav, fysiot og menighetsrådet	49	60	60	47	-11	2
Utsira scene & amfi				-	0	0
Brannstasjon	30				0	30
Kommunale boliger inkl Dalanaustet og omsorgsb	454	472	472	333	-18	121
Sum utvalg	533	532	532	380	1	153
Husleier totalt	534	533	533	381	1	153
Avgiftspliktige gebyrer og salg av varer						
Føding		24	24	21	-24	-21
Refusjon brøyting				7		
Bensinsalg	18	36	36	18	-18	0
Vanngebyrer	1 086	1 137	1 137	1 188	-51	-102
Septik og avløp	281	259	259	338	22	-57
Renovasjon	580	580	580	526	0	54
Sum utvalg	1 965	2 036	2 036	2 097	-71	-132
Avgiftspliktige gebyrer totalt	2 044	2 046	2 046	2 100	-2	-56
Overføringer med krav til motytelse						
Naturforvaltning (Sitkagran)	150	150		235	0	-85
Refusjoner innovasjonsprosjekt	32	-		-	32	32
Videreutdanning i skolen	306	306	192	457	0	-151
Kompetanseutvikling (utvikl midler+desentr utv)	85	85		109	0	-24
Voksenopplæring	261	230	230	217	31	44
Fastlønnstilskudd fysioterapi	71	67	67	71	4	0
Sum utvalg	905	838	501	1 191	67	-286
Refusjoner fra staten totalt	924	863	501	1 263	61	-339
Sykelønn	730	-	-	523	730	207
Mva kompensasjon drift	1 302	-		1 109	1302	193

Inntekter mva-kompensasjon motsvares av nøyaktig samme utgift og er egentlig en uinteressant størrelse!
Sykelønn budsjetteres i utgangspunktet ikke.

	Regnskap	Justert Budsjett	Opprinnelig Budsjett	Regnskap I fjor	Avvik Budsjett	Økning fra i fjor
Fra Rogaland Fylke						
Kulturell skolesekk	30	30	30	37	0	-7
Rest tilskudd mat & næringsplan	115			70	115	45
Næringsutvikling & Koronatilskudd videreformidl	703	703		107	0	596
Folkehelseiltak	50	50	-	50	0	0
Fra fylket totalt	899	791	38	267	107	632
Fra kommuner og private						
Økonomitjenester for menighetsrådet	25	25	25	25	0	0
Refusjon lønn utdanningsforbundet tillitsvalgt	139	133	150	134	6	5
Kompetansemidler skole og barnehage	52			-	0	52
Div refusjon utleie	4				4	4
Rammetilskudd	29 356	29 643	28 410	27 479	-287	1877
Rentekompensasjon skole og sykehjem	79	82	82	84	-3	-5
Integreringstilskudd	150	182	358	445	-32	-295
Tilskudd vedlikehold kommuner (koronatiltak)	100	100		-	0	100
Gaver og Premier fra private/andre						
Gaver til sykehjemmet	10	-		19	10	-9
Skatteinntekter	6 085	5 517	5 517	5 709	568	376
Eiendomsskatt						
Næring	988	940	940	853	48	135
Annen fast eiendom	380	430	360	462	-50	-82
Driftsutgifter						
	Se egen gjennomgang for etatene.					
Brutto driftsresultat	2 769	3 263	1 156	1 946	-494	823
Renter og avdrag						
Renter på bankinnskudd og utlån	171	215	175	263	-44	-92
Endring Sosiallån				-	0	0
Renter ansvarlig lån Haug kraft as	77			63	77	14
Utbytte	771	771	625	872	0	-101
<i>utgifter:</i>						
Renter på innlån	536	709	709	714	-173	-178
Avdrag på lån	1 046	989	989	989	57	57
	-563	-712	-898	-504	149	-59
Alle midler er plassert i bank. Utbytte er utbetalt fra Haugaland Kraft AS med kr 768 og Gjensidige forsikring med kr 3						
Avskrivninger	1 863			1 498	1863	365
Avskrivninger budsjetteres ikke og fremkommer kun i regnskapet. Avskrivninger påvirker kun brutto driftsresultat. De "tilbakeføres" i egen motpost, slik at virkningen på netto driftsresultat utlignes.						
Netto Driftsresultat	4 070	2 552	258	2 939	1 518	1131
Anvendelse Netto Driftsresultat						
Bruk av fjorårets regnskapsmessige mindreforbruk	1 650	1 620		1 587	30	63
Netto bruk disposisjonsfond	-4 201	-2 687	-289	-2 881	-1514	-1319
Netto avsatt til bunde fond	30	214	31	5	-183	26
Overført til investeringsregnskapet	-1 550	-1 728		-	178	-1550
IKKE DISPONERT DRIFTSRESULTAT/ REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK						
				-1 650	0	1650
Sum anvendesle av netto driftsresultat	-4 070	-2 582	-258	-2 939	-1489	-1131

1 UTSIRA KOMMUNE - 2020

16.02.2021

	Regnskap	Reg. budsjøtt	Oppr.budsjøtt	Regnskap I flor
Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)				
1 Rammetilskudd	29.356.075,00	29.643.000,00	28.410.000,00	27.478.930,00
2 Inntekts- og formueskatt	6.085.367,39	5.517.000,00	5.517.000,00	5.708.555,99
3 Eiendomsrett	1.368.273,66	1.370.000,00	1.300.000,00	1.315.345,22
4 Andre generelle driftsinntekter	328.960,00	364.400,00	440.000,00	528.985,00
5 Sum generelle driftsinntekter	37.138.676,05	36.894.400,00	35.667.000,00	35.031.816,21
6 Sum bevilgninger drift, netto	32.505.788,04	33.631.472,00	34.510.872,00	31.588.287,81
7 Avskrivninger	1.863.419,00	0,00	0,00	1.497.810,00
8 Sum netto driftsutgifter	34.369.207,04	33.631.472,00	34.510.872,00	33.086.097,81
9 Brutto driftsresultat	2.769.469,01	3.262.928,00	1.156.128,00	1.945.718,40
10 Renteinntekter	248.243,94	215.000,00	175.000,00	326.244,61
11 Utbytter	771.096,00	771.455,00	625.000,00	872.170,00
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Renteutgifter	536.193,89	709.000,00	709.000,00	714.017,88
14 Avdrag på lån	1.045.807,00	988.854,00	988.854,00	988.857,00
15 Netto finansutgifter	-562.860,95	-711.399,00	-897.654,00	-504.460,27
16 Motpost avskrivninger	1.863.419,00	0,00	0,00	1.497.810,00
17 Netto driftsresultat	4.070.227,06	2.551.529,00	258.274,00	2.939.068,13
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	-1.549.514,78	-1.728.000,00	0,00	0,00
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	30.360,00	213.700,00	31.000,00	4.798,68
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2.551.072,28	-1.037.229,00	-289.274,00	-1.294.291,56
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat:	-4.070.227,06	-2.551.529,00	-258.274,00	-1.289.492,88
Regnskapsmessig mindreforbruk 2019:	0,00	0,00	0,00	-1.649.575,25

Regnskapsskjema §5-4 andre ledd (tilsvarende tidligere 1B - drift)

	Regnskap 2020	Justert Budsjett 2020	Opprinnelig Budsjett 2020	Budsjett avvik	Korreksjon Avsatt neste år	Reelt Budsjett avvik	Regnskap 2019
Til fordeling fra skjema drift §5-4	-32 505 788,04	-33 631 472	-34 510 872	-1 125 684	-167 238,00	1 292 922	-31 588 287,81
Ansvar							
110 Rådmannskontor	2 577 443	2 866 521	3 147 521	289 078		289 078	2 531 874
111 Rådmannskontor assistent	319 775	418 062	227 362	98 287	61 193	37 094	445 683
113 Politiske organ	2 055 564	1 740 459	1 402 959	-315 105	-482 555	167 450	1 651 806
114 Ordfører	794 800	809 552	826 552				775 628
130 Økonomikontor	1 042 253	1 052 268	1 052 268	10 015		10 015	1 076 344
131 Forsikringsansvarlig	140 260	132 000	172 000	-8 260		-8 260	172 060
140 Plan & miljøavdeling	32 510	56 500	56 500	23 990		23 990	-69 052
150 Nærings & utviklingsavdeling	652 777	687 649	559 649	34 872		34 872	244 267
170 Edb-avdeling	869 663	1 040 000	1 034 000	170 337		170 337	991 294
180 Flyktninger	250 378	182 400	358 000	-67 978	67 977	-135 955	138 986
199 Rådveldesummer	-	392 000	892 000	392 000		392 000	-
Sum Administrasjon og fellesdrift	8 735 422	9 377 411	9 728 811	641 989	-353 385	995 374	7 958 890
210 Oppvekstadministrasjon	-	31 000	31 000	31 000		31 000	4 344
220 Utsira skole	6 164 219	6 640 554	6 853 554	476 335	86 900	389 435	6 195 763
225 Utsira scene & Amfi	-						3 331
230 Utsira barnehage	2 097 029	2 133 774	2 607 774	36 745	25 000	11 745	2 071 166
240 Utsira kulturskole	173 309	160 374	153 374	-12 935		-12 935	120 164
250 Biblioteksjef	471 294	488 913	502 913	17 619		17 619	480 053
260 Voksenopplæring	133 609	244 896	415 896	111 287		111 287	182 638
270 Kulturavdeling-adm	85 996	81 000	81 000	-4 996		-4 996	53 513
271 Kulturarrangementer	72 967	96 000	131 000	23 033		23 033	131 027
Sum Oppvekst og kultur	9 198 422	9 876 511	10 776 511	678 089	111 900	566 189	9 242 001
310 Sosialkontor	895 929	941 012	972 012	45 083	-	45 083	745 016
350 Helseavdeling	1 422 997	1 171 824	1 091 824	-251 173		-251 173	1 493 929
351 Helsestasjon	319 330	362 510	374 510	43 180		43 180	294 310
352 Avdelingssykepleier	6 364 749	6 575 196	6 798 196	210 447	32 000	178 447	6 992 207
357 Psykiatriavdeling	228 672	281 483	285 483	52 811		52 811	148 046
380 Legekontor	298 019	335 855	335 855	37 836		37 836	296 089
390 Fysioterapi	225 360	200 000	200 000	-25 360		-25 360	223 080
Sum helse og sosialformål	9 755 056	9 867 880	10 057 880	112 824	32 000	80 824	10 192 677
510 Teknisk avdeling	4 147 988	4 026 815	3 561 815	-121 173	-	-121 173	3 279 390
520 Renholdsavdeling	901 204	911 196	814 196	9 992		9 992	902 982
530 Brannavdeling	382 298	429 624	429 624	47 326		47 326	471 041
550 VAR-tjenester	-655 999	-890 000	-890 000	-234 001	42 247	-276 248	-510 572
Sum drift og utvikling	4 775 491	4 477 635	3 915 635	-297 856	42 247	-340 103	4 142 840
600 Utsira havn	41 396	32 035	32 035	-9 361	-	-9 361	51 880

Kolonnen "korreksjon for avsetninger" viser ikke budsjetterte overføringer til fond. Gjelder overføringer bestemt ved regnskapsavslutningen. På bakgrunn av lovgivning for bundne fond og lokalt vedtatte prinsipper for overføringer for flyktningetjenesten og premieavvik.

Oversikt lønnsposter fordelt etter ansvarsområder/avdeling

	Regnskap 2020	Justert Budsjett 2020	Opprinnelig Budsjett 2020	Regnskap 2019	Rest Budsjett 2020	Økning Regnskap
Lønn inkl sosiale kostnader (A)						
Adm og fellesdrift	5 005 892	4 610 011	4 680 311	4 384 586	-395 881	621 306
Oppvekst og kultur	9 768 679	9 694 411	10 409 411	9 990 099	-74 268	-221 420
Helse og sosial	8 608 013	8 427 025	8 197 025	8 846 352	-180 988	-238 339
Drift og utviklingsavd	3 549 507	3 532 011	3 710 011	3 406 536	-17 496	142 971
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	26 932 091	26 263 458	26 996 758	26 627 573	-668 633	304 518
Refusjon syke- og fødselspenger (B)						
Adm og fellesdrift	-	-	-	600	-	-600
Oppvekst og kultur	392 415	-	-	342 620	-392 415	49 795
Helse og sosial	240 966	-	-	179 932	-240 966	61 034
Drift og utviklingsavd	70 950	-	-	-	-70 950	70 950
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	704 331	-	-	523 152	-704 331	181 179
Netto lønnskostnader - justert for trygderefusjoner (A-B)						
Adm og fellesdrift	5 005 892	4 610 011	4 680 311	4 383 986	-395 881	621 906
Oppvekst og kultur	9 376 264	9 694 411	10 409 411	9 647 479	318 147	-271 215
Helse og sosial	8 367 047	8 427 025	8 197 025	8 666 420	59 978	-299 373
Drift og utviklingsavd	3 478 557	3 532 011	3 710 011	3 406 536	53 454	72 021
Utsira havn	-	-	-	-	-	-
Sum	26 227 760	26 263 458	26 996 758	26 104 421	35 698	123 339

Lønnsposter før fordeling til Var-tjenester og fordeling av fellestjenester i driftsavdelingen til ulike bygg. Dvs sammenlignbart med slik budsjettet er satt opp.

Tall for etatene

Generelt:

Netto er det fordelt kr 32.505.788 til driftsenhetene.

Lønn

"Oversikt lønnsposter"

viser et mindreforbruk på kr 35.698. Netto lønnskostnader (dvs justert for refusjoner av sykepenger) øker med beskjedne kr 123.339 i forhold til i fjor.

Regnskapsskjema § 5-4, andre ledd er et lokalt tilpasset skjema som viser resultatet av driften i de ansvarsområder og fordelingsalternativer kommunen har valgt å dele driften inn. Budsjettet er delegert til rådmannen pr disse hovedområdene.

Avsetninger og bruk av avsetninger påvirker den pengemengde hver etat har til disposisjon. I noen tilfeller føres slike avsetninger uten å være budsjetterte (for eksempel gjelder dette bundne fond), eller etter fullmakter i kommunens økonomireglement. For budsjettkontrollens del er det derfor utarbeidet en egen kolonne: Korreksjon for avsetninger og en kolonne «Reelt budsjettavvik» som tar hensyn til slike avsetninger.

Budsjettet er godt regulert i løpet av året. Lønnspostene utgjør kr 26,2 av kr 32,5 millioner (80%) som fordeles til etatene, og følges derfor særskilt opp hver måned.

Oppstillingen viser avvik på -395.881 i enhet *adm og fellesdrift*. Kr 393.000 av dette beløpet finner vi for ansvar 113 politiske organer og premieavvik. Premieavvikene fra pensjonskassen har i utgangspunktet stor innvirkning på våre tall. Kommunestyret har derfor nedfelt i vårt økonomireglement at endringer i premieavvik skal dekkes mot disposisjonsfond avsatt til formålet. Dette fungerer, siden avvikene over lengre perspektiv er 0 og vi gjør opp avvik over 1 år – i stedet for 7 år som er alternativet. Avviket motsvares derfor av tilsvarende bruk av oppsparte fondsmidler.

I oppvekst bokføres positivt budsjettavvik på kr 318.147. Budsjetttrammen kan ha vært satt noe høyere enn reelt behov. Det er i noen grad brukt mer ufaglært (rimeligere) personell, enn budsjettert. Lærere har hatt utdanningspermisjoner med statlig finansiering og bruken av vikarer har vært moderat. Elevtallet er også lavere enn forutsatt.

I helseenheten og driftsenheten er det totalt sett mindre avvik.

Budsjettet er redusert med kr 733.000 i løpet av året. Det pleier å være motsatt. Rimelig lønnsoppgjør og unormalt lave pensjonskostnader er hovedårsaken til dette.

Når det gjelder stillinger, er det 2,9 flere årsverk i faste stillinger, enn i fjor. Bruken av timelønnede og overtid er noenlunde på nivå med fjoråret. Totalt kan vi regne med arbeidsinnsats tilsvarende 40 årsverk. (se note 31).

Som tabellen viser, er langtidsfraværet, målt ved refusjoner kr 704.331 som er kr 181.000 høyere enn i fjor. Det redegjøres nærmere for samlet sykefravær i rådmannens årsmelding.

Pensjonskostnadene er en stor kostnad som det oftest er vanskelig å budsjettere. Lønnsoppgjør og finansmarked avgjør såkalt g-regulering og overskudd i selskapet. Begge deler påvirker våre kostnader. Hertil kommer ordningen med bokføring av premieavvik. Dette året har (rimeligere) personell følger av pandemi-tilstander tilført et ekstra usikkerhetsmoment. Under følger en oversikt over en del nøkkeltall siste årene:

Art Pensjonskostnader fra regnskapet	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10900 Premieavvik og oppgjør	363 974	187 171	-728 115	113 870	-305 191	189 433	-75 408	452 428	-246 963
10900 dekket fra premiefond	-237 055	-349 549	-544 826	-317 407	-353 175				
10901 KLP - ORDINÆR	1 644 383	2 090 889	2 501 748	2 187 526	2 211 392	1 445 563	2 020 952	1 654 273	1 988 961
10905 Spk	274 226	507 748	276 563	393 467	327 274	403 361	394 724	382 477	353 932
Sum pensjonskostnader	2 045 528	2 436 259	1 505 371	2 377 456	1 880 300	2 038 357	2 340 269	2 489 178	2 095 930
Overskudd KLP tilbakeført: Til disposisjon året ett	194 400	194 600		400 700	292 411	331 662	232 135	642 207	165 217
Utvikling G-regulering KLP	374 117	1 076 608	1 140 556	726 826	810 308	607 989	1 224 321	633 370	1 143 625
<i>hovedlønnsoppgjør</i>	<i>x</i>		<i>x</i>		<i>x</i>		<i>x</i>		<i>x</i>
Egenkapitalinnskudd i KLP	94 887	96 198	109 901	96 743	93 649	73 376	70 759	64 804	56 971
Akkumulert vår aksjekapital KLP	1 208 720	1 113 833	1 017 635	907 734	810 991	717 342	643 996	573 237	508 433

I 2020 har lønnsoppgjøret vært historisk lavt. Dette gjør at pensjonene heller ikke reguleres, slik at regningen for dette (G-regulering) i år er på kr 347.000 mot kr 1,140.556 ved forrige hovedlønnsoppgjør for 2 år siden (Tall for KLP).

Samlet pensjonsbelastning for 2020, er dermed vesentlig lavere enn i opprinnelig budsjett! Gevinsten ble budsjettregulert i desember og lønnsregnskapet fremstår ved åravslutningen dermed som ganske perfekt i forhold til avsatt ramme.

Kommentarer til budsjettavvik:

Budsjettavvik for lønnsposter og øvrige poster kommenteres i grove trekk avdeling for avdeling. Når det gjelder mva-poster er disse samlet ført på eget ansvar 700, slik at avdelingene ikke forholder seg til mva som refunderes. Ikke refunderbar mva belastes derimot.

Note: Med lønn her menes ordinære lønnsposter inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift. Den svært observante leser vil se at tallene avviker fra oversikten "økonomisk oversikt - drift" hvor også oppgavepliktige reiseutgifter og klesgodtgjørelse er innregnet i begrepet lønnskostnader.

Lønnsposter er her netto lønn etter refusjon sykkelønn.

• Administrasjon og fellesdrift

	Regnskap	Budsjett	Restbudsjett
2020	8 735 422	9 377 411	641 989
<i>Herav lønn:</i>	<i>5 005 892</i>	<i>4 610 011</i>	<i>-395 881</i>
2019	7 958 890	8 821 719	862 829
2018	7 218 374	9 171 165	1 952 791
2017	8 294 991	8 891 707	596 716
2016	6 647 172	8 384 362	1 737 190
2015	7 267 769	7 905 297	762 042
2014	6 997 748	7 352 850	271 700
2013	7 512 160	8 135 280	490 620

Reelt budsjettavvik når det justeres for fondsavsetninger er **kr 995.374** (se tabell regnskapsskjema §5-4, andre ledd og oversikten over fond i note 13).

For lønnsposter er det store avviket knyttet til premieavvik pensjon (kr 402.555). Posten justeres mot fond i tråd med kommunestyrets retningslinjer. Det samme gjelder lønnsutgifter i forbindelse med sitkagranprosjekt og flyktningetjenesten som salderes mot statlige midler. Netto er det dermed bare mindre avvik for lønnsposter.

Når det gjelder budsjettavvik for poster som ikke er lønn, er største postene ubrukt rådveldesum lønn på kr 182.000 og til næringsformål på kr 210.000. Revisjon kr 108.000, IKT avdeling kr 170.000 (ikke inngåtte avtaler digitalisering, sagt opp helsenett, konsulentbruk kr 40.000), poster for folkevalgte kr 66.000.

Det er overforbruk på posten velferdstiltak på kr 50.000. Midler er brukte til foredragsholder og gave med kommunevåpen på til alle ansatte, i anledning koronaåret.

- Oppvekst og kulturavdeling

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2020	9 198 422	9 876 511	678 089
<i>Herav lønn:</i>	<i>9 376 264</i>	<i>9 694 411</i>	<i>318 147</i>
2019	9 242 001	9 908 342	666 341
2018	9 022 319	9 611 670	589 351
2017	8 705 915	9 108 130	402 215
2016	7 801 237	8 452 377	651 140
2015	7 756 720	8 038 528	250 483
2014	7 365 362	7 755 095	351 409
2013	7 457 826	8 200 747	742 921

Reelt budsjettavvik når det justeres for avsetninger er **kr 566.189** (se tabell regnskapsskjema §5-4, andre ledd)

I oppvekstsektoren dominerer lønnsbudsjettet. Brutto lønnsbudsjett var på kr 10,5 millioner i utgangspunktet, men er justert til kr 9,6 millioner. Regnskapet viser netto kr 9,3 millioner.

Når det kommer til poster som ikke er lønn, er det mindreforbruk i skolen på kr 119.000. Herav kr 104.000 på reise og kursposter. Kr 40.000 til fagprogram i skolen er omdisponert til andre formål, etter at «problemet» lot seg løse ved at et annet fagprogram lot seg oppgradere.

I SFO registreres mindreforbuk på kr 26.000. Ordningen var stengt på koronavåren. I voksenopplæringen frigjøres kr 49.000, herav kr 31.000 som skyldes merinntekter fra staten.

I biblioteket er det noe overforbruk av lønnsmidler som mer enn oppveies av overskytende på øvrige poster, slik at netto mindreforbruk er kr 17.000.

I både skole og barnehage, er midler til kompetanseutvikling ubrukte og overførte til neste år ved fondsavsetninger på kr 100.000. I balansen er det nå bokført hele kr 238.000 i form av utviklingsmidler og kompetansmidler til skole og barnehage. I tillegg kommer «Den kulturelle skolesekken» med kr 34.000. Vi er m.a.o. 2 år bak skjema på disse feltene!

Forberedelser til skolestart...

- Helse og sosialomsorg

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2020	9 755 056	9 867 880	112 824
<i>Herav lønn:</i>	8 367 047	8 427 025	59 978
2019	10 192 677	10 314 122	121 445
2018	9 535 736	9 558 829	23 093
2017	9 967 317	10 051 122	83 805
2016	12 505 316	13 238 582	733 266
2015	12 157 824	12 421 109	166 162
2014	12 788 345	13 006 619	211 991
2013	7 296 330	7 432 129	457 646

Reelt budsjettavvik når det justeres for avsetninger er **kr 80.824** (se tabell regnskapsskjema §5-4, andre ledd)

Ambulanse er etter reorganisering borte og gir mindreforbruk på transportposten med kr 28.000. Det er merforbruk på forbruksmateriell, hvilket er naturlig i forbindelse med pandemi. Likeledes er utstyrsposten hardt belastet etter «gjenanskaffelser» av nødvendig utstyr.

Noe mer vederlagsinntekter for opphold kr 41.000, mindreforbruk i psykiatritjenesten kr 61.000 og legetjenesten kr 37.000 (oppgjørsordning leger og ikt), gjør at det samlet bokføres et lite mindreamvik.

Flere kunder i private hjem (matombringning) gir høyt matregnskap.

- Drifts og utviklingsavdeling

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2020	4775 491	4 477 635	-297 856
<i>Herav lønn:</i>	3 478 557	3 532 011	53 454
2019	4 142 840	4 140 477	- 2 363
2018	4 298 652	4 175 197	-123 455
2017	3 776 897	3 626 286	-150 611
2016	3 721 780	3 721 796	16
2015	2 871 519	3 463 282	210 564
2014	3 521 033	4 041 978	44 163
2013	4 201 984	4 424 584	208 392

Reelt budsjettavvik når det tas hensyn til avsetninger er **kr – 340.103** (se tabell regnskapsskjema §5-4, andre ledd)

Enheten ender i overforbruk i forhold til budsjett. Kommunestyret vedtok i desember å øremerke kr 750.000 fra driftsavdelingen til nytt tak på Sirakompasset. Dette viser seg å være i meste laget, deler av overføringen kunne vært strøket, da det har påløpt bla kostnader til konsulent med kr 140.000 som ikke var medregnet på vedtakstidspunktet. Overføringen er opprettholdt og taket fullfinansiert med vedtak i kommunestyret primo 2021.

Aktiviteten har vært stor og noen større avvik oppsummeres: Vedlikeholdsposter kr -77.000, strøm kr -82.000, transport kr -32.000, inventar kr – 105.000, konsulenttjenester kr -171.000. Mindreforbruk noteres for forbruksmateriell kr 62.000 (renhold), VAR-tjenester tilfører kr 98.000. Det har vært lite begravelser + kr 47.000.

Andre forhold:

Dører ved inngangspartiet på Siratun ble skiftet for kr 200.000, mens budsjett og tilskudd var på kr 100.000. Pæler foran Siratun er vedlikeholdt for kr 32.000. Prosjektet var budsjettert i investeringsregnskapet, men er flyttet til drift da det ble vesentlig rimeligere, enn tenkt!

I omsorgsboliger har det vært fullt belegg og mindreforbruk på kr 20.000, mens kommunale boliger bokføres med overforbruk på kr 32.000. En bolig har stått ledig lenge!

Vann, renovasjon og avløp utgjør en stor del av arbeidsoppgavene for etaten. Regnskapene for disse oppgavene avregnes i egne selvkostkalkyler. Se note 14 og ellers enhetens årsmelding.

Utvikling i noen enkeltposter:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2004
Energi	437	486	524	502	512	445	492	639	569	720	749	579	572	425	584	492
Vedlikehold	1207	797	602	432	732	575	630	481	554	536	562	621	430	440	418	448

For vurdering av energibruk målt i kwh vises det til rådmannens årsmelding.

- **Havnekassen**

	Regnskap	Budsjett	Rest budsjett
2020	41 396	32 035	-9 361
<i>Herav lønn:</i>	0	0	0
2019	51 880	32 035	19 845
2018	32 761	132 035	99 274
2017	156 353	156 035	318
2016	188 813	192 285	3 472
2015	47 186	82 035	34 849
2014	47 186	82 035	34 849
2013	51 145	93 878	42 733

Aktiviteten er liten.

- **Refusjon for merverdiavgift**

Utgifter og refusjon for merverdiavgift føres over eget ansvar. Siden ordningen er en kompensasjonsordning skal ansvaret komme ut i 0. Refusjoner for investeringer føres nå i investeringsregnskapet. Slik vi bokfører og budsjetterer mva, er det lite interessant å følge med på disse tallene! Omfanget i driftsregnskapet er på kr 1302.934. Våre investeringer i vanntiltak er omfattet av det ordinære mva-systemet. Omfanget av mva kompensasjon er derfor på kun kr 71.799.

Budsjettavvik

– årsaker til avvik kommunestyrets budsjett og rådmannens regnskap:

Oversikt budsjettavvik og rådmannens saldering av regnskapet

	Budsjettavvik
Generelle driftsinntekter	-244 276,05
Enhetene	-1 125 683,96
Finansposter	-148 738,05
Sum mindreforbruk regnskap i forhold til avsatt budsjett	-1 518 698,06
Avsetninger	
Mindre finansieringsbehov overføring investeringer	178 485,22
Bundne driftsfond	-183 340,00
Disposisjonsfond	-1 513 843,28
Sum Disponeringer*	-1 518 698,06
Note:	
* Herav rådmannens saldering av regnskapet	
Etter fullmakt i kommunens økonomireglement:	
Dekning premieavvik	-402 555,00
Dekning flyktningetjeneste	-67 977,59
A Sum bruk disposisjonsfond etter fullmakt	-470 532,59
Saldering av regnskapet (tidl. "ikke disponert driftsresultat")	
B Saldering ved redusert bruk av disp fond	791 890,90
A+B Sum endringer i forhold til kommunestyrets vedtak	-149 174,28

Etter ny kommunelov er det fra 1.1.20 rådmannen som salderer regnskapet ved å avsette overskytende budsjettmidler til disposisjonsfond. Rådmannen har gjort dette ved å redusere bruken av disposisjonsfond i forhold til det som kommunestyret hadde tenkt ville gå med til saldering. I tillegg er det i ovenforstående note vist de disponeringer rådmannen har gjort med hjemmel i kommunestyrets delegeringer i kommunens økonomireglement.

Litt om bakgrunnen for budsjettavvikene:

Generelle driftsinntekter:

Budsjettet justeres over året, men endelig resultat av inntektsutjevningen er vanskelig å forutsi. Samlet har vi fått så lite som kr 21.164 i inntektsutjevning som følge av svak skatteinngang i forhold til landsgjennomsnittet. Totalt ender rammetilskuddet på kr 286.925 mindre i enn budsjettert, mens skatteinngangen med kr 6,085 millioner er hele kr 568.367 større enn ventet. I budsjettet tenker vi skatt+rammetilskudd som et «samlet tall». I så måte har vi fått kr 281.000 mer enn budsjettert. Til tross for fallende innbyggertall. Noen har betalt godt med skatt!

Vi noterer også et ubetydelig avvik for eiendomsskatt og kr 35.440 i mindreinntekt fra integreringstilskudd. Et refusjonskrav fra annen kommune dukket uventet opp på senhøsten.

Finansposter:

Finanspostene faller gunstig ut. Avdragene er kr 57.000 høyere enn tenkt, men dette oppveies av positivt avvik på renteposter på kr 206.000.

Driftsavdelingene:

Netto avvik i avdelingene er kommentert på foregående sider. I grove trekk kan følgende poster trekkes fram: lønnsmidler totalt kr 35.698, ubrukt rådveldesum kr 392.000, (forvaltnings-)revisjon kr 108.000, ikt kr 170.000, folkevalgte kr 66.000. I driftsavdelingen har det vært merforbruk på kr 297.000.

I tillegg kommer avvik som skyldes ikke budsjetterte avsetninger til bundne fond (ubrukte statstilskudd) på kr 183.000. Årets investeringer har blitt kr 172.485 rimeligere, enn budsjettert og muliggjør mindre forbruk av disposisjonsfond. Budsjettert forbruk av disposisjonsfond til tak Sirakompasset er ikke gjennomført, da det ikke har påløpt motsvarende utgifter. Rådmannen har brukt fondsmidler etter fullmakt som vist i oversikten over.

Resultat:

Rådmannen har saldert regnskapet ved å avregne resterende beløp mot avsetning til disposisjonsfond. Det gamle begrepet «ikke disponert driftsresultat» forsvant med ny kommunelov. Nå er det rådmannen som avsetter overskytende midler til disposisjonsfond i stedet.

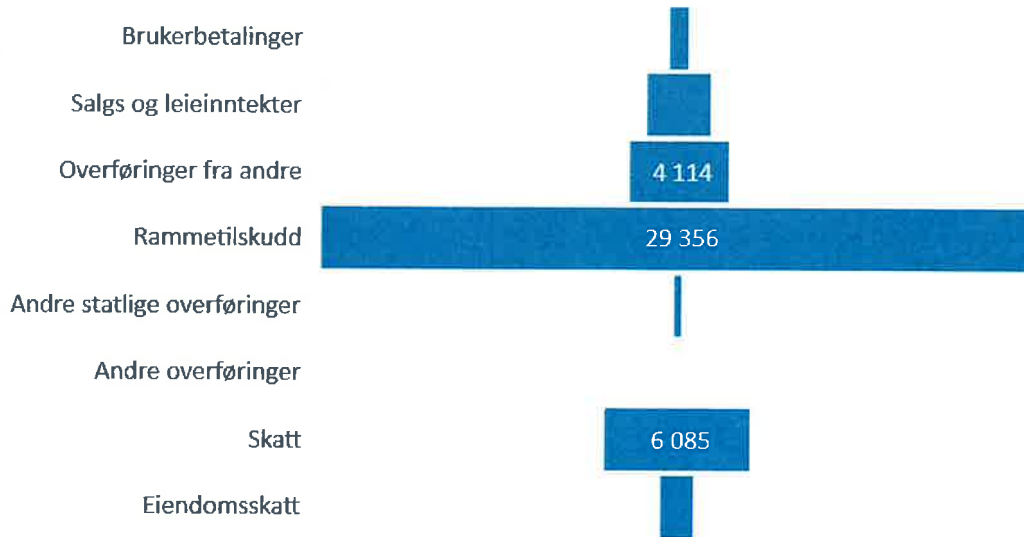

Lekkasjer på Sirakompassets tak finansieres ved bruk av fondsmidler i 2021.

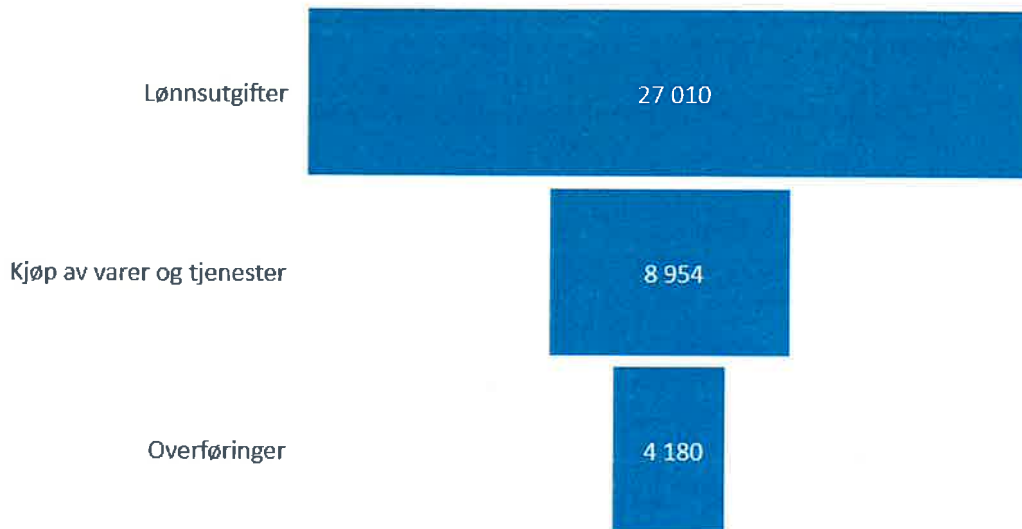
UTVIKLING I DRIFTEN SISTE 10 ÅR

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Budsj 2020	Avvik budsj
Driftsinntekter												
Brukerbetalingar	1 456	1 889	2 074	1 295	1 281	1 212	912	843	748	817	673	-76
Andre salgs og leieinntekter	1 746	1 944	1 675	2 217	2 627	2 300	2 279	2 088	2 634	2 706	2 741	107
Overføringer m krav til motytelse	5 329	3 294	3 015	3 065	3 791	4 879	2 528	3 051	3 334	4 114	1 818	-1 516
Rammetilskudd	19 558	20 840	22 105	22 895	24 535	27 154	26 822	28 134	27 479	29 356	29 643	2 164
Andre statlige overføringer	162	142	153	159	638	1 636	1 581	1 109	529	329	364	-165
Andre overføringer	15	2	770	28	6	16	3	10	19	-	-	-19
Skatteinntekter	5 206	5 349	5 271	5 164	5 153	4 581	4 747	5 467	5 709	6 085	5 517	-192
Eiendomsskatt	512	440	440	440	924	870	881	868	1 315	1 368	1 370	55
Sum inntekter	33 984	33 898	35 504	35 263	38 955	42 648	39 754	41 569	41 767	44 776	42 125	358
Driftsutgifter												
Lønn og sosiale utgifter	-20 678	-22 025	-22 297	-22 747	-22 939	-15 981	-25 570	-25 606	-26 753	-27 010	-26 415	337
Kjøp av varer som inng i tj prod	-6 241	-5 155	-5 633	-4 955	-4 841	-5 146	-5 399	-5 378	-5 740	-8 954	-9 693	-3 953
Kjøp av varer som erst. egenprod	-2 462	-3 052	-3 326	-7 461	-8 259	-8 208	-3 744	-3 045	-2 992	-	-	2 992
Overføringer	-2 214	-2 162	-2 577	-2 160	-1 765	-1 895	-1 912	-2 070	-2 839	-4 180	-2 754	85
Avskrivninger	-951	-1 125	-1 141	-1 147	-1 451	-1 527	-1 462	-1 514	-1 498	-1 863	-	1 498
Øvrige driftsutgifter												
Sum driftsutgifter	-32 547	-33 520	-34 975	-38 471	-39 225	-40 799	-38 087	-37 564	-39 822	-42 007	-38 862	959
Brutto driftsresultat	1 437	378	530	-3 208	-300	1 849	1 668	3 955	1 946	2 769	3 263	1 317
Renteinntekter	1 007	965	945	918	759	757	781	757	1 198	1 019	986	-212
Renteutgifter	-676	-630	-561	-586	-582	-519	-517	-572	-714	-536	-709	5
Netto avdrag	-518	-482	-501	-495	-655	-655	-756	-856	-989	-1 046	-989	0
Motpost avskrivninger	951	1 125	1 141	1 147	1 451	1 527	1 462	1 514	1 498	1 863	-	-1 498
Netto Driftsresultat	2 201	1 356	1 554	-2 224	672	2 959	2 638	4 799	2 939	4 070	2 552	-388

Inntekter etter kategori

Utgifter etter kategori (eks avskrivninger)

1 UTSIRA KOMMUNE - 2020

18.02.2021

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Bevilgningsoversikt - invest (regnskap)				
1 Investeringer i varige driftsmidler	2 941 326,53	3 508 113,00	2 450 000,00	11 184 723,60
2 Tilskudd til andres investeringer	450 000,00	0,00	0,00	0,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	99 887,00	99 887,00	115 000,00	96 198,00
4 Utlån av egne midler	980,00	1 000,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	286 936,00
6 Sum investeringsutgifter	3 492 193,53	3 609 000,00	2 565 000,00	11 567 857,60
7 Kompensasjon for mervetavgift	71 799,53	0,00	0,00	1 397 103,57
8 Tilskudd fra andre	0,00	0,00	0,00	2 435 000,00
9 Salg av varige driftsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	240 222,30
13 Bruk av lån	1 900 000,00	1 900 000,00	1 900 000,00	673 000,00
14 Sum investeringsinntekter	1 971 799,53	1 900 000,00	1 900 000,00	4 745 325,87
15 Videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
16 Bruk av lån til videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	306 000,78	96 000,00	96 000,00	0,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	276 880,00	77 000,00	77 000,00	0,00
19 Netto utgifter videreutlån	29 120,78	19 000,00	19 000,00	0,00
20 Overføring fra drift	1 549 514,78	1 728 000,00	0,00	0,00
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	27 873,85
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0,00	0,00	684 000,00	6 422 465,89
23 Dekning av tidligere års udekket belegg	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	1 549 514,78	1 728 000,00	684 000,00	6 450 339,74
25 Fremført til inndekning i senere år (dekket belegg)	0,00	0,00	0,00	0,00

INVESTERINGER og FINANSIERING AV INVESTERINGER I 2020

Tall i hele 1000 kroner

Prosjekter:		Finansiering av prosjektene:	
Anlegg:			
Ventilasjon Siratun - fullføring	207		
Tilskudd Utsira kirke	450		
Siratun - tegningsgrunnlag aktivitetssenter	81		
Kjøp av tomt Nordevågen (nær Rau)	359		
Vannledninger aust og i Kvalvik	2 223		
Sum anlegg	3 320		
Mva kompensasjon investeringer	72	Mottatt mva kompensasjon investering	-72
Avdrag formidlingslån	66	Mottatte avdrag formidl lån	-37
E.o.avdrgr formidlingslån	240	Mottatt e.o. avdrag formidl lån	-240
Utlån Ansvarlig lån Vann Vest as	1	Bruk av lån	-1 900
Avsetninger (ikke gjennomførte prosj)		Bruk av ubundne investeringsfond	
Aksjer Vann vest as	5	Bruk av disposisjonsfond	
Egenkapitalinnskudd KLP	95	Bruk av bunde driftsfond	-
		Bidrag fra driften	-1 550
Sum finansieringsbehov	3 798	Sum finansiering	-3 798

Investeringer i Anleggsmidler - Budsjettavvik

Prosjekt	Bokført Tidligere år	Budsjett 2020	Utgiftsført 2020	Avvik Budsjett minus regnskap	Utgiftsført totalt
Ventilasjon Siratun - fullføring	6332	216	207	10	6 539
Tilskudd Utsira kirke		450	450	-	
Siratun - fullføring oppgradering		32		32	
Siratun - tegningsgrunnlag aktivitetscenter		100	81	19	
Bobilparkering		150		150	
Kjøp av tomt Nordevågen (nær Rau)		360	359	1	
Brannkum Herberg		100		100	
Vannledninger aust og i Kvalvik		2 100	2 223	-123	
Aksjer Vann Vest AS		5	5	-	
Egenkapitalinskudd Klø		95	95	-	
Utlån ansvarlig lån Vann Vest AS		1	1	-0	
Sum Investeringer i anleggsmidler		3 609	3 420	189	

(Eks mva kompensasjon)

Mva-kompensasjon på kr 71' er holdt utenfor tabellen siden regnestykket går i 0 med motsvarende inntektspost. Investeringer inkl mva kompensasjon er på kr 3.492.193

Saldering Investeringsregnskapet:

"Budsjettavvik" og ikke igangsatte investeringer	-189	Regnskapet salders ved at mindreforbruk fjernes ved at overføring fra driften reduseres med kr 178'. Behovet for bruk av disposisjonsfond i driften reduseres tilsvarende. §4-.6 i regnskapsforskriften.
Budsjettavvik avdrag	10	
Sum reduserte utgifter	-178	
Redusert behov for finansiering iff budsjett	-178	

Note:

Kommunestyret vedtok i februar 2021 å rebudsjettere følgende investeringer:
(Dvs overføre ikke brukte budsjettmidler fra 2020-2021)

Bobilparkering	150
	150

Kommentarer til investeringsregnskapet

De enkelte prosjekter fremgår i egen oversikt.

Kjøp av aksjer gjelder egenkapitalinnskudd i KLP, kommuns pensjonskasse, som årlig fremmer krav om at det må skytes inn egenkapital.

Avdrag på lån gjelder ordinære avdrag til formidlingslån i Husbanken. En låntaker har innfridd ekstraordinært (kr 200.000). Tilsvarende beløp er sendt tilbake til Husbanken. Regnskapstallene er derfor noe høyere, enn de budsjetterte tallene. (Avdrag på øvrige lån føres i driftsregnskapet)

Kompensasjon for merverdiavgift motsvares av tilsvarende tall under overføringer på inntektssiden og går netto i 0.

Vi har lånt kr 673.000 på slutten av året i forbindelse med forsert aktivitet hos kraftlagets prosjekt på Utsira. Vi ønsker å utnytte synergier med felles grøfter. Låneopptak og arbeider var fra vår side kalkulert å skje først til neste år.

Nærmere om de ulike prosjekt:

Ventilasjon Siratun – Enøkprosjekt er i prinsippet fullført. Dokumentasjon av besparelser og endelig ferdigbefaring gjenstår. Likeledes utbetaling av tilskudd fra Enova på kr 271.000. Prosjektet er overskredet med kr 23'. Det hefter noe usikkerhet i forhold til avrundning av prosjektet.

Boligprosjekt på Hovland, 2 omsorgsboliger og 2 kommunale boliger, er ferdigstilte. Prosjektet er fullført med resterende midler på kr 269.000. Alarmordning i forhold til sentral på sykehjemmet gjenstår. Dette må på plass for at vi skal få mva-kompensasjon i de to omsorgsboligene! Kostnadene vil i hovedsak være driftsutgifter som justeres i egen budsjettsak i 2020. Avsatte budsjettmidler til dette, kr 141.000, er ubrukte.

Oppgradering Siratun er påbegynt med justering av nytt arkivrom for bortsetting av materiell. Rehabilitering av fasadepilarer foran (under!) Siratun er satt i bestilling, men gjenstår i prosjektet.

Kaifront i Sørøvågen er på plass innenfor budsjett.

Årets mest i øyenfallende prosjekt, ved *opptrekk i sør og havnepromenaden* langs 1000-årsstedet i Nordevågen, er iverksatt og fullført. Restmidler i forhold til budsjett er kr 107.000

Prosjektene *Kirke*, og *digitalisering* har ikke kommet i gang. Egen sak om rebudsjettering i 2020 fremlegges.

VAR-prosjektene *avløpsnett*, *vannledningsnett* og *-kummer*, samt *vannledningsnett i felles grøfter* i forbindelse med kraftlagets arbeider på Utsira, er, sett under ett, bokførte med et underskudd på kr 18.000.

Kunstinstallasjonen *Lysende hoder* ble avduket i september. Prosjektet ble tilgodesett med 2/3 eksterne tilskudd fra bank og fylke. Prosjektet noterer dog en overskridelse på kr 26.000, bla ble det ekstra kostnader med fremføring av strøm.

Det er ikke avhendet noen anleggsmidler.

Midler til pågående prosjekter er i behold på ulike disposisjonsfond. Det fremmes sak i februar 2020 om prosjekter som ikke er påbegynte fremdeles skal gjennomføres.

Budsjettkontrollen for de ulike prosjektene synes å være grei. Dog et forbehold i forhold til prosjekt *Ventilasjon* som det ikke er satt endelig sluttstrek for.

Finansiering:

Mottatte avdrag gjelder avdrag formidlingslån jfr Husbankens ordning, samt ekstraordinær innfrielse av lån fra en låntaker.

Det er som nevnt ovenfor tatt opp lån på kr 673.000.

Regnskapet er saldert ved bruk av fond. Det er ikke brukt mer av fondene, enn strengt nødvendig da vi kun har disposisjonsfond tilgjengelige. Dette betyr at pågående prosjekter og ikke påbegynte prosjekter må sikres ny finansiering ved nytt budsjettvedtak i 2020.

Refusjon av merverdiavgift for investeringer spesifiseres på egen linje i investeringsregnskapet. Motposten på samme totalbeløp er innbakt og fordelt på de respektive investeringsprosjekt. Netto investeringsutgifter er kr 9,788 millioner fordelt på prosjekter som vist i oversikten «*Investeringer i Anleggsmidler*».

I samme oversikt, er også årets saldering av investeringsregnskapet vist. Det er brukt kr 1,343.000 mindre, enn planlagt i samlet budsjett. Kommunestyret bestemmer i februar 2020 at kr 678.000 av disse skal rebudsjetteres til pågående og planlagte budsjett.

I så fall frigjøres kr 665.000 til nye prosjekter. Pengene står på ikke øremerket disposisjonsfond.

Oversikt - balanse

1 UTSIRA KOMMUNE - 2020

18.02.2021

	Regnskap 2020	Regnskap 2019
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	150.781.928,55	147.673.563,02
1. Varige driftsmidler	94.778.734,55	93.700.827,02
1. Faste eiendommer og anlegg	93.802.674,87	92.682.963,34
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	976.059,68	1.117.863,68
II. Finansielle anleggsmidler	5.736.130,00	5.912.143,00
1. Aksjer og andeler	3.384.920,00	3.295.033,00
2. Obligasjoner	0,00	0,00
3. Utlån	2.351.210,00	2.627.110,00
III. Immaterielle eiendeler	0,00	0,00
IV. Pensjonsmidler	50.267.062,00	48.060.593,00
B. Omløpsmidler	18.752.441,50	15.024.593,93
I. Bankinnskudd og kontanter	17.147.810,83	10.817.078,06
II. Finansielle omløpsmidler	0,00	0,00
1. Aksjer og andeler	0,00	0,00
2. Obligasjoner	0,00	0,00
3. Sertifikater	0,00	0,00
4. Derivater	0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer	1.604.630,87	4.207.515,87
1. Kundefordringer	1.353.980,87	4.207.515,87
2. Andre kortsiktige fordringer	0,00	0,00
3. Premieavvik	250.640,00	0,00
Sum eiendeler	169.534.368,05	162.698.156,95
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	79.692.457,43	71.971.790,84
I. Egenkapital drift	11.837.207,88	9.316.595,58
1. Disposisjonsfond	10.102.125,36	5.901.477,83
2. Bundne driftsfond	1.735.082,50	1.765.542,50
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0,00	0,00
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0,00	1.849.575,25
II. Egenkapital investering	7.000,00	7.000,00
1. Ubrundet investeringsfond	0,00	0,00
2. Bundne investeringsfond	7.000,00	7.000,00
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0,00	0,00
III. Annen egenkapital	67.848.149,57	62.648.195,26
1. Kapitalkonto	68.316.630,30	63.116.675,99
2. Præsioppdringer som påvirker arbeidskapitalen drift	0,00	0,00
3. Præsioppdringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-468.480,73	-468.480,73
D. Langsiktig gjeld	83.751.671,22	85.843.282,00
I. Lån	30.572.328,22	30.024.136,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	30.572.328,22	30.024.136,00
2. Obligasjonslån	0,00	0,00
3. Sertifikatlån	0,00	0,00
II. Pensjonsforpliktelse	53.179.343,00	55.819.126,00
E. Kortsiktig gjeld	6.099.239,40	4.883.104,11
I. Kortsiktig gjeld	6.099.239,40	4.883.104,11
1. Leverandørgjeld	0,00	0,00
2. Ukvidlenslån	0,00	0,00
3. Derivater	0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld	6.099.518,40	4.883.104,11
5. Premieavvik	80.721,00	0,00
Sum egenkapital og gjeld	169.534.368,05	162.698.156,95
F. Memoriakonti	0,00	0,00
I. Ubrukte lånemidler	-1.286.374,97	-1.286.374,97
II. Andre memoriakonti	0,00	0,00
III. Motkonto for memoriakontene	-1.286.374,97	-1.286.374,97

BALANSE pr 31.12 DE SISTE 10 ÅRENE

BEIENDELER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Anleggsmidler										
Faste eiendommer	63 932	64 127	64 684	73 232	73 998	73 825	78 591	85 254	92 583	93 803
Utstyr, maskiner m.v.	1 286	1 320	1 163	1 206	1 109	1 387	1 201	1 195	1 118	976
Utlån	2 806	2 791	2 755	2 918	2 882	3 122	2 964	2 867	2 627	2 351
Aksjer	2 601	2 658	2 723	2 794	2 867	2 961	3 079	3 189	3 285	3 385
Pensjonsmidler	24 305	26 278	29 331	32 418	35 156	35 043	38 847	44 895	48 061	50 267
Sum anleggsmidler	94 930	97 174	100 655	112 568	116 012	116 338	124 681	137 400	147 674	150 782
Omløpsmidler										
Fordringer	4 077	2 204	1 758	1 529	3 182	2 704	1 317	1 898	4 208	1 605
Kasse, postgiro, bank	14 990	16 589	17 088	13 753	11 850	13 857	15 794	17 083	10 817	17 148
Sum omløpsmidler	19 067	18 794	18 846	15 282	15 032	16 561	17 111	18 981	15 025	18 752
Sum Eiendeler	113 997	115 968	119 501	127 850	131 044	132 899	141 792	156 381	162 698	169 534
EGENKAPITAL OG GJELD										
Egenkapital										
Fond	12 464	12 378	11 559	8 518	7 027	7 996	10 314	11 620	7 674	11 844
Likv.res/Endr regnsk prinsipp	-468	-468	-468	-468	-468	-468	-468	-468	-468	-468
Ikke disponert driftsresultat	1 146	1 387	2 149	1 635	1 633	2 178	1 348	1 587	1 650	-
Annenn egenkapital	43 891	43 672	43 236	45 814	48 594	48 663	50 429	56 497	63 117	68 317
Sum egenkapital	57 033	56 968	56 476	55 498	56 786	58 370	61 622	69 235	71 972	79 692
Gjeld										
Langsiktig gjeld	19 666	19 551	19 000	25 066	25 336	24 580	27 627	30 627	30 024	30 572
Pensjonsforpliktelse	31 730	34 709	39 176	42 246	43 639	44 381	47 912	51 563	55 819	53 179
Kortsiktig gjeld	5 569	4 739	4 849	5 040	5 283	5 568	4 632	4 956	4 883	6 090
Sum gjeld	56 964	58 999	63 026	72 352	74 258	74 530	80 170	87 146	90 726	89 842
Sum Egenkapital og gjeld	113 997	115 968	119 501	127 850	131 044	132 899	141 792	156 381	162 698	169 534
Arbeidskapital	13 499	14 054	13 997	10 242	9 749	10 992	12 479	14 025	10 141	12 662
Endring i arbeidskapital	-2 922	555	-57	-3 755	-493	1 243	1 487	1 546	-3 883	2 521

Kommentarer til balansen

Anleggsmidler:

Årets investeringer er aktiverte og det er foretatt avskrivninger etter kommunal regnskapsskikk.

Endring i aksjer kr 96.198 skyldes egenkapitalinnskudd i pensjonskassen KLP. Det er redegjort for kommunens aksjer i note 9. Eiersammensetning og andeler i Haugaland kraft AS er i endring, men vi har holdt oss i ro med uendret posisjon. Vår relative andel har dog endret seg.

Omløpsmidler:

Likvide midler er i hovedsak plassert i Sparebank 1 – SR-bank. Fordringer gjelder ordinære kundefordringer. Fordring Husbanken på kr 2,14 millioner blåser tallene opp i forhold til i fjor. Fordringen er oppgjort i februar 20. Pensjonsmidler er ført opp jfr note 7.

Fond:

Fondsmidler. Se egen spesifisering i notene 1-5.

Likviditetsreserver:

Likviditetsreserven ble gjort opp i 2008. Endringer som skyldes endringer i periodiseringsprinsipp er overført ny konto for dette formålet (Endring i regnskapsprinsipp). Vi har ikke ført mot denne kontoen siden 2002.

Regnskapsresultater:

Årets overskudd er avsatt. Tidligere års avsetninger er oppgjorte.

Lånegjeld:

Se note nr 7 om pensjonsforpliktelser. For øvrig gjeld se oversikten *"Innlån i Utsira kommune"*. Den alminnelige lånegjelden i bankene er redusert med årets avdrag. Nytt lån til «var-formål» på kr 673.000 i Kommunalbanken er lagt til.

Kapitalkonto:

Note 9 gir noe mer bakgrunnsinformasjon om årets endringer.

Ubrukte lånemidler:

Gjelder startlån i Husbanken for videreformidling til innbyggerne. Midlene er så langt ubrukte. Midlene må enten lånes ut, eller returneres Husbanken.

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	44.776.182,21	42.120.360,00	39.856.000,00	41.767.296,07
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	71.799,53	0,00	0,00	3.832.103,57
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	3.196.219,94	2.968.455,00	2.782.000,00	2.111.636,91
Sum anskaffelse av midler	48.044.201,68	45.088.815,00	42.638.000,00	47.711.036,55
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	40.143.294,20	38.857.432,00	38.699.872,00	38.323.767,67
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	3.391.326,53	3.508.113,00	2.450.000,00	11.184.723,60
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	1.988.868,67	1.899.741,00	1.913.854,00	2.086.008,98
Sum anvendelse av midler	45.523.489,40	44.265.286,00	43.063.726,00	51.594.500,15
Anskaffelse - anvendelse av midler	2.520.712,28	823.529,00	-425.726,00	-3.883.463,60
Endring i ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	2.520.712,28	823.529,00	-425.726,00	-3.883.463,60
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	5.756.649,00	5.839.804,00	414.109,00	5.763.170,25
Bruk av avsetninger	3.235.936,72	4.816.275,00	839.835,00	9.646.633,85
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	2.520.712,28	823.529,00	-425.726,00	-3.883.463,60
InL overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	3.412.933,78	1.728.000,00	0,00	1.497.810,00
Interne utgifter mv	3.412.933,78	1.728.000,00	0,00	1.497.810,00
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt endring arbeidskapital

1 UTSIRA KOMMUNE - 2020

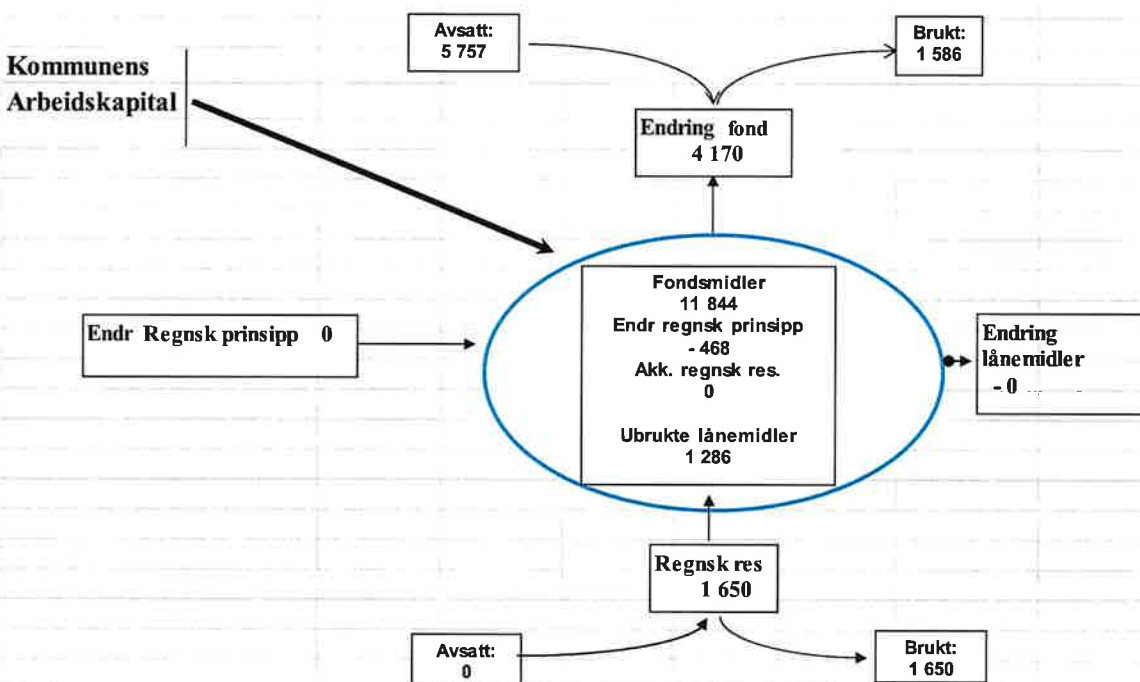
16.02.2021

	Regnskap 2020	Regnskap 2019
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	6.330.732,57	-6.266.323,17
Endring lhendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	-2.281.051,00	2.516.905,10
Endring premieavvik	-321.834,00	-207.010,00
Endring aksjer og andeler	0,00	0,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	3.727.847,57	-3.956.428,07
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-1.207.135,29	72.964,47
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	2.520.712,28	-3.883.463,60

OVERSIKT ARBEIDSKAPITAL

Endring Fondsmidler:

Fond	Pr 1.1.	Avsatt	Brukt	Pr 31.12.
Disposisjonsfond	5 901	5 560	1 359	10 102
Ubunde investeringsfond	0	-	-	0
Bunde investeringsfond	7	-	-	7
Bunde driftsfond	1 766	197	227	1 735
	7 674	5 757	1 586	11 844

Endring regnskapsprinsipp:

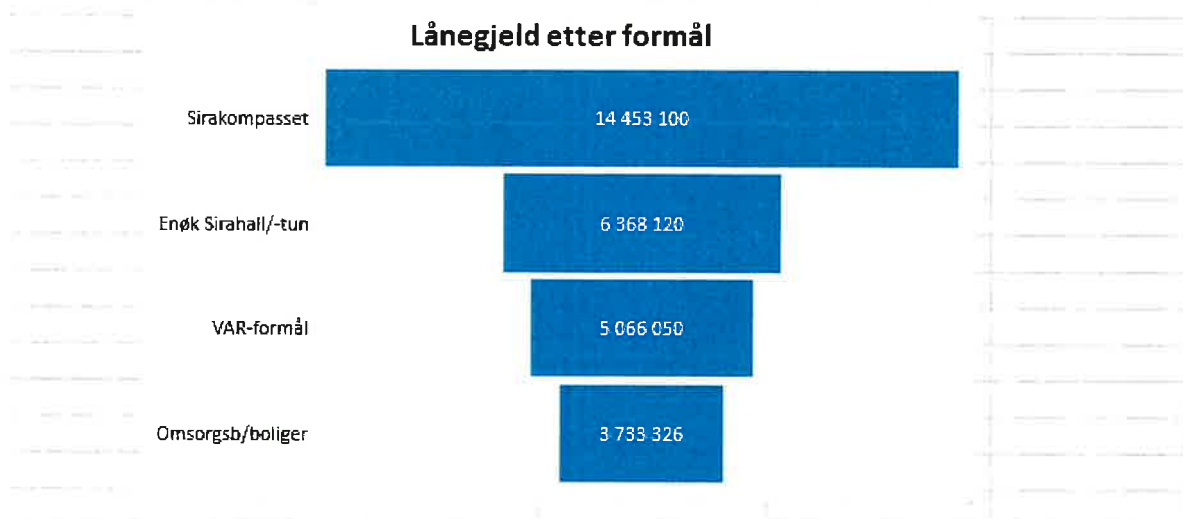
	Pr 1.1.	Avsatt	Brukt	Pr 31.12
Endring regnskapsprinsipp	-468	-	-	-468

Regnskapsresultater (ikke disponerte driftsresultater):

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Akkumulert netto regnskapsresultat	1 635	1 789	2 178	1 348	1 587	1 650	Nye forskrifter

*Fra 2020 er det slutt på begrepet "ikke disponerte driftsresultat". Beløpet salderes i stedet direkte mot fond.

LÅNEGJELD UTSIRA KOMMUNE				
År	Innlån	Utlån	Netto lånegjeld	Endring
2000	1 555	1 614	-58	-58
2001	1 420	3 140	-1 720	-1 661
2002	1 274	3 211	-1 937	-217
2003	1 614	3 176	-1 562	375
2004	1 450	3 187	-1 737	-175
2005	1 108	3 084	-1 976	-238
2006	1 520	3 052	-1 532	443
2007	1 229	2 811	-1 582	-49
2008	1 038	2 629	-1 591	-9
2009	977	2 575	-1 598	-8
2010	20 207	2 716	17 491	19 089
2011	19 666	2 806	16 860	-631
2012	19 551	2 791	16 760	-101
2013	19 000	2 755	16 246	-514
2014	25 066	2 918	22 148	5 902
2015	25 336	2 882	22 454	306
2016	24 580	3 122	21 458	-996
2017	27 627	2 964	24 663	3 205
2018	30 627	2 867	27 760	3 097
2019	30 024	2 627	27 397	-363
2020	30 572	2 351	28 221	824

Innlån Utsira kommune - Oversikt pr 31.12.20

kontonr	Långiver	Formål	Opptatt	Betalte		Avdrag	Restgjeld	Påløpt rente 2020	Påløpt rente 2019
				Rente %	Renter				
24519005	Kommunalbanken	Sirakompasset	2010	2,76	104 076	125 000	3 687 500	8 481	8 476
24519010	Kommunalbanken	Sirakompasset	2010	0,94	80 689	100 000	2 950 000	1 849	10 663
24519020	Kommunalbanken	Ventilasjon	2014	0,80	44 450	190 580	2 668 120	3 509	10 988
24519021	Kommunalbanken	Ventilasjon	2017	0,86	58 353	100 000	3 700 000	2 740	7 410
24519040	Kommunalbanken	Sirakompasset	2010	0,95	131 255	264 940	7 815 600	4 331	11 501
24519041	Kommunalbanken	VAR-tjenester	2019	1,49	12 105	11 410	661 590	82	232
24519045	Kommunalbanken	VAR-tjenester	2014	1,14	44 995	120 540	2 504 460	2 379	5 338
24519046	Kommunalbanken	Boliger Hovland	2018	1	34 588	66 670	1 866 660	3 721	11 265
24519047	KLP	Boliger Hovland	2018	2,14	41 373	66 667	1 866 666	9 947	10 343
24519048	KLP	VAR-tjenester	2020	0,9		1 900 000		4 477	
Formidlingslån:									
24519109	Husbanken	startlån	2012	0,798	7 668	256 001	226 732	153	775
24519110	Husbanken	startlån	2015	0,798	12 717	50 000	725 000	490	1 244
Sum alle lån					572 269	1 351 808	30 572 328	42 159	78 235
ESTIMERTE LANGSIKTIGE GJELDS- OG PENSJONSFORPLIKTELSE:									
24041000	Estimerede pensjonsforpliktelse KLP								
24041001	Estimerede pensjonsforpliktelse SPK								
24014000	Estimert arb giver avg pensjsforpl KLP								
24014001	Estimert arb giver avg pensjsforpl SPK								
Sum bokført langsiktig gjeld i balansen							83 751 671		

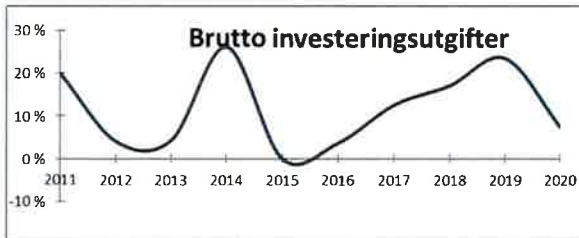
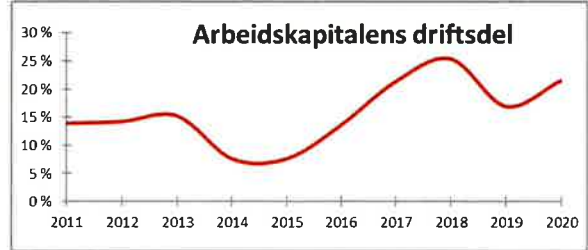
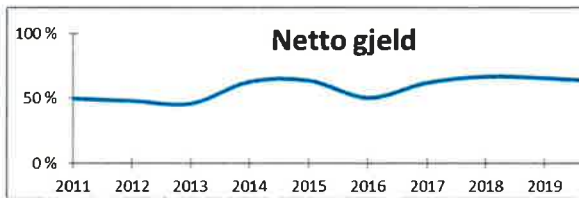
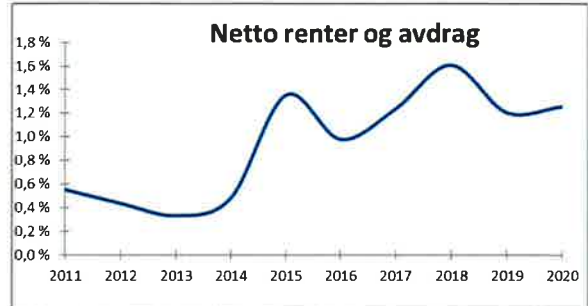
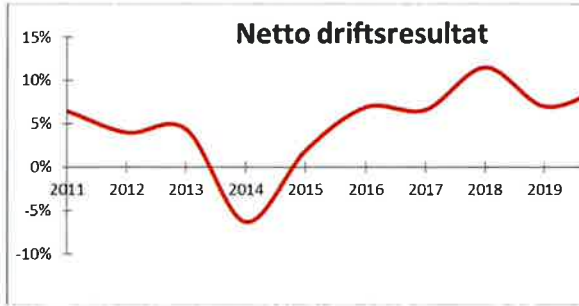
NØKKELTALL - siste 10 år

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brutto driftsresultat	1 437	378	530	-3 208	-300	1 849	1 668	3 955	1 946	2 769
Renteinntekter	1 007	965	945	918	759	757	781	757	1 198	1 019
Renteutgifter	-676	-630	-561	-586	-582	-519	-517	-572	-714	-536
Netto avdrag	-518	-482	-501	-501	-655	-655	-756	-856	-989	-1 046
Netto renter + avdrag	-187	-147	-117	-169	-478	-417	-492	-670	-504	-563
Netto driftsresultat	2 201	1 356	1 554	-2 224	672	2 959	2 638	4 799	2 939	4 070
Refusjon moms investering	1 310	217	221	-	-	-	-	-	-	-
Nto dr. res Just for momsref invest	891	1 139	1 333	-2 224	672	2 959	2 638	4 799	2 939	4 070
Rammetilskudd	19 558	20 840	22 105	22 895	24 535	27 154	26 822	28 134	27 479	29 356
Brutto investeringer	6 745	1 386	1 540	9 198	9	1 561	4 993	7 096	9 788	3 320
Netto lånegjeld	16 860	16 246	16 246	22 148	22 454	21 458	24 663	27 760	27 397	28 221
Disposisjonsfond	3 830	728	3 736	1 532	1 535	4 084	7 610	9 443	5 901	10 102
Akk. nto. regnskapsresultat	1 146	1 387	2 149	1 635	2 023	2 178	1 348	1 587	1 650	-
Arbeidskapitalens driftsdel	4 744	4 833	5 417	2 699	2 699	5 801	8 490	10 561	7 083	9 648
Sum driftsinntekter	33 984	33 898	35 504	35 263	35 263	42 648	39 754	41 569	41 767	44 776

I prosent av driftsinntektene utgjør:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brutto driftsresultat	4 %	1 %	1 %	-9 %	-1 %	4 %	4 %	10 %	5 %	6 %
Netto renter og avdrag	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
Netto driftsresultat	6 %	4 %	4 %	-6 %	2 %	7 %	7 %	12 %	7 %	9 %
Netto dr.res just for momsref inves	3 %	3 %	4 %	-6 %	2 %	7 %	7 %	12 %	7 %	9 %
Rammetilskuddet	58 %	61 %	62 %	65 %	70 %	64 %	67 %	68 %	66 %	66 %
Brutto invest.utgifter	20 %	4 %	4 %	26 %	0 %	4 %	13 %	17 %	23 %	7 %
Netto lånegjeld *	50 %	48 %	46 %	63 %	64 %	50 %	62 %	67 %	66 %	63 %
Disposisjonsfond	11 %	2 %	11 %	4 %	4 %	10 %	19 %	23 %	14 %	23 %
Akk. nto. Regnsk.resultat	3 %	4 %	6 %	5 %	6 %	5 %	3 %	4 %	4 %	0 %
Arbeidskapitalens driftsd.	14 %	14 %	15 %	8 %	8 %	14 %	21 %	25 %	17 %	22 %

Illustrerte tall i forhold til andel av driftsinntekter:

NOTER TIL REGNSKAPET

- Utvalg av noter tar for systematikken og sammenligningens del utgangspunkt i revisorforeningens forslag til noter og gruppering. En del av notene er ikke aktuelle for oss og er følgelig ikke utarbeidet. Angitt med rødt i oversikten under. Note 31 årsverk har vært aktuell tidligere og blir faktisk brukt i det daglige. Så den tar vi med...

<u>Regnskapsprinsipper og vurderingsregler</u>	
<u>Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)</u>	
<i>Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp</i>	
<u>Note 1: Arbeidskapital</u>	§5-10 a
<u>Note 2: Arets endring i kapitalkonto</u>	§5-10 b
<u>Note 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, estimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil</u>	§5-10 c
<i>Faste noteopplysninger om eiendeler</i>	
<u>Note 4: Anleggsmidler</u>	§5-11 a
<u>Note 5: Aksjer og andeler i varig eie</u>	§5-11 b
<u>Note 6: Utlån</u>	§5-11 c
<u>Uaktuell Note 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater</u>	§5-11 d
<u>Note 8: Rentesikring</u>	§ 5-11 e
<i>Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser</i>	
<u>Note 9 : Langsiktig gjeld</u>	§5-12 a
<u>Uaktuell: Avdrag på lån</u>	§5-12 b
<u>Note 11: Pensjon</u>	§5-12 c
<u>Note 12: Garantiansvar</u>	§5-12 d
<i>Faste noteopplysninger om andre forhold</i>	
<u>Note 13: Bundne fond. + Oversikt over alle fond</u>	§5-13 a
<u>Note 14: Selvkostområder</u>	§5-13 b
<u>Uaktuell Note 15: Salg av finansielle anleggsmidler</u>	§5-13 c
<u>Note 16: Ytelser til ledende personer i virksomheten</u>	§5-13 d
<u>Se note 16 Note 17: Godtgjørelse til revisor</u>	§5-13 e
<i>Resultatoppstillinger</i>	
<u>Uaktuell Note 18: Resultatoppstillinger – maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs</u>	§5-14
<u>Uaktuell Note 19: Resultatoppstillinger – tannhelsetjenesten</u>	Forskr. om atskilte regnskaper
<u>Uaktuell Note 20: Resultatoppstillinger avfallsvirksomheten</u>	Avfallsforskriften § 15-4
<i>Faste noteopplysninger for kommunale foretak og interkommunale samarbeid</i>	
<u>Uaktuell Note 21: Fordeling av inntekter og utgifter</u>	§§ 6-2 a og 8-2 a
<u>Uaktuell Note 22: Overføringer til dekning av merforbruk</u>	§§ 6-2 b, 8-2 b og 9-4
<i>Obligatoriske noter i konsolidert årsregnskap</i>	
<u>Alle uaktuell da vårt konsoliderte regnskap = kommuneregnskapet Note 23-26</u>	§10-4
<i>Aktuelle noter for å bedømme økonomisk utvikling og stilling</i>	
<u>Note 27: Usikre forpliktelser</u>	§ 5-15
<u>Uaktuell Note 28: Skatteutgifter</u>	
<u>Note 29: Spesifikasjon av vesentlige poster</u>	
<u>Note 30: Estimatendringer og korrigering av tidligere års feil</u>	
<u>Note 31: Egen note med oversikt over årsverk</u>	

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon. Kommunen avlegger derfor ikke noe konsolidert årsregnskap. Se note 27 om nærmere opplysninger om disse.

Kommunen er deltaker i interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper. De største samarbeidene er listet opp nedenfor:

Rettssubjekter kommunen deltar i	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Haugesund kommune	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Haugesund
Haugaland Vekst IKS	Rådgivning	IKS	
Haugaland kontrollutvalg	Sekretariat ktr utv	IKS	Tysvær
Interkommunalt Arkiv IKA	Arkivtjenester	IKS	
Krisesenter Vest avd Haugesund	Krisesenter	IKS	
Haugaland brann & redning IKS	Brannvern	IKS	

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	18 752 442	15 024 594	
2.3 Kortsiktig gjeld	6 090 239	4 883 104	
Arbeidskapital	12 662 202	10 141 490	2 520 712

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	-40 143 294
Sum driftsinntekter	44 776 182
Netto finansutgifter	-562 661
Netto driftsresultat	4 070 227
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	3 492 194
Sum investeringsinntekter	-1 971 800
Netto utgifter videreutlån	29 121
Netto utgifter i investeringsregnskapet	1 549 515
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	2 520 712
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	0
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	2 520 712
Differanse (forklares nedenfor)	0

Note 2 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr	63 116 676
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)		
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr	2 941 327
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	-
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler		
Kjøp av aksjer og andeler	kr	5 000
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler		
Utlån	kr	980
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	94 887
Avdrag på eksterne lån	kr	1 351 808
Økning pensjonsmidler SPK	kr	146 096
Økning pensjonsmidler KLP	kr	2 060 373
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr	2 639 783
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)		
Avgang fast eiendom og anlegg		
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	1 863 419
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Avgang aksjer og andeler	kr	-
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr	-
Avdrag på utlån	kr	276 880
Avskrivning utlån	kr	-
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	-
Bruk av midler fra eksterne lån	kr	1 900 000
Reduksjon pensjonsmidler	kr	-
Økning pensjonsforpliktelser	kr	-
Urealisert kurstap utenlandslån	kr	-
Saldo 31.12.	kr	68 316 630

NOTE NR 3 LIKVIDITETSRESERVER

avsatt i driftsregnskapet konto 25980.001 0

avsatt i investeringsregnskapet konto 25980.002 0

avsatt i investeringsregnskapet konto 2581.000

Konto for endring av regnskapsprinsipp drift

Saldo pr 31.12.19 468 480,73

Skriver seg fra:

1992-2002 Endring feriepenger 464 636,73

2001 Endring periodisering mva -13 157,00

2001 Endring periodisering renter 17 001,00

468 480,73

Note 4 - Anleggsregister

1. Bokført verdi pr. 31.12.2020	Avskrives over:						Sum
	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.20	1 802	1 073	1 432,74	5 935	76 176	26 476	112 895
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	777	777
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 01.01.20	0	-1 044	-389	-2 924	-9 288	-6 325	-19 971
Bokført verdi 01.01.20	1 802	29	1 043	3 011	66 888	20 928	93 701
Tilgang i året	359	0	0	0	2 223	359	2 941
Avgang i året	0	0	-0	0	0	0	-0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	-29	-106	-293	-975	-460	-1 863
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.20	2 161	0	937	2 718	68 136	20 826	94 778

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2020	Avskrives over:						Sum
	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.20	1 802	1 073	1 433	5 935	76 176	26 476	112 895
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	-	0	0	777	777
Tilgang i året	359	0	-	0	2 223	359	2 941
Avgang i året	0	0	-	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	-	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	-	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	-	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.20	2 161	1 073	1 433	5 935	78 399	27 612	116 613
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 31.12.20	0	-1 073	-495	-3 218	-10 264	-6 785	-21 835
Bokført verdi 31.12.20	2 161	0	937	2 718	68 136	20 826	94 778

	0 ÅR	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	Sum
Kostpris v/tilgang i året	359	0	0	0	2 223	359	2 941
Salgssum v/avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	-29	-106	-293	-975	-460	-1 863
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Sum endring kapitalkonto	359	-29	-106	-293	1 248	-101	1 078

Avgang i året (bokført verdi)

Salgssum ved salg

Negativt verdiavvik ved Salg

Positivt verdiavvik ved Salg

Netto verdiavvik: -

Forklaring:

0 ÅR = tomtegrunner

05 ÅR = Edb-utstyr, kontormaskiner ol

10 ÅR = Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy ol

20 ÅR = Brannbiler, park pl, tekn anl, renseanl, pumpestasjoner ol

40 ÅR = Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledn ne

50 ÅR = Forretn bygg, lager, adm bygg, sykehj, kultur, brannstasjon

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2020	Balanseført verdi 01.01.2020
KLP egenkapitalinnskudd	22166000	0 %	kr -	kr 1 208 720	kr 1 113 833
Andelslaget Haukeliveg	22170000			kr 500	kr 500
AL Biblioteksentralen	22170001			kr 300	kr 300
Musikkselskapet Nordvegen AS	22170002	1,33		kr 2 200	kr 2 200
Destinasjon Haugalandet & Haugesund AS	22170003	0,58		kr 15 000	kr 15 000
Rutebåten Utsira AS	22170004	100		kr 1 200 000	kr 1 200 000
Haugaland kraft AS	22170006	0,33		kr 820 000	kr 820 000
Haugalandsmuseene AS	22170007	1		kr 2 200	kr 2 200
Haugaland Vekst IKS	22170009	9		kr 100 000	kr 100 000
Marin Energi Testcenter AS	22170010	1,46		kr 22 000	kr 22 000
Vann Vest AS 10 aksjer	22170011			kr 9 000	kr 9 000
Haugaland Brann og redning IKS	22170012				kr 5 000
Sum			kr -	kr 3 379 920	kr 3 290 033

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån) nr 1					
Nr 22275001	kr 75 480	kr 94 360			
Nr 22275018	kr -	kr 255 000	kr -	kr -	kr -
Nr 22275023	kr 24 750	kr 27 750	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 100 230	kr 377 110	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler					
Ansvarlig lån Vann Vest as	kr 980	kr -	kr -	kr -	kr -
Ansvarlig lån Haugaland kraft	kr 610 000	kr 610 000	kr -	kr -	kr -
Ansvarlig lån Haugaland kraft	kr 1 640 000	kr 1 640 000	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum egenfinansierte utlån	kr 2 250 980	kr 2 250 000	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 2 351 210	kr 2 627 110	kr -	kr -	kr -

Det er ingen tap på utlån i 2020.

Note 8 Renteesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum (kroner.)	Siste forfall	Rentebinding til	Betaler	Finansreglementet
1	661 590		jun.30	1,490	§ 4.7
2	2 504 460		sep.24	1,140	§ 4.7
3	1 866 666		okt.23	2,140	§ 4.7
4	3 687 500		jun.28	2,760	§ 4.7
11	2 950 000		jun.22	0,940	§ 4.7

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finansreglementet
Ingen!								

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2020	Kommune- kassen
Lån til egne investeringer	29 620 596
Lån til andres investeringer	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0
Lån til videreutlån	951 732
Sum bokført langsiktig gjeld	30 572 328
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>
Lån som forfaller i 2021	0
Herav lån som må refinansieres	0

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2020
Langsiktig gjeld med fast rente :	11 670 216
Langsiktig gjeld med flytende rente :	18 902 112

Note 11 Pensjonsforpliktelse

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i **Kommunal Landspensjonskasse (KLP)** og **Statens pensjonskasse (SPK)** som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, bamepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2020	2019
Innestående på premiefond 01.01.	241 381	-
Tilført premiefondet i løpet av året	194 400	-
Bruk av premiefondet i løpet av året	267 911	-
Innestående på premiefond 31.12.	167 870	241 381

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønsvækst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/1 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/1 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/1 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010. Vi har valgt 1/1 hele tiden.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har innvirkning på netto driftsresultat ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er tilsvarende lavere/høyere enn faktisk betalte pensjonspremier. Innvirkningen tilsvarer de enkelte års premieavvik.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %	
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %	
Forventet årlig lønsvækst	2,48 %	2,48 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimataavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	KLP		SPK	
	2020	2019	2020	2019
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 733 059	1 789 158	380 807	369 253
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 594 881	1 884 814	204 922	239 305
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 713 742	-1 812 912	-180 119	-195 606
Administrasjonskostnad	110 882	104 481	11 512	13 860
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	1 725 080	1 965 541	417 122	426 812
B Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	1 951 698	2 374 434	344 137	535 526
C Årets premieavvik (B-A)	226 618	408 893	-72 985	108 714

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2020	2019	2020	2019
B Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	1 951 698	2 374 434	344 137	535 526
C Årets premieavvik	-226 618	-408 893	72 985	-108 714
D Amortisering av tidligere års premieavvik	408 893	703 275	108 713	1 503
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	2 133 973	2 668 816	525 835	428 315
G Pensjonstrekk ansatte	316 163	294 119	70 011	79 118
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	1 817 810	2 374 697	455 824	349 197

Akkumulert premieavvik	2020	2019	2020	2019
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	408 893	703 275	108 325	1 503
Årets premieavvik	226 618	408 893	-72 985	108 714
Sum amortisert premieavvik dette året	-408 893	-703 275	-108 713	-1 503
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	226 618	408 893	-73 373	108 714
Arbeidsgeberavgift av akkumulert premieavvik				
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	226 618	408 893	-73 373	108 714

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2020	2019	2020	2019
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	5 770 342	4 128 235	1 244 607	1 900 373
Årets premieavvik	-226 618	-408 893	72 985	-108 714
Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)				
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	-3 858 506	2 051 000	-369 644	-547 054
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	1 685 218	5 770 342	947 948	1 244 605
Herav:				
Brutto pensjonsforpliktelse	46 459 596	48 484 347	6 440 632	6 591 195
Pensjonsmidler	44 774 378	42 714 005	5 492 685	5 346 589
Arbeidsgeberavgift av netto pensjonsforpliktelse	178 633	611 656	100 482	131 928

Note 12 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Type garanti	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Opprinnelig garanti-ansvar	Utløper dato
			31.12.2020	31.12.2019		
Rutebåten Utsira AS	Lånegaranti	kr	kr	kr	1 088 000,00	15.01.2025
1,6 % av kr 68 millioner		kr	kr	kr		
Kommunen har ikke innfridd noen garantier i 2020.						
Sum garantiansvar			kr	kr		

Note 13 Bunde fond + oversikt over disposisjonsfond

	Pr 1.1.2020	Omdisponert Sak 147	Avsatt		Brukt		Pr 31.12.20
			Drift	Investeringer	Drift	Investeringer	
2.51 BUNDNE DRIFTSFOND							
25 199 004 Utbedringstilskott	416 074,50						416 074,50
25 199 006 Psykisk helsevern	89 622,78						89 622,78
25 199 008 Rekom bamehage utviklingstilsk			25 000,00				25 000,00
25 199 012 Selvkostfond renovasjon	55 318,60		525,00		12 505,00		43 338,60
25 199 013 Selvkostfond avløp	101 285,28		23 227,00				124 512,28
25 199 014 Skole-desentralisert utvikling			25 000,00				25 000,00
25 199 015 Kulturell skolesekk	22 932,00		11 900,00				34 832,00
25 199 019 Utviklingsmidler skole	80 000,00		50 000,00				130 000,00
25 199 020 Kompetansmidler skolen	57 434,00						57 434,00
25 199 021 Folkehelsemidler 2018	32 000,00				32 000,00		-
25 199 022 Testamentarisk gave S.E.H	434 908,34						434 908,34
25 199 023 Arena og utviklingsmidler bibliotek	-						-
25 199 025 Sittkagranprosjekt	182 700,00		61 193,00		182 700,00		61 193,00
25 199 026 Kvalifiseringsprogram NAV	293 267,00						293 267,00
	1 765 542,50		196 845,00		227 205,00		1 735 182,50
2.53 - 2.54 UBUNDNE INVESTERINGSFOND							
25 399 001 Ikke øremerket	-						-
25 399 003 Infrastruktur næring nord	-						-
25 399 010 Øremerket vannverk vannmålere	-						-
25 399 016 Havner nord og sør	-						-
25 399 023 Ventilasjon Siratun	-						-
25 399 043 Parkering Sørrevågen	-						-
2.5 BUNDE INVESTERINGSFOND							
25 599 001 Bunde investeringsfond renovasjon	7 000,00						7 000,00
	7 000,00						7 000,00
2.56 - 2.57 DISPOSISJONSFOND							
25 699 000 Disposisjonsf havnekassen	78 152,06						78 152,06
25 699 001 Egenandel folkehelse	32 000,00						32 000,00
25 699 002 Kompetanseplan	76 000,00						76 000,00
25 699 004 Kommuneplan	100 000,00						100 000,00
25 699 006 Fyrformål	40 000,00						40 000,00
25 699 007 Hp-næring 2019 egenandel	116 034,50						116 034,50
25 699 008 Rådveldesum næringsformål	46 499,00		322 000,00				368 499,00
25 699 011 Fond dekning premieavvik pensjon	1 013 850,00				402 555,00		611 295,00
25 699 012 Integreringstilskudd flyktninger	1 053 128,74				67 977,59		985 151,15
25 699 013 Ansettelse kommunedirektør			133 000,00				133 000,00
25 699 018 Bedriftshelsetjeneste 2020			17 000,00				17 000,00
25 699 019 Siradagane			35 000,00				35 000,00
25 699 022 Disposisjonsfond fra drift	2 634 448,53	-1 100 000,00	4 149 804,00		888 623,88		4 795 628,65
25 699 025 Turistbrosjyre 2019	20 000,00						20 000,00
25 699 026 Lekkasjer Sirakompasset	286 000,00	1 100 000,00	750 000,00				2 136 000,00
25 699 027 Boligetableringstilskudd	405 365,00		153 000,00				558 365,00
	5 901 477,83		5 559 804,00		1 359 156,47		10 102 125,36
	7 674 020,33		5 756 649,00		1 586 361,47		11 844 307,86

Note 14 Selvkostområder

	Resultat 2020					Balansen 2020	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	582 915	594 895	-11 980	98,0 %	100,0 %	-11 900	43 339
Vann	1 085 768	1 047 833	37 935	103,6 %	100,0 %	-37 935	178 426
Avløp	254 148	231 883	22 265	109,6 %	100,0 %	22 265	124 512

	Resultat 2019					Balansen 2019	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	525 745	605 274	-79 529	86,9 %	100,0 %	-79 529	131 648
Vann	1 187 700	1 277 543	-89 843	93,0 %	0,0 %		313 225
Avløp	303 164	262 686	40 478	115,4 %	0,0 %	40 478	101 285

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Note 16 og 17 Godtgjørelse til rådmann, ordfører, revisor

Ytelser til ledende personer	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rådmann	kr 934 863	kr 933 363	kr 900 863	kr 864 552	kr 815 615	kr 785 000	kr 785 000
Ordfører	kr 592 798	kr 534 662	kr 519 000	kr 507 000	kr 435 325	kr 425 035	kr 415 248

* Ordførerstillingen var på 85% i 2010-2012, 80 % i 2013. I 2014, 2015 og 2016 utgjør utbetalt 60 % stilling av oppgitt årslønn.

Fra 2017 er lønnen fastsatt av kommunestyret uten angivelse av stillingsprosent.

All lønn er oppgitt pr 31.12. i året.

Godtgjørelse til revisor

Kommu

Ordfører mottar også politikergodtgjørelser for møter.

I 2020 er det utbetalt kr 23.711 for møter i formannskapet,

kr 2.220 for kommunestyremøter.

NOTE 27 Usikre forpliktelser

--

NOTE 29 Spesifikasjon av vesentlige poster

Ingen spesielle i 2020.

NOTE nr. 31 Årsverk

Tekst	Regnskaps- året	Forrige år	Året før
Antall årsverk	33,9	31	33,5
Antall ansatte	46	42	50
Antall kvinner	33	30	33
% andel kvinner	72 %	71 %	66 %
Antall menn	13	12	17
% andel menn	28 %	29 %	34 %
Antall kvinner høyere stillinger	4	4	3
% andel kvinner i høyere stillinger	44 %	44 %	33 %
Antall menn i høyere stillinger	5	5	6
% andel menn i høyere stillinger	56 %	56 %	67 %

Fordeling heltid/deltid

Tekst	Regnskaps- året 2019	Forrige år	Året før
Antall deltidsstillinger			
Antall ansatte i deltidsstillinger	27	25	30
Antall kvinner i deltidsstillinger	22	21	22
% andel kvinner i deltidsstillinger	81 %	84 %	73 %
Antall menn i deltidsstillinger	5	4	8
% andel menn i deltidsstillinger	19 %	16 %	27 %

FORTS NOTE NR 31 ÅRSVERK - SPESIFIKASJON

Oversikt pr 31.12.20

	Antall ansatte		Årsverk			Endring 20-19	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Sum								
Rådmannskontor	2	1	2,0	0,3	2,3	-	2,30	2,30	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Ordfører/varaordf	0	2	0,0	1,1	1,1	-	1,09	1,03	1,0	0,6	0,7	0,7	0,9
Økonomikontor	1		1,0		1,0	-	1,00	1,00	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0
Plan & Miljøavdeling	0					-							
Næringsavdeling	1		0,8		0,8	0,80							
Flyktningekontor		0							0,5	0,3	0,3		
Utsira skole	3	10	2,0	6,8	8,7	1,60	7,14	8,83	8,6	8,3	7,4	8,2	8,3
Utsira barnehage		5		4,0	4,0		4,00	4,00	4,1	3,6	4,8	3,2	3,0
Utsira kulturskole	0	0	0,3		0,3		0,25	0,20	0,2	0,2	0,1	0,4	0,4
Biblioteksjef		1		0,7	0,7	0,20	0,50	0,50	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Voksenopplæring		0	0,4	0,2	0,6	0,00	0,58	0,43	0,4	0,5	0,8	0,5	0,5
"Bulyst"		0											
Helseavdeling				0,5	0,5		0,49	0,62	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Helsestasjon		1		0,5	0,5		0,50	0,37	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Siratur sykestue	2	11	0,9	7,4	8,2	0,33	7,91	8,54	8,9	8,6	8,4	8,2	9,1
Psykatri				0,2	0,2		0,20	0,20	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4
Driftsavdeling	4		3,5		3,5		3,53	3,50	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Renholdsavdeling		2		1,5	1,5		1,45	1,45	1,5	1,5	1,6	1,6	1,3
Brannavdeling	0	0						0,40	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
	13	33	10,8	23,1	33,9	2,93	30,94	33,4	33,5	33,0	33,3	32,1	33,0

Ansatte som er ansatt under flere ansvar er ført opp der de har størst tilknytning.

Derav står enkelte ansvar med 0 ansatte.

Kolumnene for årsverk gir derfor bedre bilde på aktiviteten innenfor hvert ansvar.

Timelønne og engasjementer i løpet av året er ikke medregnet.

Timelønne:	2019	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Ordinære timer	11169	11624	8160	5828	7586	6042	7121	6411
Overtid	395	406	305,9	151	390	179	209	311
Estimat:								
Omregnet til årsverk (gitt årsverk 1850 t)	6,4	6,7	4,7	3,3	4,5	3,4	4,1	3,8

Vedlegg 3

Hei!

Vi er to masterstudenter MRR Universitet i Stavanger, som skriver masteroppgave om kommuneøkonomi.

Vi vil gjerne stille deg/dere spørsmål om ny kommunelov/nye forskrifter

Økonomibestemmelsene i den nye kommuneloven trådte i kraft 1. januar 2020. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner trådte i kraft samtidig. Det er de to nye vedtakene vi vil undersøke her og derfor spør vi:

a) om Nye kommuneloven (2020):

1. Føler du at nye loven er «enklere, mer tilgjengelig og mer betydningsfull» * og forvalter «...økonomien slik at den økonomiske handleevna blir sikra over tid, og til åvedta finansielle måltal for utviklinga av kommuneøkonomien.»**?
2. Har du eller din gruppe deltatt i forarbeidet til den nye loven?
3. Føler du/dere informasjon som kan brukes til demokratisk kontroll med offentlige skatteinntekter rapporteres bedre etter 2020?

b) om Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner:

4. Hva synes du om den nye forskriften som trådte i kraft 01.01.20? Er det blitt lettere å lese regnskapet etter endringer eller var det bedre før?
5. Forstår du hvorfor de nye forskriftene er tatt i bruk?
6. Hvordan påvirkes ditt arbeid av de nye forskriftene?

c) om både Ny kommuneloven og den nye forskriften:

7. Hva synes du skulle blitt endret / ikke endret både i loven og forskriften i den delen som gjald økonomi.
8. Hadde du behov for den nye loven og forskriften?
9. Hva kunne blitt gjort bedre i loven og forskriftene?

d) vi graver litt dypere:

10. Har du kompetanse innen økonomi?

11. I dagens regnskap føres transaksjonene etter dobbeltbokføringsprinsipp. Det finnes et begrep som «enkel bokføring» hvor inntekter og utgifter føres kun en gang, såkalt etter kameralistisk konto:

Bokføringssted	Inntekter				Utgifter			
	Rester brakt frem (RF)	An-ordning (AO)	Virkelig utfall (V)	Rester overført (R)	Rester brakt frem (RF)	An-ordning (AO)	Virkelig utfall (V)	Rester overført (R)

Det løftes en ide at en slik kameralistisk konto kan gi mer informasjon om pengebruk i en budsjettorganisasjon og man bør utarbeide pengeregnskap, som supplement til de «tradisjonelle» regnskapene. Er du enig med denne påstanden?

Takk for dine svar.

Her kan du presentere deg kort med navn (ikke obligatorisk), stilling, evt. verv eller annen tilknytning til kommunen.

Svar sendes til: ea.liknes@stud.uis.no eller n.dabrega@stud.uis.no

*Sitat hentet fra KS Høring ny kommunelov- KS innspill ([ks.no](https://www.ks.no))

**Sitat henter fra Årsrapport Stavanger kommune [Årsrapport-2020-1.pdf \(stavanger.kommune.no\)](https://www.stavanger.kommune.no/arsrapport-2020-1.pdf),

Vedlegg 4

Spørsmål	Respondent 1	Respondent 2	Respondent 3	Respondent 4
<p>a) om Nye kommuneloven (2020): 1. Føler du at nye loven er «enklere, mer tilgjengelig og mer betydningsfull» * og forvalter «...økonomien slik at den økonomiske handleevna blir sikra over tid, og til åvedta finansielle måltal for utviklinga av kommuneøkonomien.»**?</p>	<p>Over tid vil nok formålet med endringa sige inn og virke</p>	<p>• Regnskapsplikten til kommunene er utvidet gjennom at det skal utarbeides et konsolidert regnskap for kommunen som rettssubjekt. Tidligere hadde SSB ansvar for å konsolidere kommunens regnskap sammen med regnskap til kommunale foretak og interkommunale selskap (IKS). Til sammen ble dette konsernregnskap som ble publisert av SSB. SSB har ikke lokalkunnskap om organisering i den enkelte kommune, og konsolideringen kunne dermed gi feil resultat. Etter ny kommunelov har nå kommunene selv fått dette ansvaret, noe som vil øke kvaliteten på disse dataene. SSB legger nå kun til regnskapene til IKS før de presenterer konserntall for kommunene. Konsolidert regnskap er regulert i kommuneloven. Dette innebærer at foretak som fører etter regnskapsloven først må oversettes til kommuneloven før konsolidering kan starte. Regelverket for denne oversettelsen er fortsatt ikke helt på plass. • Kommunestyret har i ny kommunelov fått ny plikt til å vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Dette vil gi bedre styringsmuligheter med tanke på måloppnåelse ved analyse av oppnådde måltall over tid. • Ny kommunelov lovfestet også kravet til økonomireglement, noe som vil</p>	<p>Ja, lovverket gir nå tydeligere på krav til ansvaret til lokalpolitikere og forvaltning av økonomien over tid, blant annet gjennom måltall og til hvordan regnskapet skal gjøres opp.</p>	<p>1. Økonomiplan, årsbudsjett osv. i kommunen er i konstant endring. Noen endringer kommer som en følge av at vi som politikere ber om at noe blir klarere/synligere, andre endringer av administrasjonen ser forbedringer og noe igjen av endringer i forskrift/lov. Som politiker forholder vi oss ikke hva som skyldes hva av endringene. Vi har en dyktig økonomistab som vi spør om vi lurer på noe, og de finner alltid ut av det vi trenger hjelp til.</p>

		<p>sikre kommunestyret mulighet for etterlevelse av dette • Etter ny kommunelov skal regnskapet avlegges i 0, dvs. mer-/mindreforbruk skal strykes så sant det er mulighet til dette. Før ny kommunelov kunne regnskapet avlegges både med mer/mindreforbruk angitt i balansen. Hvis regnskapet likevel må avlegges med et merforbruk skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett. Kommunestyrets vedtak om årsregnskapet skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. • I ny kommunelov ble frist for avleggelse av regnskapet endret fra 15. februar til 22. februar. Endringen skyldtes kommunenes nye ansvar for utarbeidelse av konsolidert regnskap. • Selvkost er innarbeidet i ny kommunelov med egen forskrift. Det har tidligere kun vært en veiledning til hvordan selvkost skulle beregnes. Nå er dette regulert i lov og forskrift, noe som vil bli en større likhet i hvordan dette håndteres. Selvkost benyttes der kommunale gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten.</p>		
2. Har du eller din gruppe deltatt i forarbeidet til den nye loven?	Nei, Utsira kommune har ikkje deltatt, men har hatt høve til å komme med innspel i høyring som normalt	• Jeg har kun vært med å diskutere høringen, men vet ikke hva som ble meldt inn.	Stavanger kommune har bidratt inn i høringsrundene både på loven og forskriften (se også svar i punkt b).	2. Nei.

<p>3. Føler du/dere informasjon som kan brukes til demokratisk kontroll med offentlige skatteinntekter rapporteres bedre etter 2020?</p>	<p>Nei, men tilstrekkelig i forhold til behovet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke endring på dette etter ny kommunelov. Demokratisk kontroll med offentlige skatteinntekter bør baseres på KOSTRA tall, og her er det ikke endringer. 	<p>Vi erfarer ingen prinsipiell omlegging av selve regnskapsføringen, med unntak av selve årsoppgjørdisposisjonene, når det gjelder den nye kommuneloven og forskriftene. Dvs. regnskapsprinsippene er i stor grad videreført. Stavanger kommune har i tillegg brukt finansielle måltall i sin økonomistyring og -oppfølging i lang tid før dette ble innført som et lovkrav. Innføring av konsolidert kommuneregnskap har nok bidra til å gi økt oversikt / kontroll på hvordan lokaldemokratiet prioriterer offentlige midler.</p>	<p>3. Sandnes var ny kommune fra 1. januar 2020, en sammenslåing av Sandnes og Forsand kommuner. Man benyttet anledningen til å gjøre en del endringer, noe som en følge av lov/forskrift og andre av andre grunner. Vi har gradvis over mange år fått bedre økonomiverktøy, jeg kan ikke si at jeg merket noe spesielt stor endring fra 2020.</p>
<p>b) om Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner: 4. Hva synes du om den nye forskriften som trådte i kraft 01.01.20? Er det blitt lettere å lese regnskapet etter endringer eller var det bedre før?</p>	<p>Det som er kjent er jo lettere enn det som er nytt, men heilt objektivt er den meir pedagogisk og logisk og språkleg god no.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Min opplevelse er at forskriften er blitt mer tydelig/mer lettlest enn før. Den er også mer spesifikk på avslutning av regnskapet og samt krav til forskriftsregulerte skjema + noter. Dette vil gjøre det lettere for lesere som ser på flere kommuneregnskap. 	<p>Stavanger kommune bidro med innspill i høringsrunden rundt forskriften første runde (se her under høringssvar: Høring – ny budsjett- og regnskapsforskrift - regjeringen.no) og støtter de justeringene som ble gjort i forskriften med virkning fra 2022 (bl.a. vise bruttoføringer ad fond). Etter kommunens syn ville det økt lesbarheten og forståelsen av regnskapet om det også ble innført et nytt «resultatbegrep» som viste netto driftsresultat etter bruk og avsetning av bundne driftsfond, dvs. før lokalpolitiske prioriteringer av midler til å finansiere investeringer eller bruk / avsetning av frie fond (disposisjonsfond). Mye likt som</p>	<p>4. Har ikke et spesielt forhold til de konkrete endringene som kom i forskriften.</p>

			<p>før mht. oppstillinger av økonomiske oversikter. For eksterne kan det være vanskeligere å lese et regnskap som er gjort opp i null, dvs. mindreforbruk / merinntekter er gjort opp mot økt fondsavsetning, mens merforbruk / mindreinntekter er gjort opp med å bruke en større andel fond til å finansiere årets aktivitet. Dette henger også sammen med at kommuner er bevilgningsorienterte og skal budsjettere med en resultatlinje som går i null (dvs. ikke legge opp til et overskudd slik andre private bedrifter kan gjøre). Som «kommunebedrift» er det bedre å gjøre opp regnskapet finansielt for det året det gjelder for, og så vil det være naturlig at politikerne gjør vedtak påfølgende år om ev. nye prioriteringer ut ifra den oppdaterte økonomiske situasjonen.</p>	
5. Forstår du hvorfor de nye forskriftene er tatt i bruk?	Ja, det er eit forsøk på å gjere kommunestyret i stand til å gjere jobben sin betre - å bygge eit system som ivaretar demokratisk politisk kontroll over ressursbruk og prioritering i kommunane.	<ul style="list-style-type: none"> • Forskriftene måtte endres som følge av nye krav i kommuneloven, samtidig som de sikrer at kommunenes regnskap viser nødvendig informasjon. 	Ja – ref. svar på spørsmål 1.	5. Nei, jeg var ikke spesielt godt kjent med endringene før jeg fikk dette spørreskjemaet.
6. Hvordan påvirkes ditt arbeid av de nye forskriftene?	Krever omstilling og endringer i hele planverket som vil ta tid å innarbeide. Vår gode økonomisjef får ein god del meirarbeid - og det tar kapasitet frå ein liten administrasjon.	<ul style="list-style-type: none"> • Når vi har blitt kjent med forskriftene forenkler de arbeidet vårt med tanke på tydelig beskrivelse av f.eks. avslutning av regnskapet med tilhørende årsavslutningstransaksjoner. 	De nye forskriftene er innarbeidet. De gir verken mer eller mindre arbeid til kommunen. (kun en systemteknisk omlegging og formidlingsjobb til politikere og ledelse ved selve omleggingen.)	6. Jeg bruker relativt mye av min tid som politiker på økonomiarbeidet. Men jeg har ikke opplevd noen stor endring. Vi har alltid fått den informasjonen vi trenger fra administrasjonen. Vi får bistand fra dem til å formulere våre intensjoner om vi bommer på hvordan

				regelverket per nå er.
	Har ingen sterke meiningar om det (med mindre min gode økonomisjef har det).	• Ser ikke at det mangler noe per d.d. eller burde tatt ut noe.	Se svar i punkt 4 + i punkt 9. Ellers ingen spesielle synspunkter.	7. Har jeg ikke forutsetninger for å mene noe om.
8. Hadde du behov for den nye loven og forskriften?	Nei, men fint med oppdatering og at sammenheng med kommuneplan er framheva og handlingsdel styrka.	• Ja, jamfør svarende over	Den tydeliggjør det finansielle ansvaret som lokaldemokratiet (kommunestyret) har.	8. Jeg tror at en stor kommune som Sandnes allerede fra før hadde gode systemer, så for Sandnes kommune var nok ikke behovet veldig stort.
9. Hva kunne blitt gjort bedre i loven og forskriftene?	Det veit eg ikkje.	• Ser ikke behov for endringer	Bedre samsvar mellom fristen kommunene har til å legge frem en årsrapport (inkl. årsregnskapet) og fristen revisjonen har til å revidere regnskapet. En fordel å legge fram et revidert regnskap for resten av samfunnet. Ellers ingen kommentar.	9. Vet ikke. Den største utfordringen for oss som politikere er at kommunen har et budsjett på omtrent 5,5 milliarder kroner. Det aller meste av dette er det verken mulig eller ønskelig for oss å endre på. Det kan være vanskelig å finne de postene i budsjettet/regnskapet som er relevant å se på. Sekkepostene kan skjule mange både gode og dårlige ting.
d) vi graver litt dypere: 10. Har du kompetanse innen økonomi?	Ja, utdanning med mange fag innan foretaks-, sosial-, og naturressursøkonomi frå NLH. Men eg har ingen formell utdanning innan kommunal budsjettering og regnskap. Berre erfaring frå 4 kommunar på leiarnivå. Og budsjettansvar i statlig avdeling med ca.30 tilsette i over 12 år.	• Ja, har jobbet med økonomi i mange år. Både som regnskapsfører, økonomirådgiver og budsjettleder.	Ja	10. Jeg har vel 9 studiepoeng i «Bedriftsøkonomi for ingeniører» for ca. 20 år siden. Utover det så 20 års erfaring med kommuneøkonomi fra politikersiden.
11. I dagens regnskap føres transaksjonene etter dobbeltbokføringsprinsipp. Det finnes et begrep som «enkel bokføring» hvor inntekter og utgifter føres kun en gang, såkalt etter kameralistisk konto: Det løftes en ide at en slik kameralistisk konto kan gi mer	Det kan vera ein ide å prøve det ut med eit lite antall små kommunar med erfarne økonomisjefar. Hvis det fylgjer omstillings- og forsøksmidlar med, slik at dei kan forsterke økonomifunksjonen i prøveperioden. Med finansiering av en stilling ekstra i prøveperioden, kan Utsira	• Usikker om dette vil gi tilstrekkelig kontroll og avstemming mot eksterne og interne systemet, og usikker på hvordan dette vil påvirke KOSTRA tall som vil vi se hva midlene benyttes til. Men kjenner ikke metoden, så kan derfor ikke uttale meg.	Stavanger kommune fører sitt regnskap iht. lovverket og anbefalinger (1). Regnskapet føres etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke gjøres fradrag i inntekter for tilhørende utgifter, og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. (Begrepet bruttoprinsippet er noe annet enn	11. Svaret på spørsmålet ovenfor kan vel også oppsummeres ved at jeg ikke forstod dette spørsmålet.

<p>informasjon om pengebruk i en budsjettorganisasjon og man bør utarbeide pengeregnskap, som supplement til de «tradisjonelle» regnskapene. Er du enig med denne påstanden?</p>	<p>kommune - som er landets minste i folketall og budsjettomfang, vurdere å være pilot.</p>		<p>følgende prinsipper: Påløpt prinsippet, anordnings-/periodiseringsprinsippet og kontantprinsippet.) I tråd med regelverket fører kommunene etter kontantprinsippet – og ved årsslutt periodiseres inntekter og utgifter i stor grad gjennom anordning/periodisering mellom år. Kommunene har 3 regnskaper; drift-, investerings- og balanseregnskap. Gjennom balanseregnskapet framkommer tilstrekkelige oversikter på hhv. kontanter og periodiseringsposter. Kommunene er også pålagt å utarbeide en note om arbeidskapital. (1) Kommuneregnskapet er regulert i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 14-6 og Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. Regnskapsopplysninger skal bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med Lov om bokføring (bokføringsloven) §§ 3 til 14. Årsregnskapet er ført i overenstemmelse med god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS), utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).</p>	
--	---	--	--	--